

VLAAMS PARLEMENT

Zitting 1996-1997

15 april 1997

HANDELINGEN

PLENAIRE VERGADERING

INTERPELLATIES

DECREET EINDREGELING BEGROTING VLAAMSE GEMEENSCHAP EN INSTELLINGEN VAN OPENBAAR NUT 1989

DECREET EINDREGELING BEGROTING VLAAMSE GEMEENSCHAP EN INSTELLINGEN VAN OPENBAAR NUT 1990

DECREET EINDREGELING BEGROTING VLAAMSE GEMEENSCHAP EN INSTELLINGEN VAN OPENBAAR NUT 1991

DECREET MACHTIGING VLAAMSE REGERING TOT TOEKENNING GEWESTWAARBORG LIEFKENSHOEKTUNNEL

MONDELINGE VRAGEN

Inhoud

Nr. 34

Dinsdag 15 april 1997

Berichten van verhindering	1
Ontwerpen van decreet	
Indiening en verwijzing	1
Voorstellen van decreet	
Indiening en verwijzing	1
Voorstellen van resolutie	
Indiening en verwijzing	2
Reflectienota	
Indiening	3
Verslagen	
Indiening	3
Met redenen omklede moties	
Indiening	5
Advies van de Raad van State	
Indiening en verwijzing	6
Brief van het Rekenhof	
Indiening	6
Moties van een gemeente	
Indiening	7
Motie van een provincie	
Indiening	7
Mededelingen van de Vlaamse regering	
Indiening	7
Mededeling van de federale regering	
Indiening	7
Mededelingen van de Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen (SERV)	
Indiening	7
Mededelingen van de Vaste Nationale Cultuurpactcommissie	
Indiening	8
Mededeling van een Gewestelijke Ontwikkelingsmaatschappij	
Indiening	8

Adviezen van de Vlaamse Mediaraad	8
Indiening	
Kennisgevingen van het Arbitragehof	8
Indiening	
Arresten van het Arbitragehof	9
Indiening	
Ontwerp van decreet houdende de eindregeling van de begroting van de Vlaamse Gemeenschap en van instellingen van openbaar nut voor het begrotingsjaar 1989 – 23-A (1996-1997) – Nrs. 1 tot 3	
Ontwerp van decreet houdende de eindregeling van de begroting van de Vlaamse Gemeenschap en van instellingen van openbaar nut voor het begrotingsjaar 1990 – 23-B (1996-1997) – Nrs. 1 tot 3	
Ontwerp van decreet houdende de eindregeling van de begroting van de Vlaamse Gemeenschap en van instellingen van openbaar nut voor het begrotingsjaar 1991 – 23-C (1996-1997) – Nrs. 1 tot 4	
Algemene bespreking	9
Sprekers : de heren Carl Decaluwé, verslaggever, Stefaan Platteau, Herman De Reuse en minister Wivina Demeester-De Meyer	
Ontwerp van decreet houdende de eindregeling van de begroting van de Vlaamse Gemeenschap en van instellingen van openbaar nut voor het begrotingsjaar 1989 – 23-A (1996-1997) – Nrs. 1 tot 3	
Artikelsgewijze bespreking	10
Ontwerp van decreet houdende de eindregeling van de begroting van de Vlaamse Gemeenschap en van instellingen van openbaar nut voor het begrotingsjaar 1990 – 23-B (1996-1997) – Nrs. 1 tot 3	
Artikelsgewijze bespreking	19
Ontwerp van decreet houdende de eindregeling van de begroting van de Vlaamse Gemeenschap en van instellingen van openbaar nut voor het begrotingsjaar 1991 – 23-C (1996-1997) – Nrs. 1 tot 4	
Artikelsgewijze bespreking	26
Ontwerp van decreet houdende de machtiging aan de Vlaamse regering tot toekenning van de gewestwaarborg voor de lease in - lease out of soortgelijke transactie van de Liefkenshoektunnel – 612 (1996-1997) – Nrs. 1 tot 4	
Algemene bespreking	37
Sprekers : de heren André Denys, Herman De Reuse, Jos Geysels, John Taylor, Stefaan Platteau en minister Wivina Demeester-De Meyer	
Artikelsgewijze bespreking	42

Interpellaties (Regl. art. 73)

Interpellatie van mevrouw Marleen Vanderpoorten tot de heer Luc Van den Bossche, minister vice-president van de Vlaamse regering, Vlaams minister van Onderwijs en Ambtenarenzaken, over de invoering van een numerus clausus voor de opleidingen Geneeskunde, Tandheelkunde en Kinesithérapie

Interpellatie van de heer Ludo Sannen tot de heer Luc Van den Bossche, minister vice-president van de Vlaamse regering, Vlaams minister van Onderwijs en Ambtenarenzaken, over de invoering van een numerus clausus voor de opleidingen Geneeskunde, Tandheelkunde en Kinesithérapie 43

Sprekers : mevrouw Marleen Vanderpoorten, de heren Ludo Sannen, Erik Matthijs, André Denys, Felix Strackx, Joris Van Hauthem en Johan De Roo, mevrouw Nelly Maes, de heren Chris Vandebroeke, Dirk Van Mechelen, Joachim Coens en Herman Candries, mevrouw Gracienne Van Nieuwenborgh, mevrouw Yolande Avontroodt, de heer Herman De Reuse, mevrouw Mia De Schamphelaere, mevrouw Cecile Verwimp-Sillis en minister Luc Van den Bossche

Met redenen omklede moties 65

Regeling van de werkzaamheden

65

Bijlage

Mondelinge vraag van de heer Carl Decaluwé tot de heer Theo Kelchtermans, Vlaams minister van Leefmilieu en Tewerkstelling, over het advies van de Mina-Raad betreffende de erkenning van de Bond Beter Leefmilieu 68

Mondelinge vraag van de heer Johan Malcorps tot de heer Theo Kelchtermans, Vlaams minister van Leefmilieu en Tewerkstelling, over de grensoverschrijdende samenwerking inzake milieu met Nederland 70

Mondelinge vraag van de heer Ludo Sannen tot de heer Theo Kelchtermans, Vlaams minister van Leefmilieu en Tewerkstelling, over de toepassing van Vlarem II op de Omloop Terlamen 73

Mondelinge vraag van de heer Walter Vandebossche tot de heer Luc Van den Bossche, minister vice-president van de Vlaamse regering, Vlaams minister van Onderwijs en Ambtenarenzaken, over de terbeschikkingstelling van sportinfrastructuur door het gemeenschapsonderwijs in Brussel 74

Mondelinge vraag van de heer Patrick Lachaert tot de heer Luc Martens, Vlaams minister van Cultuur, Gezin en Welzijn, over de aanwerving van de intendant van de Vlopera 76

Mondelinge vraag van de heer André Van Nieuwerkerke tot de heer Luc Martens, Vlaams minister van Cultuur, Gezin en Welzijn, over de Vlaamse Hoge Raad voor de Sport 79

Mondelinge vraag van de heer Pieter Huybrechts tot mevrouw Wivina Demeester-De Meyer, Vlaams minister van Financiën, Begroting en Gezondheidsbeleid, over het gebouw van het internaat van de Hogere Zeevaartschool aan het Burchtse Weel 81

Mondelinge vraag van de heer Jos De Meyer tot mevrouw Wivina Demeester-De Meyer, Vlaams minister van Financiën, Begroting en Gezondheidsbeleid, over de toekomst van de ziekenhuis-campus Sint-Anna te Beveren 83

Mondelinge vraag van de heer Marino Keulen tot de heer Eric van Rompuy, Vlaams minister van Economie, KMO, Landbouw en Media, over de weigering tot uitzending van een reclamespot op de televisiezenders 85

Mondelinge vraag van de heer Luk Van Nieuwenhuysen tot de heer Eric van Rompuy, Vlaams minister van Economie, KMO, Landbouw en Media, over het doorgeven op de kabel van Télé-Liège in Voeren 87

Mondelinge vraag van de heer Carl Decaluwé tot de heer Eric van Rompuy, Vlaams minister van Economie, KMO, Landbouw en Media, over het redactiestatuut van Netwerk Televisie 89

Mondelinge vraag van de heer Felix Strackx tot de heer Luc Martens, Vlaams minister van Cultuur, Gezin en Welzijn, over de politieke jongerenbewegingen 90

VOORZITTER : De heer Francis Vermeiren, ondervoorzitter

- *De notulen van de jongste vergadering worden ter tafel gelegd.*
- *De vergadering wordt geopend om 14.32 uur.*

De voorzitter : Dames en heren, de vergadering is geopend.

BERICHTEN VAN VERHINDERING

Norbert De Batselier, Patrick Hostekint, Marc Olivier : buitenslands.

ONTWERPEN VAN DECREET

Indiening en verwijzing

De voorzitter : De volgende ontwerpen van decreet werden ingediend :

- Ontwerp van decreet tot wijziging van het decreet van 28 april 1993 houdende regeling, voor het Vlaamse Gewest, van het administratief toezicht op de gemeenten
– 608 (1996-1997) – Nr. 1.
Verwezen naar de Commissie voor Binnenlandse Aangelegenheden, Stadsvernieuwing en Huisvesting.
- Ontwerp van decreet houdende de machtiging aan de Vlaamse regering tot toekenning van de gewestwaarborg voor de lease in – lease out of soortgelijke transactie van de Liefkenshoektonnel
– 612 (1996-1997) – Nr. 1.
Verwezen naar de Commissie van Financiën en Begroting.
- Ontwerp van decreet tot goedkeuring van het Protocol bij het Verdrag betreffende grensoverschrijdende luchtverontreiniging over lange afstand, van 1979, inzake de beheersing van emissies van vluchtige organische stoffen of hun

grensoverschrijdende stromen, ondertekend te Genève op 19 november 1991

– 620 (1996-1997) – Nr. 1.

Verwezen naar Commissie voor Buitenlandse en Europese Aangelegenheden.

- Ontwerp van decreet houdende goedkeuring van het Verdrag inzake milieu-effectrapportage in grensoverschrijdend verband en van de aanhangsels I, II, III, IV, V, VI, en VII, ondertekend te Espoo op 25 februari 1991
– 621 (1996-1997) – Nr. 1.
Verwezen naar de Commissie voor Buitenlandse en Europese Aangelegenheden.
  - Ontwerp van decreet houdende goedkeuring van de Euro-mediterrane overeenkomst waarbij een associatie tot stand wordt gebracht tussen de Europese Gemeenschap en haar lidstaten enerzijds, en de republiek Tunesië anderzijds, en de bijlagen I, II, III, IV, V, VI, VII, de protocollen 1, 2, 3, 4 en 5, en de slotakte, ondertekend te Brussel op 17 juli 1995
– 622 (1996-1997) – Nr. 1.
Verwezen naar de Commissie voor Buitenlandse en Europese Aangelegenheden.
  - Ontwerp van decreet houdende afschaffing van het goedkeuringstoezicht op de beslissingen van de intercommunale verenigingen inzake de informatisering van hun diensten
– 623 (1996-1997) – Nr. 1.
Verwezen naar de Commissie voor Binnenlandse Aangelegenheden, Stadsvernieuwing en Huisvesting.
-
- VOORSTELLEN VAN DECREET**
- Indiening en verwijzing**
- De voorzitter :** De volgende voorstellen van decreet werden ingediend :
- Voorstel van decreet van mevrouw Mieke Van Hecke c.s. houdende wijziging van het decreet van 19 april 1995 houdende een subsidieregeling voor instellingen voor volksontwikkelingswerk
– 596 (1996-1997) – Nr. 1.
Verwezen naar de Commissie voor Cultuur en Sport.

Voorzitter

- Voorstel van decreet van de heren Robert Voorhamme, Jef Sleeckx, Fred Dielens en Bruno Tobback houdende terugvordering van overheidssteun van ondernemingen die de informatie- en raadplegingsprocedures ingeval van collectief ontslag niet naleven
– 606 (1996-1997) – Nr. 1.
Verwezen naar de Commissie voor Werkgelegenheid en Economische Aangelegenheden.
- Voorstel van decreet van mevrouw Kathy Lindkens en de heer Tuur Van Wallendael houdende oprichting van een Vlaams Fonds voor de Letteren
– 610 (1996-1997) – Nr. 1.
Verwezen naar de Commissie voor Cultuur en Sport.

betreffende de universele dienstverlening in de telecommunicatie

– 605 (1996-1997) – Nr. 1.

Verwezen naar de Commissie voor Werkgelegenheid en Economische Aangelegenheden.

- Voorstel van resolutie van de heer Steve Stevaert betreffende een verbod voor de Vlaamse overheid om, bij de bouw van sociale woningen, elektrische verwarming te installeren
– 607 (1996-1997) – Nr. 1.
Verwezen naar de Commissie voor Werkgelegenheid en Economische Aangelegenheden.
- Voorstel van resolutie van mevrouw Patricia Ceysens c.s. betreffende het gelijke-kansenbeleid als volwaardig onderdeel van het regeringsbeleid
– 609 (1996-1997) – Nr. 1.
Verwezen naar de Werkgroep Gelijke Kansen voor Mannen en Vrouwen.
- Voorstel van resolutie van mevrouw Cecile Verwimp-Sillis en de heer Ludo Sannen betreffende het Nederlandstalig onderwijs in Brussel
– 611 (1996-1997) – Nr. 1.
Verwezen naar de Commissie voor Onderwijs, Vorming en Wetenschapsbeleid.
- Voorstel van resolutie van Carl Decaluwé c.s. betreffende het fiscaal aanmoedigen van het ethisch beleggen
– 614 (1996-1997) – Nr. 1.
Verwezen naar de Commissie voor Financiën en Begroting.
- Voorstel van resolutie van de heer Christian Van Eyken betreffende de raamovereenkomst van de Raad van Europa ter bescherming van de nationale minderheden
– 624 (1996-1997) – Nr. 1.
Verwezen naar de Commissie voor Buitenlandse en Europese Aangelegenheden.
- Voorstel van resolutie van mevrouw Nelly Maes betreffende de bescherming van de inheemse volkeren van het amazonegebied in Ecuador
– 625 (1996-1997) – Nr. 1.
Verwezen naar de Commissie voor Buitenlandse en Europese Aangelegenheden.
- Voorstel van resolutie van de heer Etienne Van Vaerenbergh over de gemeentelijke kiesrechten voor de burgers van de Europese Gemeenschap
– 626 (1996-1997) – Nr. 1.

VOORSTELLEN VAN RESOLUTIE**Indiening en verwijzing**

De voorzitter : De volgende voorstellen van resolutie werden ingediend :

- Voorstel van resolutie van de heren Joachim Coens en Robert Voorhamme betreffende de universele dienstverlening
– 588 (1996-1997) – Nr. 1.
Verwezen naar de Commissie voor Werkgelegenheid en Economische Aangelegenheden.
- Voorstel van resolutie van de heer Emiel Verrijken betreffende de toetreding van Vlaanderen tot de UNESCO als volwaardig of geassocieerd lid
– 589 (1996-1997) – Nr. 1.
Verwezen naar de Commissie voor Buitenlandse en Europese Aangelegenheden.
- Voorstel van resolutie van de heer Paul Van Grembergen betreffende de overheveling van de ombudsfunctie
– 604 (1996-1997) – Nr. 1.
Verwezen naar de Commissie voor Staatshervorming en Algemene Zaken.
- Voorstel van resolutie van de heren Jean-Marie Bogaert, Jacques Laverge en Jos Stassen

Voorzitter

Verwezen naar de Commissie voor Binnenlandse Aangelegenheden, Stadsvernieuwing en Huisvesting.

- Voorstel van resolutie van de heren Pieter Huybrechts en Luk Van Nieuwenhuysen betreffende het Nederlandstalig secundair onderwijs te Brussel
– 574 (1996-1997) – Nr 1. – Erratum
Verwezen naar de Commissie voor Onderwijs, Vorming en Wetenschapsbeleid.

de rapporten van de Vlaamse Onderzoeksgroep Sociale Zekerheid 2002

– 598 (1996-1997) – Nr. 1.

- Verslag uitgebracht door de heer Marc Olivier namens de Commissie voor Welzijn, Gezondheid en Gezin over het ontwerp van decreet inzake de kwaliteitszorg in de welzijnsvoorzieningen
– 516 (1996-1997) – Nr. 5.
- Verslag uitgebracht door de heer Marc Olivier namens de Commissie voor Welzijn, Gezondheid en Gezin over het voorstel van resolutie van mevrouw Patricia Ceysens, mevrouw Ria Van Den Heuvel en de heer Etienne Van Vaerenbergh betreffende de invoering van integrale kwaliteitszorg in het decreetgevend werk
– 501 (1996-1997) – Nr. 2.

REFLECTIENOTA**Indiening**

De voorzitter : De volgende reflectienota werd ingediend :

- Reflectienota ingediend door de heer Kris Van Dijck over het ontwerp van decreet betreffende de omzetting van de BRTN in een naamloze vennootschap van publiek recht
– 528 (1996-1997) – Nr. 14.

- Verslag uitgebracht door de heer Julien Demeulenaere namens de Commissie voor Binnenlandse Aangelegenheden, Stadsvernieuwing en Huisvesting, over de hoorzitting over de staat en de kwaliteit van de sociale woningen
– 613 (1996-1997) – Nr. 1.

- Verslag uitgebracht door de heer René Swinnen en mevrouw Riet Van Cleuvenbergen namens de Verenigde Commissies voor Onderwijs, Vorming en Wetenschapsbeleid en voor Welzijn, Gezondheid en Gezin over de hoorzitting over de hervorming van de opleiding kinesithérapie
– 617 (1996-1997) – Nr. 1.

VERSLAGEN**Indiening**

De voorzitter : De volgende verslagen werden ingediend :

- Verslag uitgebracht door de heer Mark Van der Poorten namens de Commissie voor Binnenlandse Aangelegenheden, Stadsvernieuwing en Huisvesting over het verslag van de Vlaamse regering betreffende het nader onderzoek naar de wijzen waarop een schuldverlichting van de stad Antwerpen kan worden doorgevoerd
– 585 (1996-1997) – Nr. 1.
- Verslag uitgebracht door de heren Freddy De Vilder, Herman Suykerbuyk en John Taylor namens de Commissie voor Staatshervorming en Algemene Zaken over de hoorzittingen over

- Verslag uitgebracht door de heer Hugo Van Rompaey namens de Commissie voor Buitenlandse en Europese Aangelegenheden over de hoorzitting met Koerdische parlementsleden in ballingschap
– 618 (1996-1996) – Nr. 1.

- Verslag uitgebracht door de heer John Taylor namens de Commissie voor Financiën en Begroting over de gedachtewisseling over de nota van het Rekenhof met betrekking tot het uitvoeren van een beheerscontrole door het Rekenhof
– 619 (1996-1997) – Nr. 1.

- Verslag uitgebracht door de heren Michel Doomst en André Denys namens de Commissie voor Mediabeleid over het ontwerp van decreet betreffende de omzetting van de BRTN in een naamloze vennootschap van publiek recht
– 528 (1996-1997) – Nr. 13.

Voorzitter

- Verslag uitgebracht door de heer Carl Decaluwé namens de Commissie voor Financiën en Begroting over het ontwerp van decreet houdende de eindregeling van de begroting van de Vlaamse Gemeenschap en van instellingen van openbaar nut voor het begrotingsjaar 1989
– 23-A (1996-1997) – Nr. 3.
  - Verslag uitgebracht door de heer Carl Decaluwé namens de Commissie voor Financiën en Begroting over het ontwerp van decreet houdende de eindregeling van de begroting van de Vlaamse Gemeenschap en van instellingen van openbaar nut voor het begrotingsjaar 1990
– 23-B (1996-1997) – Nr. 3.
  - Verslag uitgebracht door de heer Carl Decaluwé namens de Commissie voor Financiën en Begroting over het ontwerp van decreet houdende de eindregeling van de begroting van de Vlaamse Gemeenschap en van instellingen van openbaar nut voor het begrotingsjaar 1991
– 23-C (1996-1997) – Nr. 4.
  - Verslag uitgebracht door de heer André Denys namens de Commissie voor Mediabeleid over het voorstel van de heer Dirk Van Mechelen c.s. houdende vervanging van Titel II van de decreten betreffende de radio-omroep en de televisie, gecoördineerd op 25 januari 1995, zoals gewijzigd bij decreet van 22 december 1995
– 390 (1995-1996) – Nr. 4.
  - Verslag uitgebracht door mevrouw Mieke Van Hecke en de heer Etienne Van Vaerenbergh namens de Commissie voor Staatshervorming en Algemene Zaken over de hoorzittingen over de discussienota voor een verdere staatshervorming, goedgekeurd door de Vlaamse regering op 29 februari 1996, in verband met hoofdstuk III.4.1 : overdracht van de provincie- en de gemeentewet, en over de gedachtewisseling met senatoren betreffende de hervorming van de provinciewet in de Senaat
– 253 (1995-1996) – Nr. 2.
  - Verslag uitgebracht door mevrouw Brigitte Grouwels namens de Commissie voor Staatshervorming en Algemene Zaken over de gedachtewisselingen over de discussienota voor een verdere staatshervorming, goedgekeurd door de Vlaamse regering op 29 februari 1996, met mevrouw Wivina Demeester-De Meyer, Vlaams minister van Financiën, Begroting en Gezondheidsbeleid, en met ambtenaren van de administratie Gezondheidszorg en van Kind en Gezin in verband met hoofdstuk III.4.2 : gezondheidsbeleid en gezinsbeleid, en over de hoorzittingen in verband met hoofdstuk III.4.2 : gezondheidsbeleid en gezinsbeleid
– 253 (1995-1996) – Nr. 3.
  - Verslag uitgebracht door de heren André Denys en Michel Doomst namens de Commissie voor Mediabeleid over het voorstel van resolutie betreffende de begeleiding van het ontwerp van decreet betreffende de omzetting van de BRTN in een naamloze vennootschap van publiek recht
– 535 (1996-1997) – Nr. 3.
  - Verslag uitgebracht door de heer John Taylor namens de Commissie voor Financiën en Begroting over het ontwerp van decreet houdende de machtiging aan de Vlaamse regering tot toekenning van de gewestwaarborg voor de lease in – lease out of soortgelijke transactie van de Liefkenshoektunnel
– 612 (1996-1997) – Nr. 4.
  - Verslag uitgebracht door de heer Marino Keulen namens de Commissie voor Cultuur en Sport over de hoorzitting over het voorstel van decreet van de heer André Denys houdende stimulering van een geïntegreerd en kwaliteitsvol jeugdsportbeleid
– 388 (1995-1996) – Nr. 2.
  - Verslag uitgebracht door de heer Jacky Maes namens de Commissie voor Leefmilieu en Natuurbehoud over het voorstel van resolutie van de heer Johan Malcorps, mevrouw Anny De Maght-Aelbrecht en de heer Johan Sauwens betreffende de dringende behoefte aan een Vlaams urgentieprogramma ter bestrijding van de overmaat aan ozon in de troposfeer
– 549 (1996-1997) – Nr. 3.
  - Verslag uitgebracht door de heer Jacky Maes namens de Commissie voor Leefmilieu en Natuurbehoud over het voorstel van resolutie van de heren Leonard Quintelier en Freddy De Vilder betreffende het Vlaams actieplan tot vermindering van het ozongehalte op leefniveau
– 578 (1996-1997) – Nr. 2.
-

MET REDENEN OMKLEDE MOTIES**Indiening**

De voorzitter : De volgende met redenen omklede moties werden ingediend :

- Met redenen omklede motie van mevrouw Marleen Vanderpoorten en de heer Ludo Sannen tot besluit van de op 17 maart 1997 door de heer Ludo Sannen en mevrouw Marleen Vanderpoorten in commissie gehouden interpellaties tot de heer Luc Van den Bossche, minister vice-president van de Vlaamse regering, Vlaams minister van Onderwijs en Ambtenarenzaken, over de toelatingsproef voor de opleiding tot arts en tandarts
– 586 (1996-1997) – Nr. 1.
- Met redenen omklede motie van mevrouw Marleen Vanderpoorten en de heer Ludo Sannen tot besluit van de op 17 maart 1997 door de heer Ludo Sannen en mevrouw Marleen Vanderpoorten in commissie gehouden interpellaties tot de heer Luc Van den Bossche, minister vice-president van de Vlaamse regering, Vlaams minister van Onderwijs en Ambtenarenzaken, over de toelatingsproef voor de opleiding tot arts en tandarts
– 587 (1996-1997) – Nr. 1.
- Met redenen omklede motie van de heren Pieter Huybrechts en Felix Strackx tot besluit van de op 17 maart 1997 door de heer Ludo Sannen en mevrouw Marleen Vanderpoorten in commissie gehouden interpellaties tot de heer Luc Van den Bossche, minister vice-president van de Vlaamse regering, Vlaams minister van Onderwijs en Ambtenarenzaken, over de toelatingsproef voor de opleiding tot arts en tandarts.
– 590 (1996-1997) – Nr. 1.
- Met redenen omklede motie van de heer Etienne Van Vaerenbergh tot besluit van de op 17 maart 1997 door de heer Etienne Van Vaerenbergh in commissie gehouden interpellatie tot de heer Luc Van den Brande, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaams minister van Buitenlands Beleid, Europese Aangelegenheden, Wetenschap en Technologie, over de bevoegdheid voor het wijzigen van de taalwetgeving met betrekking tot de identiteitskaarten
– 592 (1996-1997) – Nr. 1.
- Met redenen omklede motie van de heren Robert Voorhamme, Karel De Gucht, Jean-Marie Bogaert en Jos Stassen tot besluit van de op 17 maart 1997 door de heer Robert Voorhamme in commissie gehouden interpellatie tot de heer Eric Van Rompuy, Vlaams minister van Economie, KMO, Landbouw en Media, over de recente ontwikkelingen binnen Tractebel en het strategisch beleid van de regering inzake energie- en nutsvoorzieningen
– 593 (1996-1997) – Nr. 1.
- Met redenen omklede motie van de heer Paul Van Grembergen tot besluit van de op 18 maart 1997 door de heren Paul Van Grembergen, André Denys, Jos Geysels en Filip Dewinter gehouden interpellaties tot de heer Luc Van den Brande, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaams minister van Buitenlands Beleid, Europese Aangelegenheden, Wetenschap en Technologie, over de verklaringen van de minister-president inzake de gevolgen van de situatie bij de federale regering voor de Vlaamse economie en werkgelegenheid
– 594 (1996-1997) – Nr. 1.
- Met redenen omklede motie van de heer André Denys tot besluit van de op 18 maart 1997 door de heren Paul Van Grembergen, André Denys, Jos Geysels en Filip Dewinter gehouden interpellaties tot de heer Luc Van den Brande, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaams minister van Buitenlands Beleid, Europese Aangelegenheden, Wetenschap en Technologie, over de verklaringen van de minister-president inzake de gevolgen van de situatie bij de federale regering voor de Vlaamse economie en werkgelegenheid
– 595 (1996-1997) – Nr. 1.
- Met redenen omklede motie van de heer Johan Malcorps tot besluit van de op 20 maart 1997 door de heer Robert Voorhamme in commissie gehouden interpellatie tot de heer Eddy Baldewijns, Vlaams minister van Openbare Werken, Vervoer en Ruimtelijke Ordening, over de stand van zaken met betrekking tot de IJzeren Rijn
– 599 (1996-1997) – Nr. 1.
- Met redenen omklede motie van de heer Jan Penris tot besluit van de op 20 maart 1997 door de heer Robert Voorhamme in commissie gehouden interpellatie tot de heer Eddy Baldewijns, Vlaams minister van Openbare Werken, Vervoer en Ruimtelijke Ordening, over de stand van zaken met betrekking tot de IJzeren Rijn
– 600 (1996-1997) – Nr. 1.

Voorzitter

- Met redenen omklede motie van de heren Ward Beysen en Patrick Lachaert tot besluit van de op 20 maart 1997 door de heer Ward Beysen in commissie gehouden interpellatie tot de heer Eddy Baldewijns, Vlaams minister van Openbare Werken, Vervoer en Ruimtelijke Ordening, over de behandelingstermijn bij de afhandeling van bouwdoSSIERS
– 601 (1996-1997) – Nr. 1.
- Met redenen omklede motie van de heren Carl Decaluwé, Patrick Lachaert, Bruno Tobback, Michel Doomst en mevrouw Maria Tyberghien-Vandenbussche tot besluit van de op 20 maart 1997 door de heer Carl Decaluwé in commissie gehouden interpellatie tot de heer Eddy Baldewijns, Vlaams minister van Openbare Werken, Vervoer en Ruimtelijke Ordening, over het uitblijven van de inherzieningstelling van gewestplannen
– 602 (1996-1997) – Nr. 1.
- Met redenen omklede motie van de heren Robert Voorhamme, Paul Dumez en Joachim Coens tot besluit van de op 20 maart 1997 door de heer Robert Voorhamme in commissie gehouden interpellatie tot de heer Eddy Baldewijns, Vlaams minister van Openbare Werken, Vervoer en Ruimtelijke Ordening, over de stand van zaken met betrekking tot de IJzeren Rijn
– 603 (1996-1997) – Nr. 1.
- Met redenen omklede motie van de heren Francis Vermeiren en Julien Demeulenaere tot besluit van de op 27 maart 1997 door de heer Francis Vermeiren in commissie gehouden interpellatie tot de heer Leo Peeters, Vlaams minister van Binnenlandse Aangelegenheden, Stedelijk Beleid en Huisvesting, over het standpunt van de minister en van de federale minister van Binnenlandse Zaken met betrekking tot het doorgeven door gemeentebesturen van de adresgegevens van Brusselse inwijkelingen vanuit Vlaanderen
– 615 (1996-1997) – Nr. 1.
- Met redenen omklede motie van de heren Etienne De Groot, André Denys, Karel De Gucht, Chris Vandenbroeke, Kris Van Dijck en Ludo Sannen tot besluit van de op 28 maart 1997 door de heren Etienne De Groot, Ludo Sannen en Chris Vandenbroeke in commissie gehouden interpellaties tot de heer Luc Van den Bossche, minister vice-president van de

Vlaamse regering, Vlaams minister van Onderwijs en Ambtenarenzaken, respectievelijk over het nieuwe voorstel met betrekking tot de hervorming van de opleiding kinesithérapie, over het nieuwe voorstel met betrekking tot de hervorming van de opleiding kinesithérapie en over de manier waarop het politiek compromis kinesistenopleiding is totstandgekomen.
– 616 (1996-1997) – Nr. 1.

ADVIES VAN DE RAAD VAN STATE
Indiening en verwijzing

De voorzitter : Het volgende advies van de Raad van State werd ingediend :

- Advies van de Raad van State over het voorstel van decreet van de heren Joris Van Hauthem en Luk Van Nieuwenhuysen houdende het taalgebruik op de identiteitskaarten
– 550 (1996-1997) – Nr. 2.
Verwezen naar Commissie voor Staatshervorming en Algemene Zaken.

BRIEF VAN HET REKENHOF
Indiening

De voorzitter : De volgende brief van het Rekenhof werd ingediend :

- Brief van het Rekenhof (N12-1.113.574 B3) betreffende een brief van de GIMV naar aanleiding van het verslag van het Rekenhof (Stuk 28 (1996-1997) – Nr. 1).

Deze brief van het Rekenhof ligt ter inzage op het Secretariaat van het Vlaams Parlement, afdeling Decreetgevend Secretariaat.

MOTIES VAN EEN GEMEENTE**Indiening**

De voorzitter : De volgende moties van een gemeente werden ingediend :

- Motie van de gemeente Beringen inzake het verlenen van amnestie aan de repressieslachtoffers van de gemeente Beringen, goedgekeurd door de gemeenteraad van 21 december 1995 (DOC 97/44) ;
- Motie van de gemeente Blankenberge met betrekking tot de realisatie van een meer sociaal Europa, goedgekeurd door de gemeenteraad van 11 maart 1997 (DOC 97/52) ;
- Motie van de gemeente Linkebeek betreffende de bekrachtiging door België van het Europees Handvest voor lokale autonomie, goedgekeurd door de gemeenteraad van 27 maart 1997 (DOC 97/55).

Deze moties van een gemeente liggen ter inzage op het Secretariaat van het Vlaams Parlement, afdeling Decreetgevend Secretariaat.

MOTIE VAN EEN PROVINCIE**Indiening**

De voorzitter : De volgende motie van een provincie werd ingediend :

- Motie van de provincie Oost-Vlaanderen met betrekking tot de nood aan een Europa met sociale dimensie (DOC 97/46).

Deze motie van een provincie ligt ter inzage op het Secretariaat van het Vlaams Parlement, afdeling Decreetgevend Secretariaat.

MEDEDELINGEN VAN DE VLAAMSE REGERING**Indiening**

De voorzitter : De volgende mededelingen van de Vlaamse regering werden ingediend :

- Beleidsplan Brussel, 11.03.1997 (DOC 97/43) ;
- Uitvoeringsstand van de begroting en de schatkisttoestand van de Vlaamse Gemeenschap, toestand op 28.02.1997 (DOC 97/50) ;
- Verslag Schuldbeheer Vlaamse Gemeenschap 1996 (DOC 97/40).

Deze mededelingen liggen ter inzage op het Secretariaat van het Vlaams Parlement, afdeling Decreetgevend Secretariaat.

MEDEDELING VAN DE FEDERALE REGERING**Indiening**

De voorzitter : De volgende mededeling van de federale regering werd ingediend :

- Verslag van het federale Ministerie van Buitenlandse Zaken, Buitenlandse Handel en Ontwikkelingssamenwerking naar aanleiding van de onderhandelingen ter herziening van de Europese Verdragen gedurende de Intergouvernementele Conferentie van 1996-1997 (DOC 97/54).

Dit verslag ligt ter inzage op het Secretariaat van het Vlaams Parlement, afdeling Decreetgevend Secretariaat.

MEDEDELINGEN VAN DE SOCIAAL-ECONOMISCHE RAAD VAN VLAANDEREN (SERV)**Indiening**

De voorzitter : De volgende mededelingen van de SERV werden ingediend :

- Advies met betrekking tot de decentralisatie van het arbeidsmarktbeleid (DOC 97/38) ;

Voorzitter

- Advies over het ontwerp uitvoeringsplan huis-houdelijke afvalstoffen (1997-2001) (DOC 97/39);
- Advies in hoofdlijnen over het voorontwerp van decreet milieubeleid (DOC 97/48);
- Advies over het ontwerp Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen (DOC 97/49).

Deze mededelingen liggen ter inzage op het Secretariaat van het Vlaams Parlement, afdeling Decreetgevend Secretariaat.

MEDEDELINGEN VAN DE VASTE NATIONALE CULTUURPACTCOMMISSIE
Indiening

De voorzitter : De volgende mededelingen van de Vaste Nationale Cultuurpactcommissie werden ingediend :

- Advies betreffende klacht 836 : Vlaamse Gemeenschap – Europees Centrum voor Opera en Vocale Kunst VZW (ECOV) vs de Raad voor Muziektheater (DOC 97/41);
- Advies betreffende klacht 842 : Vlaamse Gemeenschap – Europees Centrum voor Opera en Vocale Kunst VZW (ECOV) vs Minister van Cultuur (Begrotingsmap 1996) (DOC 97/42).

Deze mededelingen liggen ter inzage op het Secretariaat van het Vlaams Parlement, afdeling Decreetgevend Secretariaat.

MEDEDELING VAN EEN GEWESTELIJKE ONTWIKKELINGSMAATSCHAPPIJ
Indiening

De voorzitter : De volgende mededeling van een Gewestelijke Ontwikkelingsmaatschappij werd ingediend :

- Eindverslag conventies 1994 en 1995 in uitvoering van de inhoudelijke en budgettaire organisatie van het aanvullend reconversieplan – actualisering van het toekomstcontract van Limburg (tweede fase) uitgebracht door de Gewestelijke Ontwikkelingsmaatschappij Limburg (DOC 97/45).

Dit verslag ligt ter inzage op het Secretariaat van het Vlaams Parlement, afdeling Decreetgevend Secretariaat.

ADVIEZEN VAN DE VLAAMSE MEDIARAAD
Indiening

De voorzitter : De volgende adviezen van de Vlaamse Mediaraad werden ingediend :

- Advies nr. 97/03 betreffende het voorontwerp van decreet houdende het statuut van de Vlaamse Mediaraad en tot oprichting van het Vlaams Commissariaat voor de Media (DOC 97/47);
- Advies nr. 97/04 betreffende de aanvraag om erkenning uitgaande van NV The Narrowcasting Company (DOC 97/51).

Deze adviezen liggen ter inzage op het Secretariaat van het Vlaams Parlement, afdeling Decreetgevend Secretariaat.

KENNISGEVINGEN VAN HET ARBITRAGEHOF
Indiening

De voorzitter : De volgende kennisgevingen van het Arbitragehof betreffende beroepen tot vernietiging en prejudiciële vragen liggen ter inzage bij het Secretariaat van het Vlaams Parlement, Afdeling Decreetgevend Secretariaat :

- Rolnummer 1057;
- Rolnummer 1058;

Voorzitter

- Rolnummer 1060 ;
- Rolnummer 1061 ;
- Rolnummer 1062 ;
- Rolnummers 1063, 1064, 1065 ;
- Rolnummer 1066 ;
- Rolnummer 1067 ;
- Rolnummer 1068 ;
- Rolnummers 1070, 1072.

ARRESTEN VAN HET ARBITRAGEHOF**Indiening**

De voorzitter : De volgende arresten van het Arbitragehof liggen ter inzage bij het Secretariaat van het Vlaams Parlement, Afdeling Decreetgevend Secretariaat :

- Arrest 13/97 van 19 maart 1997 ;
- Arrest 14/97 van 19 maart 1997 ;
- Arrest 15/97 van 19 maart 1997 ;
- Arrest 16/97 van 26 maart 1997 ;
- Arrest 17/97 van 26 maart 1997 ;
- Arrest 18/97 van 26 maart 1997.

ONTWERP VAN DECREET houdende de eindregeling van de begroting van de Vlaamse Gemeenschap en van instellingen van openbaar nut voor het begrotingsjaar 1989

– 23-A (1996-1997) – Nrs. 1 tot 3

ONTWERP VAN DECREET houdende de eindregeling van de begroting van de Vlaamse Gemeenschap en van instellingen van openbaar nut voor het begrotingsjaar 1990

– 23-B (1996-1997) – Nrs. 1 tot 3

ONTWERP VAN DECREET houdende de eindregeling van de begroting van de Vlaamse Gemeenschap en van instellingen van openbaar nut voor het begrotingsjaar 1991

– 23-C (1996-1997) – Nrs. 1 tot 4

Algemene bespreking

De voorzitter : Dames en heren, aan de orde zijn het ontwerp van decreet houdende de eindregeling

van de begroting van de Vlaamse Gemeenschap en van instellingen van openbaar nut voor het begrotingsjaar 1989, het ontwerp van decreet houdende de eindregeling van de begroting van de Vlaamse Gemeenschap en van instellingen van openbaar nut voor het begrotingsjaar 1990 en het ontwerp van decreet houdende de eindregeling van de begroting van de Vlaamse Gemeenschap en van instellingen van openbaar nut voor het begrotingsjaar 1991.

Ik stel voor hierover één algemene bespreking te houden. Is iedereen het hiermee eens ? (*Instemming*)

De algemene bespreking is geopend.

De heer Decaluwé, verslaggever, heeft het woord.

De heer Carl Decaluwé, verslaggever (*Op de tribune*) : Mijnheer de voorzitter, mevrouw de minister, collega's, ik zal zeer kort zijn.

De commissie voor Financiën en Begroting heeft op 25 maart jongstleden het ontwerp van decreet houdende de eindregeling van de begroting van de Vlaamse Gemeenschap en van de instellingen van openbaar nut voor de begrotingsjaren 1989, 1990 en 1991 behandeld, alsook het rapport van het Rekenhof over de uitvoeringsrekening van deze respectieve begrotingsjaren.

Tijdens de algemene bespreking, die uitermate kort was, toonden nagenoeg alle commissieleden zich verheugd over de inspanningen om de achterstand in te lopen bij de indiening van de ontwerpen houdende de eindregeling van de begroting. Het Rekenhof had een drietal technische opmerkingen geformuleerd bij deze drie decreten. Deze amendementen werden telkens unaniem – met elf stemmen voor – goedgekeurd. De drie respectieve ontwerpen van decreet werden bij de eindstemming telkens aangenomen met acht stemmen voor bij drie onthoudingen. Tot daar het verslag, mijnheer de voorzitter. (*Applaus*)

De voorzitter : De heer Platteau heeft het woord.

De heer Stefaan Platteau (*Op de tribune*) : Mijnheer de voorzitter, mevrouw de minister, collega's, het gaat hier over de eindregeling van begrotingen van vijf of zes jaar geleden. Inhoudelijk is de politieke relevantie dus volledig achterhaald. Ik vraag me nog altijd af hoe het mogelijk was om zonder deze eindregelingen begrotingen op te stellen. Ik apprecieer uiteraard ten zeerste de vlotheid waarmee deze zaken nu gebeuren. Ik ben eveneens verheugd dat de minister woord heeft gehouden.

Platteau

Zowel de regering als het Rekenhof hebben een hoop werk verricht. Toch kan ik hun moeilijk feliciteren, gezien die vertraging van vijf à zes jaar. Maar we zijn nu op de goede weg. Mijn interpellatie van vorig jaar heeft dus wel degelijk resultaat gehad. Ten slotte wil ik nog zeggen dat de VLD zich bij de stemming zal onthouden. (*Applaus bij de VLD*)

De voorzitter : De heer De Reuse heeft het woord.

De heer Herman De Reuse : Mijnheer de voorzitter, mevrouw de minister, collega's, het Vlaams Parlement is geen antiquariaat. Het is ongehoord dat we nu nog moeten stemmen over zaken die dateren van zes, zeven en acht jaar geleden, ook al appreciëren we dat er nu eindelijk inspanningen worden geleverd. We hopen dan ook dat dergelijke zaken zich in de toekomst niet meer zullen voordoen. (*Applaus bij het VB*)

De voorzitter : Minister Demeester-De Meyer heeft het woord.

Minister Wivina Demeester-De Meyer : Mijnheer de voorzitter, collega's, ik dank de leden van de commissie voor het opbouwende werk dat ik samen met hen heb kunnen verrichten. De administratie, het Rekenhof, de regering en het parlement hebben wel degelijk goed werk geleverd. Dankzij dit werk kunnen we nu onze rekeningen laten goedkeuren, veel sneller dan de andere overheden in dit land. Ik hoop dat we op de ingeslagen weg kunnen verdergaan.

De voorzitter : Vraagt nog iemand het woord ? (*Neen*)

De algemene bespreking is gesloten.

ONTWERP VAN DECREET houdende de eindregeling van de begroting van de Vlaamse Gemeenschap en van instellingen van openbaar nut voor het begrotingsjaar 1989 – 23-A (1996-1997) – Nrs. 1 tot 3

Artikelsgewijze bespreking

De voorzitter : Dames en heren, aan de orde is de artikelsgewijze bespreking van het ontwerp van decreet houdende de eindregeling van de begroting van de Vlaamse Gemeenschap en van instellingen van openbaar nut voor het begrotingsjaar 1989.

De door de commissie aangenomen tekst wordt als basis voor de bespreking genomen.

TITEL I

Verrichtingen gedaan ter uitvoering van de begroting van de Vlaamse Gemeenschap

HOOFDSTUK I

Vastleggingen gedaan in uitvoering van de begroting

AFDELING 1

Vaststelling van de vastleggingen

Artikel 1

De vastleggingen van uitgaven ten laste van de vastleggingskredieten van het begrotingsjaar 1989 bedragen, voor de lopende verrichtingen, overeenkomstig de bijgaande tabel A, kolom 6, de som van BEF 1.915.362.466 .

– *Aangenomen.*

Artikel 2

De vastleggingen van uitgaven ten laste van de vastleggingskredieten van het begrotingsjaar 1989 bedragen voor de kapitaalsverrichtingen, overeenkomstig de bijgaande tabel A, kolom 6, de som van BEF 24.903.123.184 .

– *Aangenomen.*

AFDELING 2

Vaststelling van de vastleggingskredieten

Artikel 3

De vastleggingskredieten – lopende verrichtingen – bedragen voor het begrotingsjaar 1989 in totaal BEF 2.152.600.000 (tabel A, kolom 5).

Dit bedrag werd omgedeeld bij de begrotingsdecreten en is als volgt samengesteld :

Voorzitter

a. oorspronkelijke begroting : BEF 2.145.700.000
 b. aanpassing van de begroting : BEF +6.900.000
 (tabel A, kolommen 1,2 en 3).

– *Aangenomen.*

Artikel 4

De vastleggingskredieten – kapitaalsverrichtingen – bedragen voor het begrotingsjaar 1989 in totaal BEF 31.285.800.000 (tabel A, kolom 5).

Dit bedrag werd omgedeelde bij de begrotingsdecreten en is als volgt samengesteld :

a. oorspronkelijke begroting : BEF 30.996.900.000
 b. aanpassing van de begroting : BEF +288.900.000
 (tabel A, kolommen 1, 2 en 3).

– *Aangenomen.*

Artikel 5

De in totaal voor het begrotingsjaar 1989 omgedeelde vastleggingskredieten – lopende verrichtingen – worden verminderd met een bedrag van BEF 237.237.534 dat bij toepassing van de artikelen 17 en 18 van de Comptabiliteitswet van 28 juni 1963, gewijzigd bij het KB nr. 402 van 18 april 1986, wordt geannuleerd (tabel A, kolom 10).

– *Aangenomen.*

Artikel 6

De in totaal voor het begrotingsjaar 1989 omgedeelde vastleggingskredieten – kapitaalsverrichtingen – worden verminderd met een bedrag van BEF 6.917.436.841 dat bij toepassing van de artikelen 17 en 18 van de Comptabiliteitswet van 28 juni 1963, gewijzigd bij het KB nr. 402 van 18 april 1986, wordt geannuleerd (tabel A, kolom 10).

– *Aangenomen.*

Artikel 7

Aanvullende kredieten worden toegekend ten belope van BEF 534.760.025 tot dekking van de vastleggingen gedaan buiten of boven de omgedeelde kredieten uitgetrokken voor het begrotingsjaar 1989.

Deze kredieten zijn als volgt samengesteld :

Lopende uitgaven		
– niet-gesplitste kredieten :	BEF	0
– vastleggingskredieten :	BEF	0

Kapitaalsuitgaven		
– niet-gesplitste kredieten :	BEF	0
– vastleggingskredieten :	BEF	534.760.025

(tabel A, kolom 7)

Deze bijkomende vastleggingskredieten worden toegewezen zoals aangeduid in tabel D.

– *Aangenomen.*

Artikel 8

Ingevolge de bepalingen vervat in de bovenstaande artikelen 3 en 5, worden de definitieve omgedeelde vastleggingskredieten voor het begrotingsjaar 1989, voor de lopende verrichtingen, vastgesteld op BEF 1.915.362.466 ; som die gelijk is aan de ten laste van het begrotingsjaar 1989 geboekte vastleggingen (tabel A, kolommen 6 en 11).

– *Aangenomen.*

Artikel 9

Ingevolge de bepalingen vervat in de bovenstaande artikelen 4 en 6, worden de definitieve, omgedeelde vastleggingskredieten voor het begrotingsjaar 1989, voor de kapitaalsverrichtingen, vastgesteld op BEF 24.903.123.184 ; som die gelijk is aan de ten laste van het begrotingsjaar 1989 geboekte vastleggingen (tabel A, kolommen 6 en 11).

– *Aangenomen.*

HOOFDSTUK II**Ontvangsten en uitgaven gedaan in uitvoering van de begroting****AFDELING 1****Vaststelling van de ontvangsten****Artikel 10**

De op het begrotingsjaar 1989 ten behoeve van de Vlaamse Gemeenschap vastgestelde rechten,

Voorzitter

bedragen overeenkomstig de bijgaande tabel B, kolom 3, de som van BEF 338.126.284.981 .

Deze som is als volgt samengesteld :

– lopende ontvangsten :	BEF 319.246.938.649
– kapitaalontvangsten :	BEF 18.879.346.332
– opbrengst van leningen :	BEF 0

(tabel B, kolom 3).

– *Aangenomen.*

Artikel 11

De op hetzelfde begrotingsjaar 1989 aangerekende ontvangsten worden vastgesteld op BEF 335.923.330.713 .

Deze som is als volgt samengesteld :

– lopende ontvangsten :	BEF 318.686.827.568
– kapitaalontvangsten :	BEF 17.236.503.145
– opbrengst van leningen :	BEF 0

(tabel B, kolom 4).

– *Aangenomen.*

Artikel 12

De vastgestelde rechten nog te innen bij de afsluiting van het begrotingsjaar 1989 bedragen BEF 2.202.954.268 .

Deze som is als volgt samengesteld :

a) geannuleerde of in onbepaald uitstel gebrachte rechten :

– lopende ontvangsten :	BEF 53.855.944
– kapitaalontvangsten :	BEF 3.206
Totaal :	BEF 53.859.150

b) naar het volgende begrotingsjaar overgedragen rechten :

– lopende ontvangsten :	BEF 506.255.137
– kapitaalontvangsten :	BEF 1.642.839.981
Totaal :	BEF 2.149.095.118

(tabel B, kolommen 5, 6 en 7).

– *Aangenomen.*

AFDELING 2

Vaststelling van de uitgaven

Artikel 13

De tijdens het begrotingsjaar 1989 aangerekende ordonnancements worden als volgt vastgesteld :

A. Lopende uitgaven :

1. ten laste van niet-gesplitste kredieten : BEF 296.934.075.042

Dit bedrag betreft prestaties uitgevoerd

a) tijdens de vorige jaren : BEF 15.035.525.381
b) in de loop van het jaar : BEF 281.898.549.661

2. ten laste van ordonnancementskredieten : BEF 701.625.518

Dit bedrag betreft prestaties uitgevoerd

a) tijdens de vorige jaren : BEF 59.399.623
b) in de loop van het jaar : BEF 642.225.895

B. Kapitaalsuitgaven :

1. ten laste van niet-gesplitste kredieten : BEF 21.124.217.391

Dit bedrag betreft prestaties uitgevoerd

a) tijdens de vorige jaren : BEF 243.187.370
b) in de loop van het jaar : BEF 20.881.030.021

2. ten laste van ordonnancementskredieten : BEF 15.089.762.420

Dit bedrag betreft prestaties uitgevoerd

a) tijdens de vorige jaren : BEF 3.699.283.583
b) in de loop van het jaar : BEF 11.390.478.837
(tabel C, kolommen 7,8 en 9).

– *Aangenomen.*

Artikel 14

De ten laste van het begrotingsjaar 1989 uitgevoerde betalingen, verantwoord of geregulariseerd, bedragen :

Voorzitter**A. Lopende uitgaven : ten laste van**

- niet-gesplitste kredieten : BEF 293.234.722.324
- ordonnanceringskredieten : BEF 701.625.518

B. Kapitaalsuitgaven : ten laste van

- niet-gesplitste kredieten : BEF 20.935.037.651
- ordonnanceringskredieten : BEF 13.928.154.743 (tabel C, kolommen 7 – 10).

– *Aangenomen.*

Artikel 15

De ten laste van de begroting 1989 aangerekende betalingen, waarvan, bij toepassing van artikel 32 van de Comptabiliteitswet van 28 juni 1963, de verantwoording of de regularisatie naar een volgend begrotingsjaar wordt verwezen, bedragen :

A. Lopende uitgaven : ten laste van

- niet-gesplitste kredieten : BEF 3.699.352.718
- ordonnanceringskredieten : BEF 0

B. Kapitaalsuitgaven : ten laste van

- niet-gesplitste kredieten : BEF 189.179.740
- ordonnanceringskredieten : BEF 1.161.607.677 (tabel C, kolom 10).

– *Aangenomen.*

AFDELING 3**Vaststelling van de betalingskredieten****Artikel 16**

De betalingskredieten beschikbaar gesteld aan en omgedeeld door de Vlaamse Raad bedragen voor het begrotingsjaar 1989 :

– voor de lopende uitgaven :

- niet-gesplitste kredieten : BEF 333.273.198.899
- ordonnanceringskredieten : BEF 1.794.745.775

– voor de kapitaalsuitgaven :

- niet-gesplitste kredieten : BEF 26.346.980.405
- ordonnanceringskredieten : BEF 21.472.054.009 (tabel C, kolom 6).

Die bedragen omvatten :

I. De betalingskredieten bestemd bij de begrotingsdecreten en bij decreet, als volgt onderverdeeld :

1. Oorspronkelijke begrotingen :

a) lopende uitgaven :

- niet-gesplitste kredieten : BEF 323.217.400.000
- ordonnanceringskredieten : BEF 1.082.200.000

b) kapitaalsuitgaven :

- niet-gesplitste kredieten : BEF 24.061.900.000
- ordonnanceringskredieten : BEF 14.833.800.000 (tabel C, kolom 2).

2. Aanpassingen van de kredieten :

Vermeerderingen :

a) lopende uitgaven :

- niet-gesplitste kredieten : BEF 1.209.900.000
- ordonnanceringskredieten : BEF 7.700.000

b) kapitaalsuitgaven :

- niet-gesplitste kredieten : BEF 194.700.000
- ordonnanceringskredieten : BEF 6.000.000

Verminderingen :

a) lopende uitgaven :

- niet-gesplitste kredieten : BEF 1.131.400.000
- ordonnanceringskredieten : BEF 4.900.000

b) kapitaalsuitgaven :

- niet-gesplitste kredieten : BEF 254.000.000
- ordonnanceringskredieten : BEF 17.500.000 (tabel C, kolommen 3 en 4).

II. De overdrachten van betalingskredieten bij toepassing van de artikelen 17 en 18 van de Comptabiliteitswet van 28 juni 1963 en van speciale bepalingen, als volgt samengesteld :

Voorzitter

Artikel 18

a) lopende uitgaven :

- niet-gesplitste kredieten : BEF 9.977.298.899
- ordonnanceringskredieten : BEF 709.745.775

b) kapitaalsuitgaven :

- niet-gesplitste kredieten : BEF 2.344.380.405
- ordonnanceringskredieten : BEF 6.649.754.009
(tabel C, kolom 5).

– *Aangenomen.*

Artikel 17

Het bedrag van de voor het begrotingsjaar 1989 beschikbaar gestelde omgedeelde betalingskredieten wordt als volgt verminderd :

I. De betalingskredieten die naar het volgende begrotingsjaar worden overgedragen bij toepassing van de artikelen 17 en 18 van de comptabiliteitswet van 28 juni 1963 en van speciale bepalingen :

a) lopende uitgaven :

- niet-gesplitste kredieten : BEF 31.725.812.315
- ordonnanceringskredieten : BEF 1.093.120.257

b) kapitaalsuitgaven :

- niet-gesplitste kredieten : BEF 4.232.599.495
- ordonnanceringskredieten : BEF 6.382.291.589

II. De beschikbaar gebleven betalingskredieten die worden geannuleerd bedragen voor :

a) lopende uitgaven :

- niet-gesplitste kredieten : BEF 4.697.668.765
- ordonnanceringskredieten : BEF 0

b) kapitaalsuitgaven :

- niet-gesplitste kredieten : BEF 990.163.519
- ordonnanceringskredieten : BEF 0
(tabel C, kolommen 13 en 14).

De omdeling van de over te dragen betalingskredieten blijft behouden in het begrotingsjaar 1990.

– *Aangenomen.*

Aanvullende kredieten worden toegekend ten bedrage van BEF 84.357.223 tot dekking van de uitgaven gedaan buiten of boven de omgedeelde kredieten uitgetrokken voor het begrotingsjaar 1989.

Deze kredieten zijn als volgt samengesteld :

1. lopende uitgaven :

- niet-gesplitste kredieten : BEF 84.357.223
- ordonnanceringskredieten : BEF 0

2. kapitaalsuitgaven :

- niet-gesplitste kredieten : BEF 0
- ordonnanceringskredieten : BEF 0
(tabel C, kolom 11).

Deze bijkomende betalingskredieten worden toegewezen zoals uitgeduid in tabel D.

– *Aangenomen.*

Artikel 19

Ingevolge de bepalingen van de artikelen 15, 16 en 17 hierboven, worden de definitieve kredieten voor het begrotingsjaar 1989 als volgt vastgesteld :

1. lopende uitgaven :

- niet-gesplitste kredieten : BEF 296.934.075.042
- ordonnanceringskredieten : BEF 701.625.518

2. kapitaalsuitgaven :

- niet-gesplitste kredieten : BEF 21.124.217.391
- ordonnanceringskredieten : BEF 15.089.762.420

Die sommen zijn gelijk aan de ordonnanceringen aangerekend ten laste van de begroting 1989, overeenkomstig tabel C, kolommen 7 en 15.

– *Aangenomen.*

Voorzitter

HOOFDSTUK III

Ontvangsten en uitgaven gedaan in uitvoering van de Afzonderlijke Sectie van de begroting

Artikel 20

De ontvangsten van het begrotingsjaar 1989 geboekt op de Afzonderlijke Sectie van de begroting bedragen BEF 60.959.678.581 (tabel E, kolom 3).

– *Aangenomen.*

Artikel 21

De uitgaven van het begrotingsjaar 1989 aangerekend op de Afzonderlijke Sectie van de begroting bedragen BEF 51.988.659.771 (tabel E, kolom 5).

Dit bedrag omvat :

- verantwoorde of geregulariseerde betalingen : BEF 39.930.336.223
- betalingen waarvan de verantwoording of de regularisatie bij toepassing van art. 32 van de Comptabiliteitswet van 28 juni 1963 naar een volgend begrotingsjaar wordt verwezen : BEF 12.058.323.548 (tabel E, kolommen 5 en 6).

– *Aangenomen.*

Artikel 22

De algemene eindcijfers van de Afzonderlijke Sectie van de begroting 1989 worden als volgt vastgesteld :

- ontvangsten : BEF 60.959.678.581
- uitgaven : BEF 51.988.659.771
- saldo : BEF +8.971.018.810 (tabel E, kolommen 3 en 5).

Dit saldo, toegevoegd aan het beginsaldo van BEF 9.535.138.572, vermeerderd met de van Nationale Opvoeding Nederlandstalige en gemeenschappelijke sector overgedragen saldi ten belope van BEF 1.879.782.210, brengt het eindsaldo per 31.12.1989 op een bedrag van BEF 20.385.939.592 (tabel E, kolommen 2 en 7).

Het saldo wordt in zijn zelfde samenstelling overgedragen naar de rekening van het begrotingsjaar 1990.

– *Aangenomen.*

Artikel 23

De overschrijding met BEF 14.702.287 van de door het artikel 78 van het begrotingsdecreet gemachtigde debettoestand van het Fonds ingeschreven onder artikel 60.06.02 A van de sectie 58 van de Afzonderlijke Sectie wordt geregulariseerd.

– *Aangenomen.*

HOOFDSTUK IV

Ontvangsten en uitgaven gedaan in uitvoering van de begroting van de Dienst met Afzonderlijk beheer

AFDELING 1

Vaststelling van de ontvangsten

Artikel 24

De op het begrotingsjaar 1989 door de Dienst met Afzonderlijk beheer, Instituut voor het Archeologisch Patrimonium (IAP) vastgestelde rechten, bedragen de som van BEF 27.966.058 .

– *Aangenomen.*

Artikel 25

De op hetzelfde begrotingsjaar 1989 aangerekende ontvangsten worden vastgesteld op BEF 11.846.058.

– *Aangenomen.*

Artikel 26

De vastgestelde rechten nog te innen bij de afsluiting van het begrotingsjaar 1989 bedragen BEF 16.120.000 .

Deze som is als volgt samengesteld :

Voorzitter

- a) geannuleerde of in onbepaald uitstel gebrachte rechten : BEF 0
- b) naar het volgende begrotingsjaar overgedragen rechten : BEF 16.120.000

– *Aangenomen.*

AFDELING 2

Vaststelling van de uitgaven

Artikel 27

In afwijking van artikel 75 van de wetten op de Rijkscomptabiliteit, gecoördineerd op 17 juli 1991, geeft de rekening van uitvoering van de begroting van de Dienst met Afzonderlijk beheer IAP voor de uitgaven aan, de bij decreet geopende kredieten, de aangerekende verrichtingen, het verschil tussen de kredieten en de aangerekende verrichtingen, de kredieten beschikbaar aan het einde van het begrotingsjaar en de uitgaven gedaan boven de kredieten.

– *Aangenomen.*

Artikel 28

De tijdens het begrotingsjaar 1989 aangerekende ordonnanceringen worden vastgesteld op BEF 8.187.171 .

– *Aangenomen.*

AFDELING 3

Vaststelling van de betalingskredieten

Artikel 29

De betalingskredieten bedragen voor het begrotingsjaar 1989 BEF 12.403.000 .

– *Aangenomen.*

Artikel 30

Aanvullende kredieten worden toegekend ten bedrage van BEF 587.167 tot dekking van de uitga-

ven gedaan buiten of boven de omgedeelde kredieten uitgetrokken voor het begrotingsjaar 1989.

– *Aangenomen.*

HOOFDSTUK V

Vastleggingen gedaan in uitvoering van het begrotingsdecreet

AFDELING 1

Vaststelling van de vastleggingsmachtigingen

Artikel 31

De in toepassing van de artikelen 59, 60, 62, 63, 64, 67, 68, 69, 71, 75, 82 en 84 van het begrotingsdecreet toegewezen vastleggingsmachtigingen voor het begrotingsjaar 1989 belopen, overeenkomstig de bijgaande tabel F (punt A1, kolom 2), de som van BEF 28.322.600.000 .

– *Aangenomen.*

Artikel 32

De in toepassing van het artikel 15 van het begrotingsdecreet toegewezen vastleggingsmachtiging voor het begrotingsjaar 1989 beloopt, overeenkomstig de bijgaande tabel F (punt A2, kolom 2), de som van BEF 2.836.300.000 .

– *Aangenomen.*

Artikel 33

De in toepassing van de artikelen 17, 89, 91, 92 en 103 van het begrotingsdecreet toegewezen machtigingen tot het aangaan van verbintenissen strekkende tot betaling van de intrest en de aflossing van leningen voor het begrotingsjaar 1989 belopen, overeenkomstig de bijgaande tabel F (punt B1, kolom 2) de som van BEF 9.764.700.000 .

– *Aangenomen.*

Artikel 34

De in toepassing van artikel 15, vierde en vijfde lid, van het begrotingsdecreet toegewezen machtiging

Voorzitter

tot het aangaan van verbintenissen strekkende tot betaling op de vervaldag van de intrest en de aflossing van toelagenvervangende leningen, voor het begrotingsjaar 1989 beloopt, overeenkomstig de bijgaande tabel F (punt B2, kolom 2), de som van BEF 1.081.500.000 .

– *Aangenomen.*

Artikel 35

De in toepassing van artikel 85 van het begrotingsdecreet toegekende machtigingen om de Nationale Maatschappij voor de Huisvesting, de Nationale Landmaatschappij en het Vlaams Woningfonds voor de Grote Gezinnen verbintenissen te laten aangaan, voor het begrotingsjaar 1989 belopen, overeenkomstig de bijgaande tabel F (punt B3, kolom 2), de som van BEF 8.238.000.000 .

– *Aangenomen.*

AFDELING 2

Vaststelling van de aanwending

Artikel 36

De toepassingen van de door de artikelen 59, 60, 62, 63, 64, 67, 68, 69, 71, 75, 82 en 84 van het begrotingsdecreet toegewezen machtigingen voor het begrotingsjaar 1989 belopen, overeenkomstig de bijgaande tabel F (punt A1, kolom 3) de som van BEF 27.070.561.748 .

De niet-aangewende en te annuleren machtigingen toegewezen door deze artikelen voor het begrotingsjaar 1989 belopen, overeenkomstig de bijgaande tabel F (punt A1, kolom 4), de som van BEF 1.252.038.252 .

– *Aangenomen.*

Artikel 37

De toepassingen van de door het artikel 15 van het begrotingsdecreet toegewezen machtiging voor het begrotingsjaar 1989 belopen, overeenkomstig de bijgaande tabel F (punt A2, kolom 3), de som van BEF 2.611.095.000 .

De niet-aangewende en te annuleren machtiging toegewezen door deze bepalingen voor het begrotingsjaar 1989 beloopt, overeenkomstig de bijgaande tabel F (punt A2, kolom 4), de som van BEF 225.205.000 .

– *Aangenomen.*

Artikel 38

De toepassingen van de door de artikelen 17, 89, 91, 92 en 103 van het begrotingsdecreet toegewezen machtigingen voor het begrotingsjaar 1989 belopen, overeenkomstig de bijgaande tabel F (punt B1, kolom 3), de som van BEF 9.120.037.765 .

De niet-aangewende en te annuleren machtigingen toegewezen door deze artikelen voor het begrotingsjaar 1989 belopen, overeenkomstig de bijgaande tabel F (punt B1, kolom 4), de som van BEF 644.662.235 .

– *Aangenomen.*

Artikel 39

De toepassingen van de door artikel 15, vierde en vijfde lid, van het begrotingsdecreet toegewezen machtigingen voor het begrotingsjaar 1989 belopen, overeenkomstig de bijgaande tabel F (punt B2, kolom 3), de som van BEF 857.550.000 .

De niet-aangewende en te annuleren machtigingen toegewezen door deze bepalingen voor het begrotingsjaar 1989 belopen, overeenkomstig de bijgaande tabel F (punt B2, kolom 4), de som van BEF 223.950.000 .

– *Aangenomen.*

Artikel 40

De toepassingen van de door artikel 85 van het begrotingsdecreet toegewezen machtigingen voor het begrotingsjaar 1989 belopen, overeenkomstig de bijgaande tabel F (punt B3, kolom 3), de som van BEF 7.451.504.070 .

De niet-aangewende en te annuleren machtigingen toegewezen door dit artikel voor het begrotingsjaar 1989 belopen, overeenkomstig de bijgaande tabel F (punt B3, kolom 4), de som van BEF 786.495.930 .

– *Aangenomen.*

Voorzitter

TITEL II

Verrichtingen gedaan ter uitvoering van de begrotingen van de Instellingen van Openbaar Nut van categorie A, opgesomd in artikel 1 van de Wet van 16 maart 1954

HOOFDSTUK I

Openbare Afvalstoffenmaatschappij voor het Vlaams Gewest (OVAM), ingesteld bij decreet van 2 juli 1981 (BS van 25 juli 1981)

AFDELING 1

Lopend jaar

Artikel 41

De eindregeling van de begroting van OVAM is, voor het begrotingsjaar 1989, als volgt vastgesteld :

- de ontvangsten op een bedrag van BEF 405.451.173 ;
- de uitgaven op een bedrag van BEF 370.210.378 ;

zodat er voor het begrotingsjaar 1989 een overschot is van BEF 35.240.795 waardoor het gecumuleerd overschot op 31 december 1989 BEF 698.736.814 bedraagt.

– *Aangenomen.*

HOOFDSTUK II

Commissariaat-Generaal voor de Internationale (Culturele) Samenwerking – CGIS (CGICS) ingesteld bij decreet van 8 juli 1980 (BS van 31.12.1980)

AFDELING 1

Lopend jaar

Artikel 42

De eindregeling van de begroting van CGIS is, voor het begrotingsjaar 1989, als volgt vastgesteld :

- de ontvangsten op een bedrag van BEF 190.932.241 ;
- de uitgaven op een bedrag van BEF 242.265.165 ;

zodat er voor het begrotingsjaar 1989 een tekort is van BEF 51.332.924 waardoor het gecumuleerd overschot op 31 december 1989 BEF 448.559.763 bedraagt.

– *Aangenomen.*

HOOFDSTUK III

Vlaams Fonds voor de Bouw van Ziekenhuizen en Medisch-sociale Instellingen (VFBZ), ingesteld bij decreet van 1 juni 1983 (BS van 27.07.1983), in werking getreden op 1 januari 1987 bij Besluit van de Vlaamse Executieve van 23 december 1986 (BS van 14.03.1987)

AFDELING 1

Lopend jaar

Artikel 43

De eindregeling van de begroting van VFBZ is, voor het begrotingsjaar 1989, als volgt vastgesteld :

- de ontvangsten op een bedrag van BEF 4.157.257.220 ;
- de uitgaven op een bedrag van BEF 4.092.857.583 ;

zodat er voor het begrotingsjaar 1989 een overschot is van BEF 64.399.637 waardoor het gecumuleerd overschot op 31 december 1989 BEF 988.622.440 bedraagt.

– *Aangenomen.*

De artikelsgewijze bespreking is gesloten.

We zullen morgen om 16 uur de hoofdelijke stemming over het ontwerp van decreet houden.

ONTWERP VAN DECREET houdende de eindregeling van de begroting van de Vlaamse Gemeenschap en van instellingen van openbaar nut voor het begrotingsjaar 1990
– 23-B (1996-1997) – Nrs. 1 tot 3

Artikelsgewijze bespreking

De voorzitter : Dames en heren, aan de orde is de artikelsgewijze bespreking van het ontwerp van decreet houdende de eindregeling van de begroting van de Vlaamse Gemeenschap en van instellingen van openbaar nut voor het begrotingsjaar 1990.

De door de commissie aangenomen tekst wordt als basis voor de bespreking genomen.

TITEL I

Verrichtingen gedaan ter uitvoering van de begroting van de Vlaamse Gemeenschap

HOOFDSTUK I

Vastleggingen gedaan in uitvoering van de begroting

AFDELING 1

Vaststelling van de vastleggingen

Artikel 1

De vastleggingen van uitgaven ten laste van de vastleggingskredieten van het begrotingsjaar 1990 bedragen, overeenkomstig de bijgaande tabel A, kolom 6, de som van BEF 31.218.350.323 .

– *Aangenomen.*

AFDELING 2

Vaststelling van de vastleggingskredieten

Artikel 2

De vastleggingskredieten bedragen voor het begrotingsjaar 1990 in totaal BEF 32.740.800.000 .

(tabel A, kolom 5).

Dit bedrag werd omgedeed bij de begrotingsdecreten en is als volgt samengesteld :

a. oorspronkelijke begroting : BEF 28.202.000.000

b. aanpassing van de begroting : BEF + 4.538.800.000
 (tabel A, kolommen 1,2 en 3).

– *Aangenomen.*

Artikel 3

De in totaal voor het begrotingsjaar 1990 omgedeelde vastleggingskredieten worden verminderd met een bedrag van BEF 1.522.449.677 dat bij toepassing van de artikelen 17 en 18 van de Comptabiliteitswet van 28 juni 1963, gewijzigd bij het KB nr.402 van 18 april 1986, wordt geannuleerd (tabel A, kolom 10).

– *Aangenomen.*

Artikel 4

Ingevolge de bepalingen vervat in de bovenstaande artikelen 2 en 3, worden de definitieve, omgedeelde vastleggingskredieten voor het begrotingsjaar 1990 vastgesteld op BEF 31.218.350.323 ; som die gelijk is aan de ten laste van het begrotingsjaar 1990 geboekte vastleggingen (tabel A, kolommen 6 en 11).

– *Aangenomen.*

HOOFDSTUK II

Ontvangsten en uitgaven gedaan in uitvoering van de begroting

AFDELING 1

Vaststelling van de ontvangsten

Artikel 5

De op het begrotingsjaar 1990 ten behoeve van de Vlaamse Gemeenschap vastgestelde rechten,

Voorzitter

bedragen overeenkomstig de bijgaande tabel B, kolom 3, de som van BEF 354.739.366.880 .

Deze som is als volgt samengesteld :

– lopende ontvangsten :	BEF 344.945.814.895
– kapitaalontvangsten :	BEF 9.793.551.985
– opbrengst van leningen :	BEF 0

(tabel B, kolom 3).

– *Aangenomen.*

Artikel 6

De op hetzelfde begrotingsjaar 1990 aangerekende ontvangsten worden vastgesteld op BEF 352.150.770.422 .

Deze som is als volgt samengesteld :

– lopende ontvangsten :	BEF 344.010.228.431
– kapitaalontvangsten :	BEF 8.140.541.991
– opbrengst van leningen :	BEF 0

(tabel B, kolom 4).

– *Aangenomen.*

Artikel 7

De vastgestelde rechten nog te innen bij de afsluiting van het begrotingsjaar 1990 bedragen BEF 2.588.596.458 .

Deze som is als volgt samengesteld :

a) geannuleerde of in onbepaald uitstel gebrachte rechten :

– lopende ontvangsten :	BEF 212.539.936
– kapitaalontvangsten :	BEF 0
Totaal :	BEF 212.539.936

b) naar het volgende begrotingsjaar overgedragen rechten :

– lopende ontvangsten :	BEF 723.046.528
– kapitaalontvangsten :	BEF 1.653.009.994
Totaal :	BEF 2.376.056.522

(tabel B, kolommen 5,6 en 7).

– *Aangenomen.*

AFDELING 2

Vaststelling van de uitgaven

Artikel 8

De tijdens het begrotingsjaar 1990 aangerekende ordonnanceringskredieten worden als volgt vastgesteld :

1. ten laste van niet-gesplitste kredieten : BEF 357.033.033.927

Dit bedrag betreft prestaties uitgevoerd

a) tijdens de vorige jaren : BEF 20.215.007.936
b) in de loop van het jaar : BEF 336.818.025.991

2. ten laste van ordonnanceringskredieten : BEF 18.915.359.518

Dit bedrag betreft prestaties uitgevoerd

a) tijdens de vorige jaren : BEF 6.154.836.906
b) in de loop van het jaar : BEF 12.760.522.612
(tabel C, kolommen 7,8 en 9).

– *Aangenomen.*

Artikel 9

De ten laste van het begrotingsjaar 1990 uitgevoerde betalingen, verantwoord of geregulariseerd, bedragen ten laste van :

– niet-gesplitste kredieten : BEF 352.326.017.247
– ordonnanceringskredieten : BEF 18.891.978.364
(tabel C, kolommen 7-10).

– *Aangenomen.*

Artikel 10

De ten laste van de begroting 1990 aangerekende betalingen, waarvan, bij toepassing van artikel 32 van de Comptabiliteitswet van 28 juni 1963, de verantwoording of de regularisatie naar een volgend begrotingsjaar wordt verwezen, bedragen ten laste van :

– niet-gesplitste kredieten : BEF 4.707.016.680
– ordonnanceringskredieten : BEF 23.381.154

Voorzitter

(tabel C, kolom 10).

– *Aangenomen.*

AFDELING 3**Vaststelling van de betalingskredieten****Artikel 11**

De betalingskredieten beschikbaar gesteld aan en omgedeeld door het Vlaams Parlement bedragen voor het begrotingsjaar 1990 :

- niet-gesplitste kredieten : BEF 393.338.811.810
- ordonnanceringskredieten : BEF 30.269.911.846 (tabel C, kolom 6).

Die bedragen omvatten :

I. De betalingskredieten bestemd bij de begrotingsdecreten en bij decreet, als volgt onderverdeeld :

1. Oorspronkelijke begroting :

- niet-gesplitste kredieten : BEF 358.417.900.000
- ordonnanceringskredieten : BEF 19.499.700.000 (tabel C, kolom 2).

2. Aanpassingen van de kredieten :

Vermeerderingen :

- niet-gesplitste kredieten : BEF 4.202.100.000
- ordonnanceringskredieten : BEF 3.543.700.000

Verminderings :

- niet-gesplitste kredieten : BEF 5.239.600.000
- ordonnanceringskredieten : BEF 248.900.000 (tabel C, kolommen 3 en 4).

II. De overdrachten van betalingskredieten bij toepassing van de artikelen 17 en 18 van de Comptabiliteitswet van 28 juni 1963 en van speciale bepalingen, als volgt samengesteld :

- niet-gesplitste kredieten : BEF 35.958.411.810
- ordonnanceringskredieten : BEF 7.475.411.846 (tabel C, kolom 5).

– *Aangenomen.*

Artikel 12

Het bedrag van de voor het begrotingsjaar 1990 beschikbaar gestelde omgedeelde betalingskredieten wordt als volgt verminderd :

I. De betalingskredieten die naar het volgende begrotingsjaar worden overgedragen bij toepassing van de artikelen 17 en 18 van de comptabiliteitswet van 28 juni 1963 en van speciale bepalingen :

- niet-gesplitste kredieten : BEF 20.554.148.954
- ordonnanceringskredieten : BEF 11.354.552.328

II. De beschikbaar gebleven betalingskredieten die worden geannuleerd bedragen voor :

- niet-gesplitste kredieten : BEF 16.167.374.967
- ordonnanceringskredieten : BEF 0 (tabel C, kolommen 13 en 14).

De omdeling van de over te dragen betalingskredieten blijft behouden in het begrotingsjaar 1991.

– *Aangenomen.*

Artikel 13

De overdracht van het niet-gesplitst krediet van BEF 18.600.000 van basisallocatie 11.22 van het programma 14 naar het niet-gesplitst krediet van basisallocatie 11.40 van hetzelfde programma wordt geregulariseerd.

– *Aangenomen.*

Artikel 14

Aanvullende kredieten worden toegekend ten bedrage van BEF 415.746.038 tot dekking van de uitgaven gedaan buiten of boven de omgedeelde kredieten uitgetrokken voor het begrotingsjaar 1990.

Deze kredieten zijn als volgt samengesteld :

- niet-gesplitste kredieten : BEF 415.746.038
- ordonnanceringskredieten : BEF 0 (tabel C, kolom 11).

Deze bijkomende betalingskredieten worden toegewezen zoals uitgeduid in tabel D.

– *Aangenomen.*

Voorzitter

Artikel 15

Ingevolge de bepalingen van de artikelen 11 en 12 hierboven, worden de definitieve kredieten voor het begrotingsjaar 1990 als volgt vastgesteld :

- niet-gesplitste kredieten : BEF 357.033.033.927
- ordonnanceringskredieten : BEF 18.915.359.518

Die sommen zijn gelijk aan de ordonnanceringen aangerekend ten laste van de begroting 1990, overeenkomstig tabel C kolommen 7 en 15.

– *Aangenomen.*

HOOFDSTUK III

Ontvangsten en uitgaven gedaan in uitvoering van de Afzonderlijke Sectie van de begroting

Artikel 16

De artikelen 60.06, 60.07, 60.08 en 60.09 vermeld in de tabel gevoegd bij het decreet van 20 december 1989, houdende de algemene uitgavenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1990, onder afdeling II, verrichtingen op begrotingsfondsen, sectie 23, secundair onderwijs (algemeen vormend, technisch, beroeps- en kunst-onderwijs), hoofdstuk III, fondsen gestijfd door bijzondere inkomsten, dienen gelezen te worden respectievelijk als 66.06, 66.07, 66.08 en 66.09 .

– *Aangenomen.*

Artikel 17

De ontvangsten van het begrotingsjaar 1990 geboekt op de Afzonderlijke Sectie van de begroting bedragen BEF 75.114.842.893 (tabel E, kolom 3).

Dit bedrag wordt als volgt onderverdeeld :

- werking van de Vlaamse Gemeenschap BEF 31.537.336
- gemeenschapsbevoegdheden BEF 23.835.607.946
- gewestbevoegdheden BEF 51.247.697.611

– *Aangenomen.*

Artikel 18

De uitgaven van het begrotingsjaar 1990 aangerekend op de Afzonderlijke Sectie van de begroting bedragen BEF 65.140.227.991 (tabel E, kolom 5).

Dit bedrag wordt als volgt onderverdeeld :

- werking van de Vlaamse Gemeenschap BEF 29.899.099
- gemeenschapsbevoegdheden BEF 23.740.140.560
- gewestbevoegdheden BEF 41.370.188.332

Dit bedrag omvat :

- verantwoorde of geregulariseerde betalingen : BEF 53.797.759.918
- betalingen waarvan de verantwoording of de regularisatie bij toepassing van art. 32 van de Comptabiliteitswet van 28 juni 1963 naar een volgend begrotingsjaar wordt verwezen : BEF 11.342.468.073 (tabel E, kolommen 5 en 6).

– *Aangenomen.*

Artikel 19

De algemene eindcijfers van de Afzonderlijke Sectie van de begroting 1990 worden als volgt vastgesteld :

- ontvangsten : BEF 75.114.842.893
- uitgaven : BEF 65.140.227.991
- saldo : BEF +9.974.614.902 (tabel E, kolommen 3 en 5).

Dit saldo, toegevoegd aan het beginsaldo van BEF 20.385.939.592, vermeerderd met de van de Nationale Gemeenschappelijke Culturele Zaken en van de van Nationaal Onderwijs, gemeenschappelijke sector overgedragen saldi ten belope van BEF 203.039.730, brengt het eindsaldo per 31.12.1990 op een bedrag van BEF 30.563.594.224 . (tabel E, kolommen 2 en 7).

Dit saldo wordt als volgt onderverdeeld :

- werking van de Vlaamse Gemeenschap BEF 29.315.385
- gemeenschapsbevoegdheden BEF 3.969.332.535
- gewestbevoegdheden BEF 26.564.946.304

– *Aangenomen.*

Voorzitter

HOOFDSTUK IV

Ontvangsten en uitgaven gedaan in uitvoering van de begroting van de Dienst met Afzonderlijk beheer

AFDELING 1

Vaststelling van de ontvangsten

Artikel 20

De op het begrotingsjaar 1990 door de Dienst met Afzonderlijk beheer, Instituut voor het Archeologisch Patrimonium (IAP) vastgestelde rechten, bedragen de som van BEF 46.010.028 .

– *Aangenomen.*

Artikel 21

De op hetzelfde begrotingsjaar 1990 aangerekende ontvangsten worden vastgesteld op BEF 36.910.028.

– *Aangenomen.*

Artikel 22

De vastgestelde rechten nog te innen bij de afsluiting van het begrotingsjaar 1990 bedragen BEF 9.100.000 .

Deze som is als volgt samengesteld :

a) geannuleerde of in onbepaald uitstel gebrachte rechten	: BEF	0
b) naar het volgende begrotingsjaar overgedragen rechten	: BEF	9.100.000

– *Aangenomen.*

AFDELING 2

Vaststelling van de uitgaven

Artikel 23

In afwijking van artikel 75 van de wetten op de Rijkscomptabiliteit, gecördineerd op 17 juli 1991, geeft de rekening van uitvoering van de begroting

van de Dienst met Afzonderlijk beheer IAP voor de uitgaven aan, de bij decreet geopende kredieten, de aangerekende verrichtingen, het verschil tussen de kredieten en de aangerekende verrichtingen, de kredieten beschikbaar aan het einde van het begrotingsjaar en de uitgaven gedaan boven de kredieten.

– *Aangenomen.*

Artikel 24

De tijdens het begrotingsjaar 1990 aangerekende ordonnanceringen worden vastgesteld op BEF 18.215.556 .

– *Aangenomen.*

AFDELING 3

Vaststelling van de betalingskredieten

Artikel 25

De betalingskredieten bedragen voor het begrotingsjaar 1990 BEF 18.400.000 .

– *Aangenomen.*

Artikel 26

Aanvullende kredieten worden toegekend ten bedrage van BEF 3.179.084 tot dekking van de uitgaven gedaan buiten of boven de omgedeelde kredieten uitgetrokken voor het begrotingsjaar 1990.

– *Aangenomen.*

HOOFDSTUK V

Vastleggingen gedaan in uitvoering van het begrotingsdecreet

AFDELING 1

Vaststelling van de vastleggingsmachtigingen

Artikel 27

De in toepassing van de artikelen 62 tot en met 71, 73, 74 en 75 van het begrotingsdecreet toegewezen

Voorzitter

vastleggingsmachtigingen voor het begrotingsjaar 1990 belopen, overeenkomstig de bijgaande tabel F (punt A1, kolom 2), de som van BEF 29.847.550.814 .

– *Aangenomen.*

Artikel 28

De in toepassing van artikel 79 van het begrotingsdecreet toegewezen vastleggingsmachtigingen voor het begrotingsjaar 1990 belopen, overeenkomstig de bijgaande tabel F (punt A2, kolom 2), de som van BEF 2.844.100.000 .

– *Aangenomen.*

Artikel 29

De in toepassing van de artikelen 76, 77, 78, 80 en 82 van het begrotingsdecreet toegewezen machtigingen tot het aangaan van verbintenissen strekkende tot betaling van de intrest en de aflossing van leningen voor het begrotingsjaar 1990 belopen, overeenkomstig de bijgaande tabel F (punt B1, kolom 2), de som van BEF 7.714.400.000 .

– *Aangenomen.*

Artikel 30

De in toepassing van artikel 79, van het begrotingsdecreet en van artikel 29 van het aanpassingsdecreet toegewezen machtigingen tot het aangaan van verbintenissen strekkende tot betaling op de vervaldag van de intrest en de aflossing van leningen, voor het begrotingsjaar 1990 belopen, overeenkomstig de bijgaande tabel F (punt B2, kolom 2), de som van BEF 11.922.850.430 .

– *Aangenomen.*

Artikel 31

De in toepassing van artikel 83 van het begrotingsdecreet toegekende machtigingen om de Nationale Maatschappij voor de Huisvesting, de Nationale

Landmaatschappij en het Vlaams Woningfonds voor de Grote Gezinnen verbintenissen te laten aangaan, voor het begrotingsjaar 1990 belopen, overeenkomstig de bijgaande tabel F (punt B3, kolom 2), de som van BEF 7.000.000.000 .

– *Aangenomen.*

AFDELING 2

Vaststelling van de aanwending

Artikel 32

De aanwendingen van de door de artikelen 62 tot en met 71, 73, 74 en 75 van het begrotingsdecreet toegewezen machtigingen voor het begrotingsjaar 1990 belopen, overeenkomstig de bijgaande tabel F (punt A1, kolom 3) de som van BEF 29.571.747.928.

De niet-aangewende en te annuleren machtigingen toegewezen door de artikelen 62 tot en met 65, 67 tot en met 71 en 73 tot en met 75 voor het begrotingsjaar 1990 belopen, overeenkomstig de bijgaande tabel F (punt A1, kolom 4), de som van BEF 1.480.646.428 .

Een aanvullende machtiging ten bedrage van BEF 1.204.843.542 wordt, overeenkomstig de bijgaande tabel F (punt A1, kolom 5), toegewezen tot regularisatie van de aanwendingen gedaan boven de machtiging toegewezen door art. 66 van het begrotingsdecreet met betrekking tot het Fonds voor Economische Expansie en de Regionale Reconvertie -Grote Ondernemingen, ingeschreven onder sectie 62 van afdeling II.

– *Aangenomen.*

Artikel 33

De aanwendingen van de door het artikel 79 van het begrotingsdecreet toegewezen machtigingen voor het begrotingsjaar 1990 belopen, overeenkomstig de bijgaande tabel F (punt A2, kolom 3), de som van BEF 2.801.425.000 .

De niet-aangewende en te annuleren machtigingen toegewezen door deze bepalingen voor het begrotingsjaar 1990 belopen, overeenkomstig de bijgaande

Voorzitter

de tabel F (punt A2, kolom 4), de som van BEF 42.675.000 .

– *Aangenomen.*

Artikel 34

De toepassingen van de door de artikelen 76, 77, 78, 80 en 82 van het begrotingsdecreet toegewezen machtigingen voor het begrotingsjaar 1990 belopen, overeenkomstig de bijgaande tabel F (punt B1, kolom 3), de som van BEF 7.601.540.675 .

De niet-aangewende en te annuleren machtigingen toegewezen door deze artikelen voor het begrotingsjaar 1990 belopen, overeenkomstig de bijgaande tabel F (punt B1, kolom 4), de som van BEF 112.859.325 .

– *Aangenomen.*

Artikel 35

De toepassingen van de door artikel 79 van het begrotingsdecreet en van artikel 29 van het aanpassingsdecreet toegewezen machtigingen voor het begrotingsjaar 1990 belopen, overeenkomstig de bijgaande tabel F (punt B2, kolom 3), de som van BEF 12.238.740.430.

De niet-aangewende en te annuleren machtigingen toegewezen door deze bepalingen voor het begrotingsjaar 1990 belopen, overeenkomstig de bijgaande tabel F (punt B2, kolom 4), de som van BEF 0 .

Een aanvullende machtiging ten bedrage van BEF 315.890.000 wordt, overeenkomstig de bijgaande tabel F (punt B2, kolom 5), toegewezen tot regularisatie van de toepassingen gedaan boven de machtiging toegewezen door art. 79 van het begrotingsdecreet met betrekking tot het Fonds voor de Bouw van Ziekenhuizen en Medisch-Sociale Instellingen (Welzijn en Gezin, Volksgezondheid).

– *Aangenomen.*

Artikel 36

De toepassingen van de door artikel 83 van het begrotingsdecreet toegewezen machtigingen voor het begrotingsjaar 1990 belopen, overeenkomstig

de bijgaande tabel F (punt B3, kolom 3), de som van BEF 7.536.353.275 .

De niet-aangewende en te annuleren machtigingen toegewezen door deze bepaling voor het begrotingsjaar 1990 belopen, overeenkomstig de bijgaande tabel F (punt B3, kolom 4), de som van BEF 0 .

Een aanvullende machtiging ten bedrage van BEF 536.353.275 wordt overeenkomstig de bijgaande tabel F (punt B3, kolom 5) toegewezen tot regularisatie van de toepassingen gedaan boven de machtiging toegewezen door art. 83 van het begrotingsdecreet met betrekking tot het Vlaams Woningfonds van de Grote Gezinnen.

– *Aangenomen.*

TITEL II

Verrichtingen gedaan ter uitvoering van de begrotingen van de Instellingen van Openbaar Nut van categorie A, opgesomd in artikel 1 van de Wet van 16 maart 1954

HOOFDSTUK I

Openbare Afvalstoffenmaatschappij voor het Vlaams Gewest (OVAM), ingesteld bij decreet van 2 juli 1981 (BS van 25 juli 1981)

AFDELING 1

Lopend jaar

Artikel 37

De eindregeling van de begroting van OVAM is, voor het begrotingsjaar 1990, als volgt vastgesteld :

– de ontvangsten op een bedrag van BEF 474.368.237 ;

– de uitgaven op een bedrag van BEF 391.667.755 ;

zodat er voor het begrotingsjaar 1990 een overschot is van BEF 82.700.482 waardoor het gecumuleerd overschot op 31 december 1990 BEF 781.437.296 bedraagt.

– *Aangenomen.*

Voorzitter

HOOFDSTUK II

Commissariaat-Generaal voor de Internationale
(Culturele) Samenwerking - CGIS- (CGICS)
ingesteld bij decreet van 8 juli 1980
(BS van 31.12.1980)

AFDELING 1

Lopend jaar

Artikel 38

De eindregeling van de begroting van CGIS is, voor het begrotingsjaar 1990, als volgt vastgesteld :

- de ontvangsten op een bedrag van BEF 93.002.613 ;
- de uitgaven op een bedrag van BEF 276.326.218 ;

zodat er voor het begrotingsjaar 1990 een tekort is van BEF 183.323.605 waardoor het gecumuleerd overschot op 31 december 1990 BEF 265.236.158 bedraagt.

– *Aangenomen.*

HOOFDSTUK III

Vlaams Fonds voor de Bouw van Ziekenhuizen en Medisch-sociale Instellingen (VFBZ), ingesteld bij decreet van 1 juni 1983 (BS van 27.07.1983), inwerking getreden op 1 januari 1987 bij Besluit van de Vlaamse regering van 23 december 1986 (BS van 14.03.1987)

AFDELING 1

Lopend jaar

Artikel 39

De eindregeling van de begroting van VFBZ is, voor het begrotingsjaar 1990, als volgt vastgesteld :

- de ontvangsten op een bedrag van BEF 4.221.042.420 ;
- de uitgaven op een bedrag van BEF 4.165.777.346 ;

zodat er voor het begrotingsjaar 1990 een overschot is van BEF 55.265.074 waardoor het gecumuleerd overschot op 31 december 1990 BEF 1.043.887.514 bedraagt.

– *Aangenomen.*

HOOFDSTUK IV

Vlaams Financieringsfonds tot herstel van de Gemeentefinanciën (VFHG), ingesteld bij decreet van 20 december 1989 (BS van 22.02.1990)

AFDELING 1

Jaar 1989 en 1990

Artikel 40

De eindregeling van de begroting van VFHG is, voor het begrotingsjaar 1989 en 1990, als volgt vastgesteld :

- de ontvangsten op een bedrag van BEF 29.121.517.888 ;
- de uitgaven op een bedrag van BEF 29.121.517.888 ;

zodat het saldo op 31 december 1990 BEF 0 bedraagt.

– *Aangenomen.*

De artikelsgewijze bespreking is gesloten.

We zullen morgen om 16 uur de hoofdelijke stemming over het ontwerp van decreet houden.

ONTWERP VAN DECREET houdende de eindregeling van de begroting van de Vlaamse Gemeenschap en van instellingen van openbaar nut voor het begrotingsjaar 1991
– 23-C (1996-1997) – Nrs. 1 tot 4

Artikelsgewijze bespreking

De voorzitter : Dames en heren, aan de orde is de artikelsgewijze bespreking van het ontwerp van decreet houdende de eindregeling van de begro-

Voorzitter

ting van de Vlaamse Gemeenschap en van instellingen van openbaar nut voor het begrotingsjaar 1991.

De door de commissie aangenomen tekst wordt als basis voor de bespreking genomen.

TITEL I

Verrichtingen gedaan ter uitvoering van de begroting van de Vlaamse Gemeenschap

HOOFDSTUK I

Bestemming van de saldi op 31 december 1990 van de fondsen van de afzonderlijke sectie van de begroting 1990

Artikel 1

In uitvoering van de artikelen 1, 2, 3, 4 en 5 van het decreet van 21 december 1990 houdende begrotingstechnische bepalingen alsmede bepalingen tot begeleiding van de begroting 1991 worden overeenkomstig de bijgaande tabel H, kolom 2, saldi ten belope van BEF 9.408.171.385 toegevoegd aan de middelen van instellingen van openbaar nut.

– *Aangenomen.*

Artikel 2

In uitvoering van de artikelen 6, 11, 12 en 14 van het decreet van 21 december 1990 houdende begrotingstechnische bepalingen alsmede bepalingen tot begeleiding van de begroting 1991 worden overeenkomstig de bijgaande tabel H, kolom 2, saldi ten belope van BEF 2.490.744.960 overgeboekt naar diensten met afzonderlijk beheer.

– *Aangenomen.*

Artikel 3

In uitvoering van de artikelen 38, 42, 43 (partim) en 44 van het decreet van 21 december 1990 houdende begrotingstechnische bepalingen alsmede bepalingen tot begeleiding van de begroting 1991 wor-

den overeenkomstig de bijgaande tabel H, kolom 2, saldi ten belope van BEF 9.395.058.411 gehecht aan kredieten van het begrotingsjaar 1991.

– *Aangenomen.*

Artikel 4

In uitvoering van de artikelen 39 en 43 (partim) van het decreet van 21 december 1990 houdende begrotingstechnische bepalingen alsmede bepalingen tot begeleiding van de begroting 1991 wordt overeenkomstig de bijgaande tabel H, kolom 2, het in de middelenbegroting 1991 te storten bedrag vastgesteld op BEF 9.747.428.865.

– *Aangenomen.*

Artikel 5

In uitvoering van de artikelen 40, 41, 45 en 46 van het decreet van 21 december 1990 houdende begrotingstechnische bepalingen alsmede bepalingen tot begeleiding van de begroting 1991 worden overeenkomstig de bijgaande tabel H, kolom 2, saldi ten belope van BEF 2.773.915.985 overgeboekt naar rekeningen voor orde van de Thesaurie.

– *Aangenomen.*

HOOFDSTUK II

Vastleggingen gedaan in uitvoering van de begroting

AFDELING 1

Vaststelling van de vastleggingen

Artikel 6

De vastleggingen van uitgaven ten laste van de vastleggingskredieten van het begrotingsjaar 1991 bedragen, voor de gesplitste kredieten, overeenkomstig de bijgaande tabel A, kolom 6, de som van BEF 38.411.397.995.

– *Aangenomen.*

Voorzitter

Artikel 7

De vastleggingen van uitgaven ten laste van de vastleggingskredieten van het begrotingsjaar 1991 bedragen, voor de variabele kredieten, overeenkomstig de bijgaande tabel A, kolom 6, de som van BEF 764.005.000.

– *Aangenomen.*

AFDELING 2

Vaststelling van de vastleggingskredieten

Artikel 8

De vastleggingskredieten – gesplitste kredieten – bedragen voor het begrotingsjaar 1991 in totaal BEF 41.975.660.930 (tabel A, kolom 5).

Dit bedrag werd omgedeed bij de begrotingsdecreten en is als volgt samengesteld :

- a. oorspronkelijke begroting : BEF 40.012.700.000
- b. aanpassing van de begroting : BEF 1.452.000.000
- c. overdracht van kredieten
ingevolge omvorming van de
begrotingsfondsen : BEF 510.960.930
(tabel A, kolommen 1,2,3 en 4).

– *Aangenomen.*

Artikel 9

De in totaal voor het begrotingsjaar 1991 omgedeelde vastleggingskredieten worden verminderd met een bedrag van BEF 3.564.262.935 dat bij toepassing van de artikelen 34 en 35 van de wetten op de Rijkscomptabiliteit, gecoördineerd op 17 juli 1991, wordt geannuleerd (tabel A, kolom 10).

– *Aangenomen.*

Artikel 10

Ingevolge de bepalingen vervat in de bovenstaande artikelen 8 en 9, worden de definitieve, omgedeelde

vastleggingskredieten voor het begrotingsjaar 1991 vastgesteld op BEF 38.411.397.995 ; som die gelijk is aan de ten laste van het begrotingsjaar 1991 geboekte vastleggingen (tabel A, kolommen 6 en 11).

– *Aangenomen.*

Artikel 11

De vastleggingskredieten – variabele kredieten – bedragen voor het begrotingsjaar 1991 in het totaal BEF 3.856.471.676 (tabel A, kolom 5).

Dit bedrag is als volgt samengesteld :

- a. overeenkomstig de ontvangsten
op de middelenbegroting : BEF 1.628.665.679
- b. de kredietoverdracht ingevolge de
omvorming van de begrotings-
fondsen : BEF 2.227.805.997

– *Aangenomen.*

Artikel 12

De in totaal voor het begrotingsjaar 1991 omgedeelde vastleggingskredieten – variabele kredieten – worden verminderd met een bedrag van BEF 3.092.466.676 dat, bij toepassing van artikel 45 §2 van de wetten op de Rijkscomptabiliteit, gecoördineerd op 17 juli 1991, naar het volgende begrotingsjaar wordt overgedragen (tabel A, kolom 9).

– *Aangenomen.*

Artikel 13

Ingevolge de bepalingen vervat in de bovenstaande artikelen 11 en 12 worden de definitieve vastleggingskredieten – variabele kredieten – voor het begrotingsjaar 1991 vastgesteld op BEF 764.005.000 ; som die gelijk is aan de ten laste van het begrotingsjaar 1991 geboekte vastleggingen (tabel A, kolommen 6 en 11).

– *Aangenomen.*

Voorzitter

Artikel 17

HOOFDSTUK III

Ontvangsten en uitgaven gedaan in uitvoering van de begroting

AFDELING 1

Vaststelling van de ontvangsten

Artikel 14

De op het begrotingsjaar 1991 ten behoeve van de Vlaamse Gemeenschap vastgestelde rechten, bedragen overeenkomstig de bijgaande tabel B, kolom 3, de som van BEF 393.162.804.093.

Deze som is als volgt samengesteld :

– lopende ontvangsten : BEF 366.661.093.971
 – kapitaalontvangsten : BEF 21.437.269.867
 – toegewezen ontvangsten : BEF 5.064.440.255
 (tabel B, kolom 3).

– *Aangenomen.*

Artikel 15

De op hetzelfde begrotingsjaar 1991 aangerekende ontvangsten worden vastgesteld op BEF 377.295.757.386.

Deze som is als volgt samengesteld :

– lopende ontvangsten : BEF 364.907.204.087
 – kapitaalontvangsten : BEF 10.759.887.620
 – toegewezen ontvangsten : BEF 1.628.665.679
 (tabel B, kolom 4).

– *Aangenomen.*

Artikel 16

De in het begrotingsjaar 1991 aangerekende opbrengst van leningen bedraagt BEF 23.000.000.000.
 (tabel B, kolom 4).

– *Aangenomen.*

De vastgestelde rechten nog te innen bij de afsluiting van het begrotingsjaar 1991 bedragen BEF 15.867.046.707.

Deze som is als volgt samengesteld :

a) geannuleerde of in onbepaald uitstel gebrachte rechten :

– lopende ontvangsten : BEF 449.342.526
 – kapitaalontvangsten : BEF 212.443.080
 – toegewezen ontvangsten : BEF 183.027.633

b) naar het volgende begrotingsjaar overgedragen rechten :

– lopende ontvangsten : BEF 1.304.547.358
 – kapitaalontvangsten : BEF 10.464.939.167
 – toegewezen ontvangsten : BEF 3.252.746.943
 (tabel B, kolommen 5,6 en 7).

– *Aangenomen.*

AFDELING 2

Vaststelling van de uitgaven

Artikel 18

De tijdens het begrotingsjaar 1991 aangerekende ordonnancerings worden als volgt vastgesteld :

A. algemene diensten : BEF 395.711.677.947

1. ten laste van niet-gesplitste kredieten : BEF 368.285.728.787

Dit bedrag betreft prestaties uitgevoerd

a) tijdens de vorige jaren : BEF 46.074.796.540
 b) in de loop van het jaar : BEF 322.210.932.247

2. ten laste van ordonnanceringskredieten : BEF 27.425.949.160

Dit bedrag betreft prestaties uitgevoerd

a) tijdens de vorige jaren : BEF 9.032.826.391
 b) in de loop van het jaar : BEF 18.393.122.769

B. begrotingsfondsen : BEF 934.116.744

Dit bedrag betreft prestaties uitgevoerd

a) tijdens de vorige jaren : BEF 15.868.274
 b) in de loop van het jaar : BEF 918.248.470
 (tabel C, kolommen 7,8 en 9).

– *Aangenomen.*

Voorzitter

Artikel 19

De ten laste van het begrotingsjaar 1991 uitgevoerde betalingen, verantwoord of geregulariseerd, bedragen :

A. algemene diensten : ten laste van
 – niet-gesplitste kredieten : BEF 367.523.256.683
 – ordonnanceringskredieten : BEF 27.407.488.931

B. begrotingsfondsen : BEF 339.314.839
 (tabel C, kolommen 7-10).

– *Aangenomen.*

Artikel 20

De ten laste van de begroting 1991 aangerekende betalingen, waarvan, bij toepassing van artikel 79 van de wetten op de Rijkscomptabiliteit, gecoördineerd op 17 juli 1991, de verantwoording of de regularisatie naar een volgende begrotingsjaar wordt verwezen, bedragen :

A. algemene diensten ten laste van
 – niet-gesplitste kredieten : BEF 762.472.104
 – ordonnanceringskredieten : BEF 18.460.229

B. begrotingsfondsen : BEF 594.801.905
 (tabel C, kolom 10).

– *Aangenomen.*

AFDELING 3

Vaststelling van de betalingskredieten

Artikel 21

De betalingskredieten beschikbaar gesteld aan en omgedeeld door de Vlaamse Raad bedragen voor het begrotingsjaar 1991 :

a) algemene diensten :
 – niet-gesplitste kredieten : BEF 411.773.631.366
 – ordonnanceringskredieten : BEF 46.305.522.513

b) begrotingsfondsen : BEF 4.096.071.493
 (tabel C, kolom 6).

Die bedragen omvatten :

I. De betalingskredieten bestemd bij de begrotingsdecreten en bij decreet, als volgt onderverdeeld :

1. Oorspronkelijke begrotingen :

a) algemene diensten :
 – niet-gesplitste kredieten : BEF 375.837.600.000
 – ordonnanceringskredieten : BEF 32.073.900.000

b) begrotingsfondsen : BEF 2.751.400.000
 (tabel C, kolom 2).

2. Aanpassingen van de kredieten :

Vermeerderingen :

a) algemene diensten :
 – niet-gesplitste kredieten : BEF 13.043.900.000
 – ordonnanceringskredieten : BEF 653.300.000

b) begrotingsfondsen : BEF 963.300.000

Verminderingen :

a) algemene diensten :
 – niet-gesplitste kredieten : BEF 2.047.200.000
 – ordonnanceringskredieten : BEF 318.700.000

b) begrotingsfondsen : BEF 3.600.000
 (tabel C, kolommen 3 en 4).

II. De betalingskredieten voor de begrotingsfondsen overeenkomstig artikel 45, § 2 van de wetten op de Rijkscomptabiliteit, gecoördineerd op 17 juli 1991, aangepast aan de op de overeenkomstige posten van de middelenbegroting aangerekende ontvangsten, bedragen voor het begrotingsjaar 1991

(tabel C, kolom 2). : BEF 1.628.665.679

III. De overdrachten van betalingskredieten bij toepassing van de artikelen 34 en 35 van de wetten op de Rijkscomptabiliteit, gecoördineerd op 17 juli 1991 en van speciale bepalingen, als volgt samengesteld :

a) algemene diensten :
 – niet-gesplitste kredieten : BEF 24.939.331.366
 – ordonnanceringskredieten : BEF 13.897.022.513

b) begrotingsfondsen : BEF 2.467.405.814
 (tabel C, kolom 5).

Voorzitter

IV. De overdracht van het niet-gesplitst krediet van BEF 1.000.000 van basisallocatie 33.25 naar basisallocatie 33.24 van het programma 35 wordt geregulariseerd.

V. In het besluit van de Vlaamse regering van 2 augustus 1991 houdende verdeling van het provisioneel krediet ingeschreven onder sectie 91 basisallocatie 00.02. wordt het totaal van de per sectie gegroepede herverdelingen bepaald op 6.585,9 miljoen BEF.

– *Aangenomen.*

Artikel 22

Het bedrag van de voor het begrotingsjaar 1991 beschikbaar gestelde omgedeelde betalingskredieten wordt als volgt verminderd :

I. De betalingskredieten die naar het volgende begrotingsjaar worden overgedragen bij toepassing van de artikelen 34, 35 en 45, §2 van de wetten op de Rijkscomptabiliteit, gecoördineerd op 17 juli 1991 en van speciale bepalingen :

a) algemene diensten :

– niet-gesplitste kredieten : BEF 38.308.220.026
– ordonnanceringskredieten : BEF 18.879.573.353

b) begrotingsfondsen : BEF 3.161.954.749

II. De beschikbaar gebleven betalingskredieten die worden geannuleerd bedragen voor :

a) algemene diensten :

– niet-gesplitste kredieten : BEF 5.179.682.553
– ordonnanceringskredieten : BEF 0

b) begrotingsfondsen : BEF 0
(tabel C, kolommen 13 en 14).

De omdeling van de over te dragen betalingskredieten blijft behouden in het begrotingsjaar 1992.

– *Aangenomen.*

Artikel 23

Aanvullende kredieten worden toegekend ten bedrage van BEF 0 tot dekking van de uitgaven

gedaan buiten of boven de omgedeelde kredieten uitgetrokken voor het begrotingsjaar 1991. (tabel D).

– *Aangenomen.*

Artikel 24

Ingevolge de bepalingen van de artikelen 21, 22 en 23 hierboven, worden de definitieve kredieten voor het begrotingsjaar 1991 als volgt vastgesteld :

1. algemene diensten

– niet-gesplitste kredieten : BEF 368.285.728.787
– ordonnanceringskredieten : BEF 27.425.949.160

2. begrotingsfondsen : BEF 934.116.744

Die sommen zijn gelijk aan de ordonnanceringen aangerekend ten laste van de begroting 1991, overeenkomstig tabel C, kolommen 7 en 15.

– *Aangenomen.*

HOOFDSTUK IV

Ontvangsten en uitgaven gedaan in uitvoering van de Diensten met Afzonderlijk beheer

AFDELING 1

Vaststelling van de ontvangsten

Artikel 25

De op het begrotingsjaar 1991 door de Diensten met Afzonderlijk beheer vastgestelde rechten, bedragen overeenkomstig de bijgaande tabel E, kolom 3, de som van BEF 26.901.149.702.

– *Aangenomen.*

Artikel 26

De op hetzelfde begrotingsjaar 1991 aangerekende ontvangsten, worden overeenkomstig de bijgaande tabel E, kolom 4, vastgesteld op BEF 21.643.949.039.

– *Aangenomen.*

Voorzitter

Artikel 27

De vastgestelde rechten nog te innen bij de afsluiting van het begrotingsjaar 1991 bedragen BEF 5.257.200.663.

Deze som is als volgt samengesteld :

- a) geannuleerde of in onbepaald uitstel gebrachte rechten : BEF 215.083.520
- b) naar het volgende begrotingsjaar overgedragen rechten : BEF 5.042.117.143 (tabel E, kolom 5,6 en 7).

– *Aangenomen.*

AFDELING 2

Vaststelling van de uitgaven

Artikel 28

In afwijking van artikel 75 van de wetten op de Rijkscomptabiliteit, gecördineerd op 17 juli 1991, geeft de rekening van uitvoering van de begroting van de Diensten met Afzonderlijk beheer voor de uitgaven aan, de bij decreet geopende kredieten, de aangerekende verrichtingen, het verschil tussen de kredieten en de aangerekende verrichtingen en de kredieten beschikbaar aan het einde van het begrotingsjaar.

– *Aangenomen.*

Artikel 29

De tijdens het begrotingsjaar 1991 aangerekende ordonnanceringen worden overeenkomstig de bijgaande tabel F, kolom 7 vastgesteld op BEF 17.941.071.149.

– *Aangenomen.*

AFDELING 3

Vaststelling van de betalingskredieten

Artikel 30

De betalingskredieten beschikbaar gesteld aan en omgedeeld door de Vlaamse Raad bedragen over-

eenkomstig de bijgaande tabel F, kolom 6 voor het begrotingsjaar 1991 BEF 20.345.830.000.

– *Aangenomen.*

Artikel 31

Aanvullende kredieten worden toegekend ten bedrage van BEF 1.055.801.197 tot dekking van de uitgaven gedaan buiten of boven de omgedeelde kredieten uitgetrokken voor het begrotingsjaar 1991 (tabel F, kolom 11).

– *Aangenomen.*

HOOFDSTUK V

Vastleggingen gedaan in uitvoering van het begrotingsdecreet

AFDELING 1

Vaststelling van de vastleggingsmachtigingen

Artikel 32

De in toepassing van de artikelen 80, 81, 82 en 83 van het begrotingsdecreet toegewezen vastleggingsmachtigingen voor het begrotingsjaar 1991 belopen, overeenkomstig de bijgaande tabel G (punt A1, kolom 2), de som van BEF 17.690.000.000.

– *Aangenomen.*

Artikel 33

De in toepassing van de artikelen 34, 75 en 79 van het begrotingsdecreet en van artikel 35 van het aanpassingsdecreet aan het Vlaams Commissariaat voor Toerisme, aan het Fonds voor de Bouw van Ziekenhuizen en medisch-sociale instellingen en aan het Fonds voor Preventie en Sanering inzake Leefmilieu en Natuurbehoud toegewezen machtigingen voor het begrotingsjaar 1991 belopen, overeenkomstig de bijgaande tabel G (punt A2, kolom 2), de som van BEF 13.880.600.000.

– *Aangenomen.*

Voorzitter

Artikel 34

De in toepassing van de artikelen 26, 27 en 30 van het begrotingsdecreet toegewezen machtigingen tot het aangaan van verbintenissen strekkende tot betaling van de intrest en de aflossing van leningen voor het begrotingsjaar 1991 belopen, overeenkomstig de bijgaande tabel G (punt B1, kolom 2), de som van BEF 603.000.000.

– *Aangenomen.*

Artikel 35

De in toepassing van artikel 79 van het begrotingsdecreet aan het Fonds voor de Bouw van Ziekenhuizen en Medisch-Sociale Instellingen toegewezen machtigingen tot het aangaan van verbintenissen strekkende tot betaling op de vervaldag van de intrest en de aflossing van toelagenvervangende leningen, voor het begrotingsjaar 1991 belopen, overeenkomstig de bijgaande tabel G (punt B2, kolom 2), de som van BEF 1.155.500.000.

– *Aangenomen.*

Artikel 36

De in toepassing van artikel 33 van het begrotingsdecreet toegekende machtigingen om de Vlaamse Huisvestingmaatschappij en het Vlaams Woningfonds voor de Grote Gezinnen verbintenissen te laten aangaan, voor het begrotingsjaar 1991 belopen, overeenkomstig de bijgaande tabel G (punt B3, kolom 2), de som van BEF 8.500.000.000.

– *Aangenomen.*

Artikel 37

De in toepassing van artikel 29 van het begrotingsdecreet toegewezen leningsmachtigingen, aan de vrije universiteiten en de inrichtingen voor universitair onderwijs die geheel of gedeeltelijk gefinancierd worden op kosten van de Gemeenschap, voor de financiering van de onroerende installaties, voor het begrotingsjaar 1991 belopen, overeenkomstig de bijgaande tabel G (punt B4, kolom 2), de som van BEF 550.000.000.

– *Aangenomen.*

Artikel 38

De in toepassing van artikel 32 van het begrotingsdecreet toegewezen machtigingen voor het prefincieren van bouw-, aankoop- en saneringspremies verleend tijdens vorige begrotingsjaren, voor het begrotingsjaar 1991 belopen, overeenkomstig de bijgaande tabel G (punt B5, kolom 2), de som van BEF 2.782.900.000.

– *Aangenomen.*

AFDELING 2

Vaststelling van de aanwending

Artikel 39

De aanwendingen van de door de artikelen 80, 81, 82 en 83 van het begrotingsdecreet toegewezen machtigingen voor het begrotingsjaar 1991 belopen, overeenkomstig de bijgaande tabel G (punt A1, kolom 3) de som van BEF 16.248.134.578.

De niet-aangewende en te annuleren machtigingen toegewezen door deze artikelen voor het begrotingsjaar 1991 belopen, overeenkomstig de bijgaande tabel G (punt A1, kolom 4), de som van BEF 1.441.865.422.

– *Aangenomen.*

Artikel 40

De aanwendingen van de door de artikelen 34, 75 en 79 van het begrotingsdecreet en van artikel 35 van het aanpassingsdecreet toegewezen machtigingen voor het begrotingsjaar 1991 belopen, overeenkomstig de bijgaande tabel G (punt A2, kolom 3), de som van BEF 12.849.989.398.

De niet-aangewende en te annuleren machtigingen toegewezen door deze bepalingen voor het begrotingsjaar 1991 belopen, overeenkomstig de bijgaande tabel G (punt A2, kolom 4), de som van BEF 1.036.811.602.

Een aanvullende machtiging ten bedrage van BEF 6.201.000 wordt toegewezen tot regularisatie van de aanwending gedaan boven de machtiging toegewezen door dit artikel met betrekking tot het Vlaams Fonds voor de Bouw van Ziekenhuizen en

Voorzitter

Medisch – Sociale Instellingen (sector Welzijnszorg).

– *Aangenomen.*

Artikel 41

De toepassingen van de door de artikelen 26, 27 en 30 van het begrotingsdecreet toegewezen machtigingen voor het begrotingsjaar 1991 belopen, overeenkomstig de bijgaande tabel G (punt B1, kolom 3), de som van BEF 301.692.000.

De niet-aangewende en te annuleren machtigingen toegewezen door deze artikelen voor het begrotingsjaar 1991 belopen, overeenkomstig de bijgaande tabel G (punt B1, kolom 4), de som van BEF 301.308.000.

– *Aangenomen.*

Artikel 42

De toepassingen van de door artikel 79 van het begrotingsdecreet toegewezen machtigingen voor het begrotingsjaar 1991 belopen, overeenkomstig de bijgaande tabel G (punt B2, kolom 3), de som van BEF 999.237.000.

De niet-aangewende en te annuleren machtigingen toegewezen door deze bepalingen voor het begrotingsjaar 1991 belopen, overeenkomstig de bijgaande tabel G (punt B2, kolom 4), de som van BEF 156.263.000.

– *Aangenomen.*

Artikel 43

De toepassingen van de door artikel 33 van het begrotingsdecreet toegewezen machtigingen voor het begrotingsjaar 1991 belopen, overeenkomstig de bijgaande tabel G (punt B3, kolom 3), de som van BEF 8.220.000.000.

De niet-aangewende en te annuleren machtigingen toegewezen door dit artikel voor het begrotingsjaar 1991 belopen, overeenkomstig de bijgaande tabel G (punt B3, kolom 4), de som van BEF 280.000.000.

– *Aangenomen.*

Artikel 44

De toepassingen van de door artikel 29 van het begrotingsdecreet toegewezen machtigingen voor het begrotingsjaar 1991 belopen, overeenkomstig de bijgaande tabel G (punt B4, kolom 3), de som van BEF 550.000.000.

– *Aangenomen.*

Artikel 45

De toepassingen van de door artikel 32 van het begrotingsdecreet toegewezen machtigingen voor het begrotingsjaar 1991 belopen, overeenkomstig de bijgaande tabel G (punt B5, kolom 3), de som van BEF 2.761.881.906.

De niet-aangewende en te annuleren machtigingen toegewezen door dit artikel voor het begrotingsjaar 1991 belopen, overeenkomstig de bijgaande tabel G (punt B5, kolom 4), de som van BEF 21.018.094.

– *Aangenomen.*

TITEL II

Verrichtingen gedaan ter uitvoering van de begrotingen van de Instellingen van Openbaar Nut van categorie A, opgesomd in artikel 1 van de Wet van 16 maart 1954

HOOFDSTUK I

Openbare Afvalstoffenmaatschappij voor het Vlaams Gewest (OVAM), ingesteld bij decreet van 2 juli 1981 (BS van 25 juli 1981)

AFDELING 1

Lopend jaar

Artikel 46

De eindregeling van de begroting van OVAM is, voor het begrotingsjaar 1991, als volgt vastgesteld :

– de ontvangsten op een bedrag van BEF 442.725.597 ;

– de uitgaven op een bedrag van BEF 420.589.456 ;

Voorzitter

zodat er voor het begrotingsjaar 1991 een overschot is van BEF 22.136.141 waardoor het gecumuleerd overschot op 31 december 1991 BEF 803.573.437 bedraagt.

– *Aangenomen.*

HOOFDSTUK II

Vlaams Fonds voor de Bouw van Ziekenhuizen en Medisch-sociale Instellingen (VFBZ), ingesteld bij decreet van 1 juni 1983 (BS van 27.07.1983), inwerking getreden op 1 januari 1987 bij Besluit van de Vlaamse regering van 23 december 1986 (BS van 14.03.1987)

AFDELING 1

Lopend jaar

Artikel 47

De eindregeling van de begroting van VFBZ is, voor het begrotingsjaar 1991 als volgt vastgesteld :

– de ontvangsten op een bedrag van BEF 4.170.521.016 ;

– de uitgaven op een bedrag van BEF 4.937.824.540 ;

zodat er op 31 december 1991 een tekort is van BEF 767.303.524 waardoor het gecumuleerd overschot op 31 december 1991 teruggebracht wordt tot BEF 276.583.990.

– *Aangenomen.*

HOOFDSTUK III

Fonds voor de Economische Expansie en de Regionale Reconversie (FEERR) – grote ondernemingen, ingesteld bij decreet van 21 december 1990 (BS van 29.12.1990)

AFDELING 1

Lopend jaar

Artikel 48

De eindregeling van de begroting van het FEERR – grote ondernemingen is, voor het begrotingsjaar 1991, als volgt vastgesteld :

– de ontvangsten op een bedrag van BEF 8.179.327.142 ;

– de uitgaven op een bedrag van BEF 7.410.719.467 ;

zodat er op 31 december 1991 een overschot is van BEF 768.607.675 dat naar het volgende begrotingsjaar wordt overgedragen.

– *Aangenomen.*

HOOFDSTUK IV

Fonds voor de Economische Expansie en de Regionale Reconversie (FEERR) – KMO, ingesteld bij decreet van 21 december 1990 (BS van 29.12.1990)

AFDELING 1

Lopend jaar

Artikel 49

De eindregeling van de begroting van het FEERR – KMO is, voor het begrotingsjaar 1991, als volgt vastgesteld :

– de ontvangsten op een bedrag van BEF 5.021.249.489 ;

– de uitgaven op een bedrag van BEF 4.107.148.549 ;

zodat er op 31 december 1991 een overschot is van BEF 914.100.940 dat naar het volgende begrotingsjaar wordt overgedragen.

– *Aangenomen.*

HOOFDSTUK V

Fonds voor het Industrieel onderzoek in Vlaanderen (FIOV), ingesteld bij decreet van 21 december 1990 (BS van 29.12.1990)

AFDELING 1

Lopend jaar

Artikel 50

De eindregeling van de begroting van het FIOV is, voor het begrotingsjaar 1991, als volgt vastgesteld :

Voorzitter

– de ontvangsten op een bedrag van BEF 2.971.104.952 ;

– de uitgaven op een bedrag van BEF 1.119.433.650 ;

zodat er op 31 december 1991 een overschot is van BEF 1.851.671.302 dat naar het volgende begrotingsjaar wordt overgedragen.

– *Aangenomen.*

HOOFDSTUK VI

Fonds bestemd voor het instandhouden en uitbreiden van de Koopvaardij en de Vissersvloot, ingesteld bij decreet van 21 december 1990 (BS van 29.12.1990)

AFDELING 1

Lopend jaar

Artikel 51

De eindregeling van de begroting van het Fonds bestemd voor het instandhouden van de Koopvaardij en de Vissersvloot is, voor het begrotingsjaar 1991, als volgt vastgesteld :

– de ontvangsten op een bedrag van BEF 11.737.128.160 ;

– de uitgaven op een bedrag van BEF 10.883.191.716 ;

zodat er op 31 december 1991 een overschot is van BEF 853.936.444 dat naar het volgende begrotingsjaar wordt overgedragen.

– *Aangenomen.*

HOOFDSTUK VII

Fonds Bijzondere Jeugdbijstand, ingesteld bij decreet van 21 december 1990 (BS van 29.12.1990)

AFDELING 1

Lopend jaar

Artikel 52

De eindregeling van de begroting van het Fonds

Bijzondere Jeugdbijstand is, voor het begrotingsjaar 1991, als volgt vastgesteld :

– de ontvangsten op een bedrag van BEF 4.766.185.649 ;

– de uitgaven op een bedrag van BEF 3.217.173.127 ;

zodat er op 31 december 1991 een overschot is van BEF 1.549.012.522 dat naar het volgende begrotingsjaar wordt overgedragen.

– *Aangenomen.*

HOOFDSTUK VIII

Vlaamse Milieumaatschappij (VMM), ingesteld bij decreet van 12 december 1990 (BS van 21.12.1990)

AFDELING 1

Lopend jaar

Artikel 53

De eindregeling van de begroting van de VMM is, voor het begrotingsjaar 1991, als volgt vastgesteld :

– de ontvangsten op een bedrag van BEF 4.665.102.000 ;

– de uitgaven op een bedrag van BEF 4.665.102.000 ;

zodat er op 31 december 1991 een overschot is van BEF 0 dat naar het volgende begrotingsjaar wordt overgedragen.

– *Aangenomen.*

HOOFDSTUK IX

Vlaams Financieringsfonds tot Herstel van de Gemeentefinanciën (VFF), ingesteld bij decreet van 20 december 1989 (BS van 22.02.1990)

AFDELING 1

Lopend jaar

Artikel 54

De eindregeling van de begroting van de VFF is, voor het begrotingsjaar 1991, als volgt vastgesteld :

Voorzitter

– de ontvangsten op een bedrag van BEF 7.487.334.000 ;

– de uitgaven op een bedrag van BEF 7.534.824.336 ;

zodat er op 31 december 1991 een tekort is van BEF 47.490.336 dat naar het volgende begrotingsjaar wordt overgedragen.

– *Aangenomen.*

De artikelsgewijze bespreking is gesloten.

We zullen morgen om 16 uur de hoofdelijke stemming over het ontwerp van decreet houden.

ONTWERP VAN DECREET houdende de machtiging aan de Vlaamse regering tot toekenning van de gewestwaarborg voor de lease in – lease out of soortgelijke transactie van de Liefkenshoektunnel – 612 (1996-1997) – Nrs. 1 tot 4

Algemene bespreking

De voorzitter : Dames en heren, aan de orde is het ontwerp van decreet houdende de machtiging aan de Vlaamse regering tot toekenning van de gewestwaarborg voor de lease in – lease out of soortgelijke transactie van de Liefkenshoektunnel, waarvan het opschrift door de commissie werd gewijzigd als volgt : "ontwerp van decreet houdende de machtiging aan de Vlaamse regering tot toekenning van de gewestwaarborg voor de lease-in-lease-out-transactie van de Liefkenshoektunnel".

De algemene bespreking is geopend.

De heer Taylor, verslaggever, verwijst naar zijn schriftelijk verslag.

De heer Denys heeft het woord.

De heer André Denys (*Op de tribune*) : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, geachte collega's, ik zou de heer Taylor willen bedanken voor zijn uitstekend verslag. Het is een niet onbelangrijk verslag, omdat we hier voor de eerste keer worden geconfronteerd met de discussie over schuldbeheer en alternatieve financiering. Het is niet altijd zo

eenvoudig die twee uit elkaar te halen. In dit geval gaat het evenwel om schuldbeheer en niet om alternatieve financiering. De discussie is zo algemeen geworden in de commissie, dat we uiteindelijk een breed debat hebben gevoerd over zowel alternatieve financiering als schuldbeheer.

Wat positief is, mijnheer de minister, is dat we voor de eerste keer grondig zijn ingegaan op de vraag hoe ver de Vlaamse regering kan gaan met schuldbeheer. Dit is gebeurd na een discussie over de swap-speculaties, die eigenlijk begon in het Federaal Parlement, maar een verlengstuk kreeg in dit Vlaams Parlement. Positief is dat de Vlaamse regering zegt dat ze, alvorens een transactie aan te gaan, dit ook decretaal wil laten verankeren door het Vlaams Parlement.

Dat is aan de ene kant positief, maar aan de andere kant – dat ontken ik niet – hadden wij geopteerd om een kaderdecreet tot stand te brengen in plaats van te werken rond een specifiek geval als dit : de lease in – lease out discussie rond de Liefkenshoektunnel. Dan had het parlement in het algemeen, en niet alleen voor één typisch geval, aan de regering kunnen zeggen hoe ver ze kon gaan en hoe ver niet. Aan goed schuldbeheer is immers altijd een vorm van risico, van speculatie verbonden.

U weet, collega's, dat de grote discussie in het Federaal Parlement handelde over een deal, een risicobelegging tussen de federale overheid aan de ene kant en bankinstellingen aan de andere kant, waarbij werd gespeculeerd op munten, op deviezen. Er zijn ook speculaties op intresten, en er zijn gemengde vormen, waarbij op deviezen en intresten wordt gespeculeerd. Speculaties op deviezen lijken me te risicovol, zoals ook bleek in het federaal parlement.

Intresten houden daarentegen een lager risico in. Ze maken een vierde vorm uit. Het gaat hier over een deel van een overeenkomst tussen de Vlaamse overheid en bankinstellingen. Het risico wordt aanzienlijk verlaagd omdat de ene partij voordeel haalt uit een wettelijk fiscaal kader. In dit geval is dat het Amerikaanse. Het risico lijkt me dus lager dan bij andere swaps. Maar er blijft wel een risico in het spel. De heer Platteau heeft dat tijdens de commissie duidelijk gemaakt. We hebben hier dus te maken met een risico dat vergeleken met andere overeenkomsten uit het verleden, beperkt mag worden genoemd.

Los van de technische discussie, die ik hier niet wil herhalen, is hier sprake van een politieke discussie.

Denys

Deze vorm van overeenkomst kan leiden tot een financieel voordeel voor de Vlaamse overheid. Dat kan niemand ontkennen. Dat voordeel is berekend op 850 miljoen frank als gevolg van de lease-in-lease-out-techniek.

Er is ook het ethische probleem. Het voordeel resulteert immers uit een fiscaal systeem in Amerika dat we niet als acceptabel beschouwen. Het is weliswaar geen ontwijking of ontduiking, maar wel een fiscale benadering die verschilt van onze zienswijze. Bij deze politieke discussie hoort dus een ethische benadering, maar speelt ook de koopmansgeest mee. Die koopmansgeest zegt ons dat we moeten proberen via deze kanalen voor de belastingbetaler het beste te bereiken. Ik weerleg dat het liberalisme normloos zou zijn voor fiscale technieken : wij hebben normen. Maar ook los daarvan kunnen we het voorstel van de heer Weyts niet steunen.

Op federaal vlak zijn er heel wat transacties naar Luxemburg die niets te maken hebben met KB-Lux. Het gaat over een fiscaal systeem dat anders is dan het onze en dat toelaat dat de overheid er profijt uithaalt. Het is een acceptabel gebruik. We kunnen ons akkoord dan ook geven.

Wij keuren het ontwerp niet goed en zullen ons onthouden. Men heeft een firma de opdracht gegeven om te onderhandelen. Deze firma heeft zes of zeven bankinstellingen gekozen. Men heeft de wet op de overheidsopdrachten niet toegepast zoals het hoort. Als het gaat over dergelijke belangrijke bedragen, moet de overheid haar schuldbeheer op de meest correcte wijze realiseren en de wet op overheidsopdrachten toepassen. Dat is niet gebeurd. Sommigen achtten het niet noodzakelijk. Wij wel. Het gaat hier over zeer belangrijke bedragen, waarbij men zekerheid moet hebben.

De techniek zelf verwerpen we niet. Er is een beperkt risico aan verbonden. Ethisch kunnen we akkoord gaan. Wij vinden dat het profijt belangrijk is voor de Vlaamse regering. Wij zullen het voorstel echter niet goedkeuren omdat we verwachten dat bij dergelijke transacties de wet correct moet worden toegepast. (*Applaus bij de VLD*)

De voorzitter : De heer De Reuse heeft het woord.

De heer Herman De Reuse (*Op de tribune*) : Mijnheer de voorzitter, mevrouw de minister, collega's, zoals in de commissie gezegd, zullen we met enige

omzichtigheid voor dit decreet stemmen. We hebben er een aantal bedenkingen bij.

Er zit een ethisch aspect aan vast. Kan een regering fiscale winsten maken op de rug van de burgers van een ander land ? We zullen, naargelang de koers van de dollar, 850 miljoen frank winst maken. De Amerikaanse belastingbetaler zal hiervoor opdraaien. Dit is de naakte realiteit. Ik ga niet akkoord met de heer Denys die zegt dat dit gestoeld is op fiscale regelingen die in België niet gangbaar zijn. We moeten geen problemen maken over de regelingen die het voor het Amerikaanse consortium mogelijk maken om winst te boeken. Een winst die ze trouwens voor de helft met ons delen. Die regeling is Amerikaanse wetgeving, gedragen door de Amerikaanse burger. En daar putten wij fiscale voordelen uit. Is dit evenwel een taak van de overheid ? De regeling wordt ondergebracht bij het schuldbeheer of het beheer van patrimonium. Wij vragen ons af of wat voorgesteld wordt in dit decreet niet teveel risico's meebrengt. Er zijn risico's op juridisch vlak. Geldt hier de wet op de overheidsopdrachten ? Mevrouw de minister beweert dat die wet niet van toepassing is, omdat het om een louter financiële transactie gaat. Daarboven zijn tien verschillende banken – vijf Belgische en vijf Amerikaanse – aangezocht om die transactie te dragen. Naar ons gevoel is hierdoor voldaan aan de objectiviteit die de wet op de overheidsopdrachten eist.

Een tweede juridisch probleem is de verlenging van de concessie. Die loopt tot 2009 en moet worden verlengd tot 2037, terwijl de optie is dat de concessie eindigt in 2012. Mevrouw de minister bevestigde ons dat de beste juristen hierover werden geraadpleegd. Zij zien geen juridische problemen. Bovendien heeft het Rekenhof geopperd om, indien nodig, een decreet op te stellen. Dit heeft ons overtuigd.

Een laatste probleem behelst risico's van praktische aard bij het afsluiten van de overeenkomst. Die is gestoeld op een aantal gegevens die de Vlaamse overheid aan de medecontractant heeft bezorgd. Het betreft gegevens over de huidige verkeersstroom en over de prognoses van die verkeersstroom. Die cijfers lijken redelijk.

We geven u zeker geen blanco cheque, maar toch schenken we u als oppositiepartij bijzonder veel vertrouwen. We beschikken niet over de teksten van die overeenkomsten. We beoordelen dit alles op basis van wat u en uw kabinetmedewerkers die hierover hebben onderhandeld, ons meedelen. Er werd gezegd dat de verdere afhandeling van de

De Reuse

problemen grotendeels zal afhangen van het optreden van de Vlaamse regering. U zult ervoor moeten zorgen dat de tol niet wordt afgeschaft. Die afschaffing kan immers tot problemen leiden. U zult erop moeten toezien dat de nodige infrastructuurwerken plaatsvinden opdat de verkeersstroom aangroeit, zodat de Liefkenshoektunnel rendabel wordt.

Voor deze zaken draagt de Vlaamse regering de volledige verantwoordelijkheid. U hebt gezegd dat u deze verantwoordelijkheid zult opnemen. Op basis van deze vaststelling schenken we u ons vertrouwen. We zullen er wel op toezien of dit in de toekomst daadwerkelijk gebeurt. Wat het verleden betreft, hebben we nog geen inzage in teksten gekregen : we zijn volledig op uw woord aangewezen. Ook wat de toekomst betreft, is er een onzekerheidsfactor : we zullen nog moeten vaststellen of die beloften bewaarheid worden. Ons antwoord is dus voorzichtig positief. (*Applaus bij het VB*)

De voorzitter : De heer Geysels heeft het woord.

De heer Jos Geysels (*Op de tribune*) : Mijnheer de voorzitter, mevrouw de minister, geachte collega's, ik wil hier kort uitleggen waarom we ons in de commissie hebben onthouden bij de stemming over dit ontwerp. We zullen dit ook in plenaire zitting doen. We zijn ons ervan bewust dat noch de inhoud, noch de draagwijdte van uw voorstel moet worden overschat : het betreft een transactie waarvoor enkel de gewestwaarborg wordt verleend. Dit is echter niet onbelangrijk, omdat het gaat over een fundamentele discussie. Ook vorige sprekers hebben dit benadrukt. We zijn van oordeel dat het Vlaams Parlement bij de toekenning van een machtiging via dit decreet, erg voorzichtig te werk moet gaan.

Ik zal dat proberen te illustreren. Ik wil wel zeggen dat het ontwerp na opmerkingen van het Rekenhof en amendementen van collega's, is verbeterd. Het gaat om een specifieke techniek, waarover we voldoende uitleg hebben gehad. Die techniek zelf kan niet als een dubieuze financiële techniek worden omschreven, maar het is wel zo dat deze techniek behoort tot een korf van technieken die bij ons, maar ook elders in Europa, voor discussie vatbaar zijn. Als het Vlaams Parlement de regering machtigt om zo'n techniek te hanteren, dan moet men erg omzichtig optreden. In het licht daarvan zijn een aantal antwoorden op bepaalde vragen mijns inziens onbevredigend.

Ik geef een voorbeeld : het dringend karakter van dit dossier werd ingegeven door het feit dat de winst – ongeveer 850 miljoen frank – zou verdwijnen als we te lang zouden wachten met de goedkeuring van dit decreet. De transactie zou dan moeilijker worden omwille van een aantal aangekondigde wetswijzigingen in de Verenigde Staten. Ik heb in de commissie aan de financiële experts en ook aan de betrokken partijen enkele keren gevraagd welke de redenen zijn van de Amerikaanse wetgever om deze vorm van fiscale spitstechnologie uit de wereld te bannen. Dat is immers niet onbelangrijk. We hebben daar geen afdoend antwoord op gekregen. Als een regering op een bepaald ogenblik een bepaalde techniek van fiscale spitstechnologie afwijst, dan bestaan daarvoor redenen. Die redenen kunnen voor ons al dan niet valabel zijn, maar we moeten ze wel kennen om de achtergrond van de techniek en van uw beslissing in de juiste context te kunnen plaatsen. Daarover hebben we te weinig informatie gehad, en dat versterkt onze omzichtige houding.

Financiële technieken zijn nooit neutraal. Bovendien zijn dergelijke technieken zo ingewikkeld dat het vaak onmogelijk is om erover te oordelen zonder de hulp van financiële experts, en deze laatsten zijn niet zelden betrokken partij.

Vanuit democratisch oogpunt kan hierdoor een gevaarlijke situatie ontstaan. Als personen met een democratische legitimiteit onvoldoende kunnen oordelen over de opportuniteit, de legaliteit of de legitimiteit van een bepaalde regeringsmaatregel, en als ze afhankelijk worden van de kennis van belanghebbende partijen, dan zitten we op het verkeerde spoor. Vandaar dat wij een democratische achterdocht blijven hanteren. Mevrouw de minister, ik pleit ervoor om de terughoudendheid als richtsnoer te behouden.

De voorzitter : De heer Taylor heeft het woord.

De heer John Taylor : Mijnheer Geysels, het is aan de Amerikaanse wetgever om te oordelen over de legaliteit van deze transactie, niet aan ons.

De heer Jos Geysels : Wat de legaliteit betreft, is een opmerking pertinent. Het is evenwel niet omdat bepaalde zaken in de Verenigde Staten legaal en maatschappelijk aanvaardbaar zijn, dat dit in België eveneens het geval is. Gelukkig zijn er hier een aantal verschillen. Indien het Vlaams Parlement deze machtiging verleent, moet het over alle informatie kunnen beschikken. We hebben wel informatie ontvangen, maar op de vraag waarom de Amerikaanse overheid dergelijke systemen zal

Geysels

bemoeilijken of onmogelijk maken, hebben wij geen antwoord gekregen.

Mijnheer Taylor, ik ga ervan uit dat de experts in de commissie te goeder trouw en objectief waren. Wie ben ik echter om hierover te oordelen, rekening houdend met het feit dat sommige experts bij deze transactie betrokken partij zijn? Mevrouw de minister, hoe zult u reageren indien een bepaalde financiële instelling u een techniek voorstelt waardoor wij voor onze schatkist een eenmalige meeropbrengst kunnen realiseren? Zult u hierop ingaan of niet? Voor mij is dit niet zo vanzelfsprekend. Firma's die zijn gespecialiseerd in fiscale spitstechnologie kunnen aan de overheid een aanbod doen dat goed is voor de overheid, maar vooral voor de betrokkenen. Een groot gedeelte van de verkozen democratie moet hierbij toekijken, dit aan de ene kant met bewondering voor de fiscale expertises, maar aan de andere kant onmachtig omdat men niet in staat is om alle technieken te kennen. Vandaar dat wij deze problematiek met grote omzichtigheid moeten behandelen.

In de commissie werd reeds gevraagd of de wet op de overheidsopdrachten werd gerespecteerd. De minister wees hierbij op het feit dat de wet zoals die door ons wordt geïnterpreteerd, niet van toepassing is op deze transacties of op financiële diensten. Dit antwoord volstaat niet.

Bij financiële operaties moet het Vlaams Parlement een vergelijking maken tussen de boekhoudkundige winst, namelijk 850 miljoen frank, en het eventuele beleidsmatige verlies. Om de boekhoudkundige winst te kunnen innen, werd namelijk afgesproken dat wij tot in het jaar 2012 voor de tol geen andere fundamentele maatregelen kunnen nemen.

Dit betekent dus dat de beleidsmarges van de overheid voor een bepaalde periode worden verkleind. Of men inzake die tol al dan niet iets wil veranderen, is een zaak die op dat moment moet kunnen worden besproken. Op dit moment, is men evenwel gebonden. Op zichzelf is dat, vanuit democratisch oogpunt, geen goede zaak. Ondanks de relatief beperkte draagwijdte van dit decreet en de deskundige uitleg die we daarover hebben gekregen, zullen wij ons dan ook onthouden. (*Applaus bij AGALEV*)

De voorzitter : De heer Taylor heeft het woord.

De heer John Taylor : Hoewel in de commissie de mogelijkheid zich al heeft aangediend, wil ik toch van hieruit nog een aantal opmerkingen maken.

Ten eerste vind ik dat het hier niet echt gaat om spitstechnologie. Het gaat wel over zaken waarmee we minder goed bekend zijn.

Ten tweede wordt er gesproken over schuldbeheer, financiële transacties, alternatieve financiering, maar daar gaat het evenmin over. Het betreft hier gewoon financiële verrichtingen waarbij winst kan worden gemaakt. De vraag is of het ethisch verantwoord is dat de overheid dit doet. Zij rijft een extra inkomen binnen op een volkomen wettelijke manier waarbij dit geld wordt aangewend voor zaken die anders niet konden gebeuren. Mijns inziens wordt tijdens dit debat over het hoofd gezien dat dit ons de gelegenheid biedt om misschien versneld een aantal zaken te verwezenlijken die anders onmogelijk zouden zijn. Daarbij denk ik, bijvoorbeeld, aan wat de minister tijdens de inleiding heeft vermeld, namelijk de uitbouw van nieuwe Vlaamse administratieve centra. Het is heel belangrijk dat we daardoor, gedeeltelijk in Vlaanderen, vormgeven aan de Vlaamse Gemeenschap. Aangezien dit zo snel kan gebeuren, kunnen een aantal extra miljoenen worden vrijgemaakt. 815 miljoen frank is niet niks. Het bewijst dus ook gedeeltelijk het inventieve en het innoverende van deze Vlaamse overheid in verband met de opties. Heel het ethische debat handelt dus over de vraag of we als Vlaamse overheid deze winst kunnen maken ten koste van een andere overheid. Indien dit echter een volkomen legale en in dat land normale operatie is, dan zie ik niet in waarom we er, evenals privé-instellingen, geen gebruik van zouden kunnen maken.

Het is belangrijk dat het hier gaat om een zeer beperkte zaak. De federale overheid heeft dergelijke transacties ook al toegepast. In dat geval wordt echter in een algemene waarborg voorzien. Hier gaat het om een specifieke waarborg voor een specifieke transactie. We zullen in de toekomst het verdere verloop moeten evalueren. Wanneer deze transactie met succes kan verlopen, dan veronderstel ik dat de overheid misschien nog andere mogelijkheden heeft om deze of gelijkaardige technieken toe te passen. In dat verband is wat het Rekenhof heeft gevraagd, belangrijk : namelijk of het, zodra het contract is afgesloten, de kans krijgt om ten volle alle elementen daarvan in te kijken. Dit heeft het nu niet kunnen doen. Ik meen dat dit zeer belangrijk is voor het verdere verloop van het dossier.

Taylor

Ik denk dat hieraan weinig risico's verbonden zijn, aangezien deze beperkt blijven tot op de dag van het sluiten van het contract. Naar mijn mening is dit een testcase voor de Vlaamse overheid inzake het omgaan met deze technieken. We moeten deze in de toekomst wel opvolgen om na te gaan waartoe ze leiden en welke mogelijkheden ze ons bieden.

De voorzitter : De heer Platteau heeft het woord.

De heer Stefaan Platteau : Ik wil even inspelen op wat de heer Taylor heeft gezegd. Hij zegt : privé-personen kunnen een dergelijke transactie verrichten, waarom zouden wij het dan niet doen ? Ik meen dat hier een fundamenteel verschil speelt. Wij werken met het geld van de burger, van de belastingbetaler. Privé-ondernemingen werken met eigen kapitaal.

Wanneer het gaat over het publiek patrimonium en dus het geld van de belastingbetaler, kan men niet voorzichtig genoeg zijn. In de commissie erkenden deskundigen dat aan deze operatie risico's zijn verbonden. Een dergelijke parallel mag dan ook niet volledig worden doorgetrokken.

De voorzitter : De heer Taylor heeft het woord.

De heer John Taylor : Ik bedoelde dat er een techniek bestaat die in de Verenigde Staten waarschijnlijk ook wordt toegepast op privé-instellingen. Waarom zou men die techniek niet mogen gebruiken ? Deze techniek werd niet uitgevonden om de Vlaamse overheid een plezier te doen, integendeel.

De eraan verbonden risico's worden in het verslag nogmaals duidelijk vermeld. Het risico betreft in de eerste plaats de beperking van de winst, bijvoorbeeld wanneer de BTW zou moeten worden teruggevorderd. Van echte risico's voor het overheidspatrimonium is echter geen sprake, want alle risico's verdwijnen op de dag waarop de transacties worden afgesloten.

De voorzitter : Minister Demeester heeft het woord.

Minister Wivina Demeester-De Meyer (*Op de tribune*) : Mijnheer de voorzitter, dames en heren, in de eerste plaats dank ik de verslaggever en alle leden die niet alleen aan deze bespreking, maar ook aan de bespreking in de commissie hebben deelgenomen. We hebben immers twee uitvoerige

vergaderingen aan deze thematiek besteed. Dat wijst op het belang van dit debat.

Ik wil even in herinnering brengen waarom de Vlaamse overheid heeft gekozen voor een dergelijke financiële transactie en techniek. Ten eerste wensen we zoveel mogelijk goede middelen in te zetten in het beleid dat de regering en het parlement samen willen voeren en dat uitgaat van de zorg voor de Vlaamse mensen. Ten tweede willen we dat doen op een zo efficiënt mogelijke wijze. Waar we een frank kunnen winnen om deze vervolgens daadwerkelijk in te kunnen zetten, zullen we dat ook doen. Ten derde willen we dat doen door het budget gezond te houden. Dit zijn onze drie belangrijke uitgangspunten.

Als minister van Financiën en Begroting, en als minister bevoegd voor de huisvesting van de Vlaamse administratie, heb ik gemerkt dat het hanteren van een dergelijke financiële techniek – indien mogelijk – verantwoord is. Dat heb ik reeds gezegd in de commissie. Het feit dat we dit principe bijna twee jaar geleden voor het eerst hebben besproken naar aanleiding van de opmaak van de begroting, wijst erop dat we niet over één nacht ijs gaan. Deze bespreking was weliswaar niet uitvoerig, omdat de financiële en fiscale techniek op dat ogenblik nog helemaal niet was voorbereid of grondig bestudeerd. Deze voorbereiding vond plaats in het midden van 1996, wat wil zeggen dat we dit gedurende bijna een jaar grondig hebben voorbereid.

Ik deel de bekommernis van de heren Denys, De Reuse, Platteau, Geysels en Taylor dat dit met de grootste omzichtigheid moet gebeuren. Men kan dergelijke financiële technieken niet zomaar toepassen zonder alle voordelen en risico's ervan na te gaan en te bestuderen. Niet alleen de grootste omzichtigheid, maar ook de grootste openheid is hierbij vereist.

Zoals de heer Taylor al zei, hebben we dit dus niet uitgevoerd zoals dat wel op andere niveaus gebeurde, door gebruik te maken van één artikel in een programmawet van 1989. Het is inderdaad zo dat men bij dergelijke transacties steeds een gewestwaarborg kan toekennen bij regeringsbesluit. Ik sluit me enigszins aan bij de woorden van de heer Denys – niet alleen bij zijn kritische beschouwing, maar ook bij zijn positieve benadering – wanneer ik verklaar dat we ervoor kiezen om elke transactie die een gewestwaarborg vereist, afzonderlijk voor te leggen aan het Vlaams Parlement.

Demeester-De Meyer

Ik hou terdege rekening met wat u zegt. Moeten we misschien geen kader creëren – daarmee heb ik nog niet gezegd dat er een decreet moet komen – om te onderzoeken wat men wel en niet kan doen inzake financiën, fiscaliteit en het beheer van het geld en de schulden van de Vlaamse overheid? Ik denk dat we, enerzijds omwille van de heel grote specificiteit en anderzijds omwille van de heel snelle evolutie van de financiële technieken en de grote veranderingen, eigenlijk beter kiezen voor wat we vandaag doen. Telkens we geconfronteerd worden met een mogelijkheid – het is immers een opportuniteit voor de begroting en dus ook voor de Vlaamse bevolking – moeten we die grondig en in alle openheid bespreken.

Ik hou ook rekening met wat de verschillende commissieleden en parlementsleden vragen: kunnen we dit ook ethisch verantwoorden? Wat houdt een ethische verantwoording eigenlijk in? Ten eerste, is het legitiem, is het legaal? Het antwoord is ja. Ten tweede, maken we gebruik van andere wetgevingen die misschien op termijn niet blijven bestaan? Zolang we dit verantwoord doen, denk ik dat we dit moeten doen. Ten derde, doen we dit ten behoeve van de uitbouw van een Vlaamse Gemeenschap? Als we dit op een efficiënte en effectieve manier doen, denk ik dat ook dit verantwoord is.

Een en ander is dan een beetje geïnspireerd door een goed beheer, een koopmansgeest. Sommige collega's, zoals de heer De Reuse, hebben dit ook gezegd. We weten dat we daarbij een opbrengst hebben uit een specifieke constructie. We hebben gezegd – dit is ook heel belangrijk voor de begroting – dat we deze eenmalige opbrengst zullen aanwenden voor de uitbouw van het Vlaams Administratief Centrum in Hasselt. De opbrengst zal dus dienen voor investeringen in gebouwen.

Vanuit budgettair standpunt is dit dus een correcte en orthodoxe investering. We gaan efficiënte verbeteringen realiseren. De gelukkige combinatie van de minister van Financiën en Begroting en de minister van Gebouwen heeft ons ertoe geleid om te onderzoeken wat de risico's waren. We hebben ze tot een minimum herleid. Zoals de heer Taylor zegt, zijn er op het ogenblik dat de transactie wordt gesloten geen risico's meer. We moeten een en ander alleen permanent blijven opvolgen tot 2012. Dit is heel belangrijk. We weten vandaag dat het beheer van de Liefkenshoektunnel daar ook voor staat. We hebben de voordelen dus gemaximali-

seerd en de risico's tot een minimum herleid. Ik denk dat de transactie dus verantwoord is.

Zoals de heer Geysels zegt, is het een transactie waarvoor wij als Vlaams Gewest enkel de waarborg verlenen. Dat is ook het enige wat we aan het parlement hebben gevraagd. Ik begrijp heel goed dat u vragen kunt blijven stellen waarop u wellicht geen volledig antwoord krijgt – men kan u ook geen volledig antwoord geven. Als u de vraag stelt of de wetgeving wordt gewijzigd in de Verenigde Staten en wanneer die wordt gewijzigd, dan denk ik dat niemand u daarop het juiste antwoord kan geven. Als die wetgeving wordt gewijzigd, zal men vaststellen dat men in de toekomst een andere techniek zal hanteren. De technici in ons midden zeggen dat het belangrijk is dat de transactie zoals ze is voorbereid, ook kan worden uitgevoerd en ondertekend.

Mocht er een nieuwe wetgeving komen, moeten we misschien alle gegevens aanpassen. Dit zou opnieuw veel tijd, veel investeringen en veel middelen vragen. Ik denk dat we eigenlijk – ik heb dat ook vastgesteld bij de commissieleden en de parlementsleden – met een gerust geweten kunnen zeggen dat we hier een doorzichtige transactie hebben waarover in alle openheid is gediscussieerd en die we rustig kunnen goedkeuren ten dienste van de Vlaamse bevolking.

De voorzitter : Vraagt nog iemand het woord? (*Neen*)

De algemene bespreking is gesloten.

Artikelsgewijze bespreking

De voorzitter : Dames en heren, aan de orde is de artikelsgewijze bespreking van het ontwerp van decreet houdende de machtiging aan de Vlaamse regering tot toekenning van de gewestwaarborg voor de lease-in-lease-out-transactie van de Liefkenshoektunnel.

De door de commissie aangenomen tekst wordt als basis voor de bespreking genomen.

Artikel 1

In het decreet van 20 december 1996 houdende de algemene uitgavenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1997 wordt een artikel 31bis ingevoegd dat luidt als volgt :

Voorzitter

"Artikel 31bis

De Vlaamse regering wordt gemachtigd de waarborg van het Vlaamse Gewest ten belope van een maximaal bedrag van 140 miljoen US-Dollar te verlenen aan de lease- in-lease-out-transactie, met inbegrip van de wederzijdse transfert van de rechten, af te sluiten met het oog op de rendabilisering van de Liefkenshoektunnel."

– *Aangenomen.*

Artikel 2

De concessie voor de uitbating van de Liefkenshoektunnel wordt toegekend aan de NV Tunnel Liefkenshoek tot en met 9 juli 2037.

– *Aangenomen.*

De artikelsgewijze bespreking is gesloten.

We zullen morgen om 16 uur de hoofdelijke stemming over het ontwerp van decreet houden.

INTERPELLATIES (*Regl. art. 73*)

Interpellatie van mevrouw Marleen Vanderpoorten tot de heer Luc Van den Bossche, minister vice-president van de Vlaamse regering, Vlaams minister van Onderwijs en Ambtenarenzaken, over de invoering van een numerus clausus voor de opleidingen Geneeskunde, Tandheelkunde en Kinesitherapie

Interpellatie van de heer Ludo Sannen tot de heer Luc Van den Bossche, minister vice-president van de Vlaamse regering, Vlaams minister van Onderwijs en Ambtenarenzaken, over de invoering van een numerus clausus voor de opleidingen Geneeskunde, Tandheelkunde en Kinesitherapie

De voorzitter : Dames en heren, aan de orde zijn de samengevoegde interpellaties van mevrouw Vanderpoorten en de heer Sannen tot de heer Van den Bossche, minister vice-president van de Vlaamse regering, Vlaams minister van Onderwijs en Ambtenarenzaken, over de invoering van een

numerus clausus voor de opleidingen Geneeskunde, Tandheelkunde en Kinesitherapie.

Mevrouw Vanderpoorten heeft het woord.

Mevrouw Marleen Vanderpoorten (*Op de tribune*) : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, op 3 juli van vorig jaar werd in dit parlement het ontwerp van decreet goedgekeurd, houdende wijziging van het decreet van 12 juni 1991 betreffende de universiteiten in de Vlaamse Gemeenschap. Zo werd beslist om voor de studies voor arts en tandarts een toelatingsproef te organiseren voor het begin van het hoger onderwijs. Deze toelatingsproef, die nu voor de deur staat, heeft sindsdien bijna voortdurend de pers gehaald en is regelmatig het onderwerp geweest van discussies over de toegankelijkheid van het hoger onderwijs. Heel wat betrokkenen zijn ervan overtuigd dat de manier waarop de proef wordt ingericht niet de goede manier is. Er werd over het onderwerp enkele weken geleden geïnterpelleerd in de commissie voor Onderwijs en naar aanleiding daarvan worden morgen moties ter stemming voorgelegd in dit parlement.

Intussen zijn de ideeën van de minister over de toegankelijkheid van het hoger onderwijs blijkbaar verder geëvolueerd en pleit hij voor een numerus clausus. De verklaringen van de minister aangaande toelatingsproef en numerus clausus maakten de voorbije weken niet altijd een logische indruk. In de commissie verklaarde de minister eerst dat de voorbeelden van vragen zoals ze in de brochure over de toelatingsproef staan, te moeilijk zijn. Hij zei dat eraan moet worden geschaafd en dat hij bereid is de manier van quoteren opnieuw te bespreken. Enkele dagen later verklaarde diezelfde minister dat de toelatingsproef te veel studenten – en dus potentiële artsen en tandartsen – zal toelaten tot de studies. Nog enkele dagen later verklaarde de minister vanaf volgend jaar een numerus clausus te zullen invoeren om strikter in overeenstemming te zijn met de contingentering van artsen waartoe de federale regering besliste.

De kern van het debat over de numerus clausus sluit natuurlijk nauw aan bij de kern van het debat over de toelatingsproef, dat vorig jaar werd gevoerd. Het ging toen om een fundamenteel gegeven, namelijk de toegankelijkheid van het hoger onderwijs voor iedereen. Vandaag wordt dit basisprincipe nog verder in vraag gesteld. De toelatingsproef zou wel eens te veel studenten kunnen laten starten. Daarom heeft men het veiligheidsslot uitgevonden : de numerus clausus. Argumenten tegen

Vanderpoorten

de toelatingsproef gelden uiteraard ook tegen de numerus clausus.

Voor de VLD blijft de vrije studiekeuze voor jongeren essentieel. Het is absoluut niet de taak van de overheid zich met de studiekeuze van 18-jarigen te bemoeien. Het is bovendien fundamenteel onrechtvaardig om de problemen die zich voordoen in de ziekteverzekering trachten op te lossen op de rug van jonge mensen die met dat probleem op zich niets te maken hebben. Een aantal vragen met betrekking tot de ziekteverzekering zullen zich overigens blijven stellen. Het is namelijk helemaal niet zeker dat een daling van het aantal artsen een daling van de uitgaven van de gezondheidszorg zal teweegbrengen. Zou het niet van meer visie getuigen, indien men de problemen in de gezondheidszorg zou trachten op te lossen via een hervorming van de gezondheidszorg zelf, zodat men niet met vermeende argumenten de gemakkelijkste prooi moet aanpakken ?

Door de numerus clausus alleen voor artsen, tandartsen en kinesitherapeuten in te richten, ligt er wellicht al een nieuw cascadeprobleem in het verschiet. Mislukten zullen waarschijnlijk hun kansen wagen in aanverwante studierichtingen of in het HOBU. In al deze richtingen en scholen zal men binnen de kortste keren eveneens beperkingsmaatregelen voorstellen. Het faillissement van de vrijheid van studiekeuze is hiermee getekend.

Een toelatingsproef, en daaraan gekoppeld een numerus clausus, is fundamenteel onrechtvaardig omdat het een resultaat van een momentopname is. Elk examen is gedeeltelijk een momentopname. Het grote onderscheid met een toelatingsproef op achttienjarige leeftijd en daaraan gekoppeld een numerus clausus en een gewoon examen aan het einde van een academiejaar, zit in de vooropleiding. Als men achttienjarigen vanuit tientallen verschillende scholen en studierichtingen uit tientallen steden en gemeenten, en dus allemaal vanuit een andere voorgeschiedenis, samenbrengt om een toelatingsproef af te leggen, dan zal er voor velen onder hen heel wat afhangen van de toevalligheid van het moment en van hun aanpassings- en inlevingsvermogen, en zal een grote dosis geluk mee over hun toekomst beslissen. Bij studenten daarentegen die een jaar lang samen hebben gestudeerd, dezelfde professoren hebben aanhoord en dezelfde cursussen hebben ingestudeerd, zal de toevalligheidsfactor veel minder overheersend zijn.

Veel achttienjarigen hebben in september overigens niet de rijpheid en de volwassenheid die zij in de maand juni daaropvolgend wel hebben. Harde werkers halen het soms op iets langere termijn met meer inspanning. Een toelatingsproef met eraan gekoppeld een numerus clausus, speelt in hun nadeel.

Een toelatingsproef en een numerus clausus bij het begin van het hoger onderwijs is dus fundamenteel onrechtvaardig en schept ongelijke kansen bij achttienjarigen. Men zal maar toevallig een zwakke leerkracht fysica of chemie hebben gehad in de derde graad van het secundair onderwijs. Daarenboven vinden we het organiseren van een toelatingsproef sociaal onaanvaardbaar. Een goede voorbereiding op de proef zal immers meer binnen het bereik liggen van diegenen die extra begeleiding kunnen bekostigen. De democratisering van het onderwijs, en meer speciaal van het hoger onderwijs, wordt door deze regering een serieuze slag toegebracht. Een numerus clausus is ook helemaal geen garantie dat de meest geschikten worden geselecteerd. Er is al ten overvloede geweest op het feit dat het, bijvoorbeeld, niet de meest verstandige studenten zijn die ook de beste artsen worden. Deze numerus clausus selecteert louter op intellect.

We willen vandaag het debat niet voeren over het al dan niet teveel aan artsen en de noodzaak tot contingentering. We willen wel vooropstellen dat het onvermogen van de federale regering om echt iets te doen aan de uitgaven van de sociale zekerheid, schrijnend is. Overigens wordt een federaal probleem zonder meer in Vlaamse handen gedropt. De autonomie van de onderwijsmaterie in Vlaanderen krijgt op deze manier een rake klap toegediend. Het vormt nota bene een van de eerste en belangrijkste bevoegdheden van dit Vlaams Parlement.

Heel deze numerus clausus-affaire getuigt van gebrek aan langetermijnvisie en totaalvisie. Heeft de regering er al aan gedacht om ernstig werk te maken van een degelijke oriëntering én informatie over studierichtingen en tewerkstellingsmogelijkheden aan leerlingen in het secundair onderwijs ? Ook in het secundair onderwijs is de juiste oriëntering vinden immers rampzalig en men slaagt er niet in, rekening houdend met intellectuele en sociale capaciteiten, jongeren op een correcte manier te sturen, te begeleiden en te informeren.

Heeft de regering er al aan gedacht om bij de universiteiten te pleiten voor een herziening van de opleidingen tot arts en tandarts, bijvoorbeeld door

Vanderpoorten

het organiseren van gemeenschappelijke kandidaturen, waar naast de natuurwetenschappelijke vakken, ook specifieke medische en menswetenschappelijke vakken worden gedoceerd? De student zou met veel meer kennis van zaken een definitieve keuze kunnen maken.

Heeft de regering al nagedacht over het type huisarts dat de samenleving vandaag nodig heeft? Een degelijke opleiding en een betere selectie van hoogleraren en docenten die oog hebben voor alle aspecten van het vak en het toekomstig beroep, zouden meer dan welkom zijn. Er is natuurlijk wel meer voorbereiding, bijsturing en langetermijnvisie vereist voor de uitwerking van dit alles dan voor het installeren van een toelatingsproef en een numerus clausus zonder meer.

De toelatingsproef en de numerus clausus zoals die worden voorgesteld, zijn typevoorbeelden van een blind, betuttelend, conservatief en centralistisch beleid. Een zeer socialistisch voorstel, maar een zeer weinig sociaal voorstel. De strijd, die gevoerd is voor de democratisering van het hoger onderwijs wordt zwaar gehypothekeerd. Er werd niet eens een ernstig debat over gevoerd. Aan de kern van het probleem, namelijk de uit de hand gelopen ziekteverzekering, doen de socialisten en christendemocraten niets. Het is blijkbaar veel gemakkelijker voor deze regering om op de rug van achttienjarige problemen op te lossen dan de werkelijke oorzaken van de onstporing uit te schakelen.

Mijn concrete vragen aan de minister zijn de volgende. Op basis van welk onderzoek en welke objectieve gegevens heeft de minister de beslissing genomen om over te gaan tot een numerus clausus? Heeft de minister de gevolgen van zijn beslissing goed overwogen inzake sociale gevolgen en gelijkheid? Welke concrete contingentering en welke cijfers heeft hij voor ogen en wil hij bereiken? Zal de toelatingsproef, bijvoorbeeld, strenger worden? Hoe zal die toelatingsproef in relatie tot de numerus clausus staan? Wat met de studenten die slagen voor de proef en goede resultaten behalen, maar door het quorum uit de boot vallen? Wat met de studenten die zich in Vlaanderen komen vestigen na hun studies elders volbracht te hebben? En wat met het onevenwicht tussen de beslissingen in Vlaanderen en Wallonië? (*Applaus bij de VLD, AGALEV, de VU en het VB*)

De voorzitter : De heer Sannen heeft het woord.

De heer Ludo Sannen (*Op de tribune*) : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, bij de bespreking van de toelatingsproef werd er duidelijk gesteld dat er van een numerus clausus geen sprake zou zijn. Neen, een numerus clausus invoeren, een directer inperken van het aantal jongeren dat voor arts wil studeren, dat zouden wij nooit doen. Al deed heel Europa dat wel, voor ons was de vrijheid van studiekeuze heilig. Dit zijn niet de woorden van de oppositie, maar wel van de meerderheidspartijen. Problemen in de gezondheidszorg en de contingentering voor artsen, tandartsen en kinesitherapeuten blijken nu echter wel de aanleiding te zijn om een numerus clausus voor deze studierichtingen te overwegen. Deze contingentering, vastgesteld door de federale regering, staat hier echter niet ter discussie. Toch kan men zich ernstige vragen stellen bij de invoering van deze contingentering. Ze wordt immers niet omkaderd door een globale hervorming van de gezondheidszorg. Er worden bovendien geen maatregelen genomen die daarbinnen passen, zoals bijvoorbeeld de echelonnering, de verplichte pensionering en de uitbouw van bepaalde forfaitaire stimuli. Trouwens, enige corporatistische druk is in deze dossiers ook niet afwezig.

Mag het probleem – dat zich afspeelt op een ander niveau en dat van een andere orde is – zomaar het onderwijsbeleid bepalen en het fundamenteel uitgangspunt van ons onderwijs op de helling zetten?

De federale regering dwingt Vlaanderen om maatregelen te nemen in verband met de uitstroom van artsen aan de universiteit, terwijl ze zelf niet eens in staat is een coherente visie in verband met gezondheidszorg te ontwikkelen en op dit vlak een samenhangend beleid te voeren. Vandaag kunnen we het hier echter niet over hebben: het behoort niet tot onze bevoegdheden.

Ik wil het ook niet hebben over de toelatingsproef op zich. In vorige interpellaties werd daar reeds uitvoerig over gediscussieerd. Het was een toelatingsproef die in dit Vlaams Parlement werd goedgekeurd met de bedoeling het aantal studenten in de opleiding geneeskunde te beperken.

Maar blijkbaar is dit niet voldoende voor de minister. Hij wil een numerus clausus invoeren, ondanks deze toelatingsproef. De minister wil een democratisch verworven recht op de helling zetten, met name het recht van de gelijke en de vrije toegang tot het onderwijs, dus ook tot het hoger onderwijs.

Sannen

Mag de maatschappelijke vraag vanuit de gezondheidszorg hier primeren op een voor Vlaanderen belangrijk principe van ons onderwijsbeleid, en op het fundamentele recht op zelfontplooiing en zelfontwikkeling? Trouwens, nu reeds zijn er andere beroepsgroepen die zich geroepen voelen om een gelijkaardige regeling te vragen. Ik verwijs in dit verband naar de voorzitter van de Vlaamse Vereniging van Logopedisten die onlangs de vraag stelde om de toegang tot het beroep te beperken en uiteindelijk ook de toegang tot de studierichting.

Deze tendens kan zich verderzetten. Vertalers en tolken vragen al jarenlang een bescherming van hun beroep. Waarom zou de volgende stap niet de beperking van de toegang tot dit beroep zijn en uiteindelijk een beperking van de toegang tot deze opleiding? De reactie van de Vereniging voor Die-rengeneeskunde is gelijkaardig, alleen is in hun voorstel niet dadelijk sprake van een numerus clausus. Beroepsgroepen hebben nu eenmaal de neiging zichzelf te beschermen.

Het wordt gevaarlijk als deze tendens om de toegang tot de studierichting te beperken het onderwijsbeleid in Vlaanderen gaat bepalen. Een numerus clausus mag niet het antwoord zijn op corporatistische eisen. De overgang van het secundair naar het hoger onderwijs moet vrij en gelijk zijn voor iedereen. Een numerus clausus kan nooit een onderdeel van enig oriëntatiebeleid zijn. De beperking van deze toegang kan trouwens nooit op een objectieve manier gebeuren.

De zwakte van de toelatingsproef, zoals deze nu voorligt voor genees- en tandheelkunde, heb ik reeds besproken bij de vorige interpellaties. Trouwens, niet alleen ik heb dat gedaan. Vanuit alle mogelijke richtingen werd deze zwakte aangetoond en door de minister ook erkend. Zelfs bijstellingen kunnen de negatieve elementen ervan onvoldoende uitschakelen. Trouwens, tijdens de bespreking van de toelatingsproef werd door de minister zelf gesteld dat het onverantwoord zou zijn slechts de x aantal besten te selecteren. Hij stelde dat er steeds een marge moet zijn.

De proef, zoals die nu is ontwikkeld, laat een grijze zone toe. Daardoor kunnen bepaalde mogelijke negatieve effecten voor een deel worden geneutraliseerd. Maar door de toelatingsproef, zelfs in verbeterde versie, te hanteren als instrument om een daadwerkelijke numerus clausus door te voeren, versterkt men nog de invloed van de tekorten van deze toelatingsproef. Deze tekorten zijn de moge-

lijke gebrekkige voorbereiding van de studenten, de verscheidenheid tussen de verschillende secundaire opleidingen en scholen, het al dan niet kunnen beschikken over repetitoren of bijlessen, het te sterke accent op positieve vakkennis en bepaalde intellectuele inzichten, de onderwaardering van het attitudinale en de vaardigheden, kortom de afwezigheid van het nagaan van enig commitment.

Mijn angst voor een te eenzijdig profiel van de arts zal er alleen maar groter door worden. Het kan toch niet dat de universiteit zich enkel beperkt tot het opleiden van technisch en wetenschappelijk goed onderlegde gezondheidswerkers. Via een proef de zoveel besten selecteren is moeilijk. Maar het is zeker onmogelijk om via een dergelijke proef de zoveel besten voor het beroep te selecteren, dixit rector Willems van de universiteit van Gent.

Men kan trouwens niet uit het oog verliezen dat het slagen in de kandidaturen afhankelijk is van een hele reeks andere factoren. Naast voorkennis, vorming en intelligentie spelen ook inzet, motivatie, belangstelling, het aanpassingsvermogen aan de nieuwe leerstof en de nieuwe leersituatie een rol. Indien door de contingentering toch tot een bepaalde beperking van typisch medische beroepen zou moeten worden overgegaan en Vlaanderen gedwongen wordt de uitstroom te beperken, dan moet er naar andere wegen gezocht worden dan deze numerus clausus die de overgang van het secundair naar het hoger onderwijs beperkt.

Ik verwijs hiervoor naar mijn voorstel dat ik al in de commissie heb geformuleerd bij de bespreking van de toelatingsproef zelf. In de kandidaturen moet er een grotere gemeenschappelijkheid worden ingevoerd, zodat er nog veel mogelijkheden tot academische vorming en wetenschappelijke opleiding overblijven. In het hoger onderwijs en in de kandidaturen van het universitair onderwijs moeten vlotte overgangen mogelijk blijven. Een maximale valorisatie van de verworven kennis en vorming moet blijven gegarandeerd.

Pas na zulke gemeenschappelijke kandidaturen kan in uitzonderlijke situaties voor specifieke specialisaties en beroepsopleidingen worden overgegaan tot een beperking van de toegang tot deze opleidingen en specialisaties. De basis waarop dan kan worden geselecteerd zal objectiever en ruimer zijn. Ook voor de student zal de beroepskeuze op een beter moment komen, zodat deze beter kan worden ingeschat. Ik verwijs in dit verband naar het voorstel van professor Vermeersch. De selectie gebeurt dan immers vanuit eenzelfde vooropleiding, het principe van gelijke kansen wordt beter

Sannen

gegarandeerd en het recht op een vrije toegang tot het hoger onderwijs blijft behouden.

De uitbouw van een grotere gemeenschappelijkheid in de kandidaturen op de universiteiten, is eigenlijk een terugkeren naar een vroegere situatie die door de druk van de democratisering is verdwenen. Het lijkt erop dat deze democratisering, met een toename van het aantal studenten, juist de aanleiding vormt tot het steeds verder specialiseren van de kandidaturen en tot de afbouw van de gemeenschappelijkheid. Deze specialisering is nu weer de aanleiding om de toegang tot het hoger onderwijs te beperken. Universiteiten lijken steeds meer te evolueren in de richting van beroepshogescholen. Ik pleit voor een aanpassing van de curricula aan deze universiteiten. Er moet een bredere invulling komen van de kandidaturen zelf.

De vrijheid van studiekeuze is een democratische verworvenheid die niet op de helling mag worden gezet. De student moet kunnen studeren wat hij graag studeert. Het gaat hier om het ontwikkelen van intellectuele capaciteiten : geen enge intellectuele capaciteiten, maar een gezonde, brede en algemene vorming. Het gaat om het opleiden van jongeren die vlug kunnen bijleren en zich gemakkelijk kunnen inschakelen. Specialiseren mag niet te vroeg gebeuren. De zogenaamde beroepsopleiding moet zo lang mogelijk worden uitgesteld. Een numerus clausus blijft verwerpelijk, in welke vorm dan ook : toelatingsproef, loting of wat dan ook.

Mijnheer de minister, door de invoering van een numerus clausus voor deze medische beroepen zet u een belangrijk principe op de helling. Een numerus clausus is onrechtvaardig, asociaal en dus onaanvaardbaar. Principieel moet iedereen de kans krijgen om hogere studies aan te vatten in de richting die hem of haar het beste ligt. Dit moet het uitgangspunt blijven. Dit werd prachtig verwoord in het rapport van de heer Delors : Learning, the treasure within. Hij zegt onder meer dat talenten en kwaliteiten van welke aard ook dienen te worden aangemoedigd. Dit is de weg en de opening naar de wereld van morgen, voor de mensen van morgen, met alle risico's van dien.

De democratie, de vrijheid van ons onderwijs, de vrije keuze en de startkansen van jonge mensen mogen niet worden opgeofferd. Het risico op een veralgemening van een numerus clausus in het hoger onderwijs is immers niet denkbeeldig. Eens het principe op de helling wordt gezet, is de kans groot dat er verdere stappen worden gezet.

De 21ste eeuw wordt aangekondigd als de eeuw van de kennismaatschappij, van levenslang leren. Blijkbaar geldt dit toch niet voor iedereen. Een nieuwe dualiteit dreigt te ontstaan : een cognitieve dualiteit. Deze ad-hocbeslissing voor de artsopleiding bedreigt een van de belangrijkste verworvenheden van ons Vlaams onderwijssysteem. Eén jaar was trouwens voldoende om van de toelatingsproef een instrument te maken om tot een daadwerkelijke numerus clausus te komen. Nu gaat het over enkele specifieke opleidingen. Wanneer echter in één jaar tijd een dergelijke weg wordt afgelegd in verband met de invulling van de toelatingsproef, maak ik me terecht zorgen over de toekomst van het Vlaamse beleid inzake hoger onderwijs en over de democratiseringsgraad van dit hoger onderwijs. Dat juist een socialistisch minister bereid is om dit principe van gelijke en vrije toegang op de helling te zetten, is voor mij onbegrijpelijk. Komend uit een gewoon arbeidersgezin weet ik hoe belangrijk het is te mogen en te kunnen studeren. De grijze hersenmassa is er het enige kapitaal en de ontwikkeling ervan is de enige manier om zijn maatschappelijke positie te verbeteren. Aan de collega's die deze situatie herkennen, vraag ik om zich het belang van te mogen en te kunnen studeren te herinneren. Ik vraag hen zich te herinneren welke drempels zij hebben moeten overwinnen om dit te mogen en kunnen doen.

Nu wil men nieuwe drempels inbouwen : dit kan niet. Nog altijd participeren jongeren uit economisch minder sterke lagen van de bevolking veel minder aan het hoger en zeker aan het universitair onderwijs. Een numerus clausus die vertrekt van een kennisproef, zal de sociale ongelijkheid versterken omdat de ongelijke vertrekpositie wordt geconsacreerd. Hopelijk zullen ouders, studenten, leraren en andere betrokkenen bij het onderwijs, dit gevaar onderkennen en in actie komen opdat dit onheil van een numerus clausus wordt afgewend. Ik wil mij niet neerleggen bij uw bedoeling, mijnheer de minister, en zal mij blijven inzetten om de invoering van een numerus clausus te helpen voorkomen. Mijnheer de minister, u ondergraaft de fundamentele uitgangspunten van ons onderwijs en garandeert daarbij niet eens de beste artsen voor de toekomst. U bevestigt echter wel de sociale ongelijkheid in de studie- en beroepskeuze.

Hoe kan de minister een numerus clausus voor deze medische opleidingen verantwoorden, wanneer blijkt dat daardoor het fundamentele principe van gelijke en vrije toegang voor de studenten op de helling wordt gezet ? Hoe denkt de minister de gelijke kansen voor de toegang tot een opleiding te kunnen waarborgen, rekening houdend met de

Sannen

grote verscheidenheid in opleidingen in het secundair onderwijs en de verscheidenheid tussen de scholen ? Is het niet eerder wenselijk de opleidingscurricula te herdenken, zodat de oriëntering naar een bepaald beroep niet van bij de aanvang van een academische opleiding moet gebeuren ? Bij een numerus clausus worden de zoveel besten van een examen geselecteerd zonder de zekerheid te hebben daardoor de beste beroepskrachten te selecteren. Hoe kan de minister dit verantwoorden ? (*Applaus bij AGALEV, de VLD en de VU*)

De voorzitter : De heer Matthijs heeft het woord.

De heer Erik Matthijs (*Op de tribune*) : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, de discussie over de aanbodsbeheersing van artsen, tandartsen, kinesitherapeuten en andere paramedische beroepen is erg actueel. Het is duidelijk dat er in België een zeer hoge artsenconcentratie is : gemiddeld één arts per 271 inwoners, de op één na hoogste score in Europa. Alleen Italië scoort hoger. Algemeen wordt aangenomen – en studies tonen dat aan – dat één geneesheer per 600 inwoners volstaat voor een systeem van zorgverlening zoals wij dat kennen. Er wordt hier veel gesproken over het federale niveau. Welnu, zelfs indien men zou komen tot een regionalisering van de gezondheidszorgen, dan nog zouden we moeten ingrijpen in de instroom van het aantal artsen.

De gevolgen van het overaanbod aan artsen doen zich op verschillende terreinen voelen. Het beïnvloedt onder andere de kwaliteit van de verstrekte zorgen, indien er niet of onvoldoende ervaring wordt opgedaan. Dat is dramatisch voor de patiënt. Er zijn moeilijkheden voor jonge artsen om zich te vestigen en een noodzakelijk patiëntenbestand op te bouwen. Er zijn problemen bij de accreditering. Dit alles leidt tot een hoge consumptie van zorgen en zelfs tot overconsumptie. Het gemiddelde inkomen van veel jonge artsen daalt onder een kritieke grens, waardoor er een defensieve houding wordt aangenomen. Ten slotte is de toename van de uitgaven voor gezondheidszorgen verbonden met het aanbod. Die uitgaven worden stilaan, en dat weet iedereen, ondraaglijk. Die evenredigheid tussen het aanbod en de uitgaven is eveneens wetenschappelijk bewezen aan de universiteit van Leuven.

Het is duidelijk dat er moet worden opgetreden. Het gaat hier niet alleen over de discussie voor of tegen numerus clausus. Er moet een globaal pakket aan maatregelen worden genomen om de uitgaven

in de gezondheidssector te stabiliseren. Op die manier kan er een kwalitatief hoogstaande gezondheidszorg worden aangeboden.

Naast het inwerken en het aanbod van zorgverleners moeten we ook denken aan een herverdeling van de arbeid van de geneesheren, een tijdige pensionering, de echelonnering, de trapsgewijze organisatie van de inrichting van de gezondheidszorgen en uitwijkingmogelijkheden.

De heer André Denys : Dat is corporatisme !

De heer Erik Matthijs : Mijnheer Denys, dat is geen vorm van corporatisme. Het is duidelijk bewezen. Vraag aan de organisaties of ze een beperking willen. Veel jonge artsen hebben geen werk. Er zijn maatregelen nodig. U noemt dat corporatisme. Ik noem dat realisme.

De heer André Denys : Het blijft corporatisme !

De heer Erik Matthijs : Mijnheer Denys, ik noem dat realisme. Aangezien er op diverse domeinen moet worden gewerkt, is de CVP bij de bespreking van het ontwerp van decreet voorstander van een universitaire proef, georganiseerd voor de aanvang van de studies. De studies duren immers al negen jaar. Dat is meer dan voldoende. Een uitbreiding van het curriculum lijkt ons niet verantwoord.

Dit beantwoordt het meest aan het democratische principe van gelijke toegang en vrijheid van keuze.

De voorzitter : De heer Strackx heeft het woord.

De heer Felix Strackx : Ik heb hier een statistiek van de VDAB waaruit blijkt dat van de licentiaten geschiedenis na één jaar 40 percent nog steeds werkloos is. Voor de licentiaten in de wijsbegeerte is dat 54 percent. Van de licentiaten kunstgeschiedenis en oudheidkunde is na één jaar nog 56 percent werkloos. Meent u dat er voor hen ook een beperking moet worden opgelegd ?

De heer Erik Matthijs : U vergelijkt appels met citroenen. Over de geneesheren bestaan er geen statistieken. Deze werklozen zijn niet opgenomen. Dat is verdoken werkloosheid. Dat weet u evengoed als ik. Ik ga akkoord met die statistieken. Die zullen zeker juist zijn. Dat is heel wat anders.

Wij willen erop wijzen dat geen enkele selectiemethode feilloos is. De toelatingsproef voor de burgerlijk ingenieurs gebeurt ook op 18 jaar. Die heeft zijn nut bewezen en toch is geen enkele selectie

Matthijs

feilloos. Een vestigingswet is voor ons onbespreekbaar.

De minister heeft er onlangs op gewezen dat het zou kunnen dat bij een te hoog slaagpercentage een systeem van numerus clausus moet worden ingesteld om het aantal studenten te beperken. De minister zei ook dat voor diegenen die de twee eerstkomende jaren slagen in de toelatingsproef er geen problemen zijn. De contingentering op federaal niveau zal in de beginfase soepel worden toegepast.

Ik zou willen benadrukken dat bij de bespreking van het decreet over de toelatingsproef is beslist een overgangperiode van twee jaar in te lassen. Dit blijkt noodzakelijk, rekening houdend met de onzekerheid in het secundair onderwijs omtrent de inhoud en de organisatie van de proef. Na twee jaar kan, indien nodig, de proef worden aangepast zodat een contingentering niet noodzakelijk is. Het is belangrijk dat de proef een zo juist mogelijke selectie bewerkstelligt van de meest bekwame en meest gemotiveerde studenten. Het kan niet dat bij een te hoog slaagpercentage wordt geselecteerd. Het ene jaar zullen er meer geschikte kandidaten zijn dan het andere jaar. Een overgangperiode, zoals we verdedigd hebben bij de bespreking van het decreet, is zeer belangrijk voor de juiste afstelling van de proef.

Ik wil er ook op wijzen dat in het franstalige gedeelte van het land de verantwoordelijkheid terzake moet worden opgenomen. Wat als er een toevloed is in Franse scholen? Zonder overleg en samenwerking met Wallonië komen we maar tot een halve oplossing. Voor de kinesitherapie werd op federaal niveau nog geen contingent afgesproken. Het aanbod aan Franstalige zijde is hier eveneens belangrijk.

De CVP-fractie gaat akkoord met de toelatingsproef. Maar wij vragen een overgangperiode van twee jaar zonder numerus clausus. En daarna een grondige evaluatie van de proef. (*Applaus bij de CVP*)

De voorzitter : De heer Van Hauthem heeft het woord.

De heer Joris Van Hauthem (*Op de tribune*) : Het debat dat we vandaag voeren over het al dan niet instellen van een toelatingsproef voor artsen, tandartsen en kinesisten, is geen debat over onderwijs, maar een debat dat ons door de Belgische regering

werd opgedrongen. Die heeft namelijk beslist om vanaf 2004 een contingentering in te voeren van het aantal artsen. Daardoor zijn wij verplicht de instroom te beperken. Zo wordt een dictaat opgelegd aan de gemeenschappen. De Belgische excellenties De Galan en Colla ontlopen hun verantwoordelijkheid. Ze slagen er niet in om de uitgaven in de gezondheidssector onder controle te krijgen. Ze willen, ondanks de volmachten, de misbruiken niet wegwerken. Ze durven niet aan de macht van de mutualiteiten en de artsenbonden raken. Ze kiezen voor de gemakkelijksoplossing, voor de contingentering. De gemeenschappen moeten de rest oplossen.

De heer Matthijs vraagt dat de gezondheidszorg wordt gesaneerd. Waarop wacht de CVP, die al meer dan veertig jaar in de coalitie zit? Er wordt een cijfer opgedist, maar waar is dat op gebaseerd? Op welke wijze kan men de medische behoeften van de toekomst berekenen? Houdt men rekening met de mortaliteit, met de demografische ontwikkeling? Daarbovenop komt de – op geen enkel objectief argument gebaseerde – verdeelsleutel van zestig-veertig tussen Vlaanderen en Wallonië. Verder is het onduidelijk wat er gaat gebeuren met artsen uit andere landen uit de Europese Unie. Gaan zij voorrang krijgen op de hier afgestudeerden of niet? Zal er een rangschikking worden opgesteld? En zo ja, op basis van welke criteria? Als de instroom wordt beperkt, wordt er dan ook een leeftijdsgrens opgelegd? Het zijn allemaal vragen rond een beslissing die niet eens de verdienste heeft het volledig falen van het Belgisch beleid inzake gezondheidszorg te verdoezelen.

Welke stappen kan en wil de minister nemen? Bent u bereid de zaak aanhangig te maken bij het overlegcomité, mijnheer de minister? Indien u wilt overgaan tot een beperking van de instroom, hebben we vragen bij de verschillende standpunten die u terzake inneemt. Waarom bent u afgestapt van de idee een toelatingsproef te organiseren zonder numerus clausus? Dat betekent toch dat er iets schortte aan de toelatingsproef? Indien er een proef komt, moet ze rechtvaardig zijn en moet ze de juiste mensen selecteren. Dit is niet het geval bij dit systeem. Het systeem is niet rechtvaardig, omdat men de proef vóór de aanvang van de studies, en niet tijdens het curriculum organiseert. Om de toegang tot het universitair onderwijs te garanderen is een toelatingsproef voor de aanvang van de studies, die een gespecialiseerde voorkennis veronderstelt, niet op zijn plaats. Enkel diegenen die in het secundair onderwijs de juiste richting hebben gevolgd, of die een dure privé-cursus kunnen volgen, komen zo nog in aanmerking.

Van Hauthem

Een proef na de eerste of eventueel na de tweede kandidatuur lijkt ons rechtvaardiger – op voorwaarde dat er voldoende bruggen tussen de verschillende universitaire opleidingen bestaan. Zo zal dat eerste jaar – of zullen die eerste jaren – niet verloren gaan. Bij die proef dient niet enkel de geschiktheid voor de studie te worden getest.

De voorzitter : De heer De Roo heeft het woord.

De heer Johan De Roo : Mijnheer Van Hauthem, u spreekt over een alternatief, dat er zou in bestaan de proef na het eerste of het tweede jaar op te leggen.

De heer Joris Van Hauthem : Dat is een mogelijkheid.

De heer Johan De Roo : Indien men het ermee eens is dat het aantal zorgenverstrekkers in België, in vergelijking met andere Europese landen, opvallend hoog is, dan moet u toch akkoord gaan om te stellen dat uw alternatief een bijkomende beperking moet inhouden. Als u zo'n beperking niet oplegt, hebt u geen vat op de instroom, noch op de uitstroom.

De heer Joris Van Hauthem : Ik ben er niet van overtuigd dat men dat alles op deze wijze moet aanpakken. Ik heb daarover een aantal vragen gesteld. Op welke wijze berekent men de toekomstige medische behoeften ? Dat is wat de federale regering in feite heeft gedaan. Als men zegt dat in het jaar 2004 nog maar een bepaald aantal artsen op de markt mag komen, dan neem ik aan dat men er vanuit gaat dat op die manier de medische behoeften worden bevredigd. Ik durf dat echter te betwijfelen.

Minister Luc Van den Bossche : Zelfs als men daarin een fout zou maken, dan gaat het om een fout die slechts voor één veertigste door weegt. Men moet die fout reeds veertig jaar lang telkens weer opnieuw maken om echt een globaal foutenresultaat te krijgen.

Ik wil best aanvaarden dat er inzake numerus clausus een aantal problemen zijn. Velen hebben hier reeds wijze dingen gezegd, en ik zal hun woorden niet betwisten. Maar ik stel toch voor dat we geen argumenten hanteren die er eigenlijk geen zijn.

De heer Joris Van Hauthem : Ik gebruik geen argumenten die er geen zijn. Ik zeg enkel het volgende. Ten eerste : de zaak wordt ons opgedrongen door

de federale overheid, die weigert haar verantwoordelijkheid te nemen inzake de kostenevolutie in de gezondheidszorg. Zij wentelt haar verantwoordelijkheid af op de gemeenschappen. Eigenlijk mogen wij het probleem oplossen.

Ten tweede : u overweegt een selectie door te voeren. Wel, doe dat dan op een rechtvaardige wijze. In dat verband zeg ik dat een proef bij de aanvang van de studies niet rechtvaardig is.

De voorzitter : De heer De Roo heeft het woord.

De heer Johan De Roo : Mijnheer Van Hauthem, u betwist de cijfers. U vraagt zich af of er te veel of te weinig zorgenverstrekkers zijn. Ik kan echter niet naast de cijfers kijken.

In verhouding tot het aantal inwoners in België hebben we onbetwistbaar een hoog gemiddelde aan zorgenverstrekkers. Dat geldt voor de huisartsen, kinesitherapeuten en tandartsen, en nog meer voor de geneesheren-specialisten. Ik stel vast dat men overal elders in Europa – met uitzondering van een of twee landen – maatregelen heeft getroffen. In het ene geval houdt men een loting ; in het andere geval organiseert men een proef voor de aanvang van de studies, of organiseert men een proef na het eerste of het tweede jaar. Maar in alle gevallen legt men bijkomende beperkingen op om de instroom te verminderen.

Tot nader order is de federale overheid bevoegd voor de gezondheidszorgen.

De heer Joris Van Hauthem : Welnu, ik verwijt de federale overheid dat ze er niet in slaagt om orde op zaken te stellen.

De heer Johan De Roo : Indien dit onze verantwoordelijkheid was, zouden wij ook verplicht zijn om maatregelen te nemen op het vlak van de instroom.

De heer Joris Van Hauthem : Dat betwist ik niet, maar dan zouden we eveneens de bevoegdheid hebben om de uitgaven in de gezondheidszorg onder controle te houden. Het is mogelijk dat het beperken van de instroom een van de noodzakelijke maatregelen is. Men blijft echter gewoon stilzitten. Er wordt gewerkt met volmachten en als enige oplossing om de gezondheidszorgen in de toekomst betaalbaar te houden, opteert men voor het contingenten van het aantal artsen. Wat mij stoort, is dat men de verantwoordelijkheid doorschuift naar de gemeenschappen. Bovendien is het niet rechtvaardig dat de selectieproeven plaatsvin-

Van Hauthem

den voor de aanvang van de studies. In dat geval is de kans om de studies te mogen aanvangen te afhankelijk van de studierichting die in het secundair onderwijs wordt aangeboden.

De voorzitter : De heer Matthijs heeft het woord.

De heer Erik Matthijs : Mijnheer Van Hauthem, stel dat men de toelatingsproef na de tweede of derde kandidatuur, of bij het begin van het doctoraat zou afnemen. Wat gebeurt er dan met iemand die al drie jaar is geslaagd, maar die niet door de toelatingsproef komt ?

De heer Joris Van Hauthem : Op dit punt ben ik het eens met de heer Sannen : de kandidaturen moeten algemener worden zodat er meer bruggen zijn.

Minister Luc Van den Bossche : Enerzijds spreekt men over de heilige vrijheid van de toegang en anderzijds beweert men dat men het curriculum van de eerste kandidatuur even zal herschrijven. Mag ik ter verduidelijking vragen of dit een pleidooi is om een einde te maken aan de academische vrijheid van het zelf opstellen van het curriculum ?

De heer Joris Van Hauthem : De academische vrijheid komt niet in het gedrang. Tijdens de laatste maanden hebt u met de universiteiten herhaaldelijk in de clinch gelegen en nu neemt u hen als bondgenoten. De numerus clausus verdedigen met het argument dat men anders moet raken aan de academische vrijheid, is nogal kras.

Minister Luc Van den Bossche : U beantwoordt mijn vraag met een aanval op iets dat nu niet aan de orde is. Meent u dat het parlement het curriculum van de kandidaturen en de licenties van alle studierichtingen moet vastleggen ?

De heer Joris Van Hauthem : Indien hierdoor de toegang blijft gegarandeerd, is het antwoord ja.

Minister Luc Van den Bossche : Ik hoop dat de heer Sannen deze vraag eveneens zal beantwoorden.

De heer Ludo Sannen : Mijnheer de minister, naar aanleiding van de hervorming van de curricula van de kinesitherapie, bent u zelf dirigistisch opgetreden. Het pleiten voor meer gemeenschappelijkheid in de curricula van de kandidaturen, betekent niet dat men eveneens de inhoud ervan wil vastleggen. Het kan wel betekenen dat men de openheid en de

algemeenheid vastlegt, waardoor er een grotere doorstroming mogelijk is. Deze verantwoordelijkheid moeten we opnemen.

Minister Luc Van den Bossche : Ik neem hiervan akte, maar ik wil de heer Denys ervan verwittigen dat er meer dirigisten onder de zon zijn dan hij tot op heden dacht.

Mevrouw Nelly Maes : En u hebt altijd gedacht dat u alleen was. (*Gelach*)

De voorzitter : Mevrouw Vanderpoorten heeft het woord.

Mevrouw Marleen Vanderpoorten : Ik denk dat wat tijdens de laatste minuten gezegd is, heel duidelijk aantoont dat er op geen enkele manier moeite is gedaan om een fundamenteel debat te voeren over deze aangelegenheid. Dit was op zijn minst noodzakelijk om tot zulke belangrijke beslissingen te komen.

Ik zou er willen op aandringen dat dit debat voortsnog zou worden gevoerd. Op deze manier lopen we immers het risico dat we jonge mensen straffen, die absoluut niet verantwoordelijk zijn voor de ellende op federaal niveau in verband met de ziekteverzekering. Wat hebben achttienjarigen daar in hemelsnaam mee te maken ?

Minister Luc Van den Bossche : Reeds op het einde van de jaren zestig werd het debat over de numerus clausus in de geneeskunde gevoerd. Er is dus toch al enkele keren over gepraat en er zijn in ieder geval al drie bladzijden over volgeschreven.

De heer Ludo Sannen : Wie was daar toen dé grote tegenstander van, mijnheer de minister ?

Minister Luc Van den Bossche : Ik heb er geen probleem mee dit te erkennen, ik verloochen mijn eigen geschiedenis niet.

De voorzitter : De heer De Roo heeft het woord.

De heer Johan De Roo : Deze problematiek is inderdaad zeer ingewikkeld. Er komen veel elementen bij kijken. Sommigen schermen terecht met het principe van de democratische toegang tot het onderwijs en de vrije studiekeuze. Aan degenen die deze uitspraken doen, wil ik de volgende vraag stellen. Als de zoon of de dochter van een arbeider, die het moeilijk heeft om zijn kinderen te laten studeren aan de universiteit, de capaciteiten heeft om zware studies te doen, is het dan best hen terug te verwijzen door een bijkomende proef na 2 jaar stu-

De Roo

die waardoor hen een halt wordt toegeroepen, of is het beter een selectie te organiseren vóór ze de studies hebben aangevat ?

De voorzitter : De heer Van Hauthem heeft het woord. Mijnheer Van Hauthem, mag ik u vragen af te ronden ?

De heer Joris Van Hauthem : Een andere vraag die men zou kunnen stellen, mijnheer De Roo, is wanneer de instroom zal worden beperkt. Is het dan niet logisch dat men ook aan het einde van de loopbaan een leeftijdsgrens vooropstelt ? Ik zie minister Colla echter niet in staat om daarover een akkoord met de artsenbonden te bereiken.

De contingentering is er vooral gekomen omdat de federale regering en meer bepaald de PS haar werk niet doet, onder druk van de artsenbonden die hun inkomen veilig willen stellen en verhinderen dat aan de misbruiken wordt verholpen. Dat daarbij de facto onze bevoegdheden worden uitgehold, maakt het geheel alleen maar onverteerbaarder. (*Applaus bij het VB*)

De voorzitter : De heer Vandenbroeke heeft het woord.

De heer Chris Vandenbroeke (*Op de tribune*) : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, deze middag is reeds overvloedig gebleken dat het inderdaad een moeilijke en delicate discussie is. Ik sluit me aan bij de vorige sprekers, maar ik wil me daarbij beperken tot een tweeledige invalshoek, met het risico dat zelfs vanuit die beperking zich nog steeds herhalingen zullen voordoen.

Ik wil het in de eerste plaats hebben over de combinatie numerus clausus en het principe van de vrije doorstroming en studiekeuze en in de tweede plaats over de combinatie numerus clausus en de plethora in de geneeskunde.

Het eerste gegeven is het principe van de vrije studiekeuze, een principe dat hier ten zeerste wordt beperkt. De achterliggende redenering luidt dat er een teveel is. Ik herhaal echter wat al zoveel andere parlementsleden hebben verklaard : in welke sectoren of opleidingen is er geen teveel ? Er zijn te veel juristen, te veel sociologen, te veel studenten politieke en sociale wetenschappen, te veel pedagogen. Mijnheer de minister, mijn waslijst is lang, maar met betrekking tot bijvoorbeeld het aantal psychologen zijn we – uiteraard in relatieve termen – wereldrecordhouders. Eigenlijk moeten

we hopen dat hier niet te veel ruchtbaarheid aan wordt gegeven : de buitenwacht zal zich dan immers afvragen welke land van zielenpoten Vlaanderen wel is.

Minister Luc Van den Bossche : U bedoelt wellicht van zielenknijpers.

De heer Chris Vandenbroeke : We hebben te veel licentiaten, te veel japanologen, te veel sinologen, te veel historici, te veel germanisten. Zo kan ik nog een hele tijd doorgaan. Er bestaan echter ook een aantal tekorten.

Minister Luc Van den Bossche : Er zijn ook te veel Volksunieleden. (*Gelach*)

De heer Chris Vandenbroeke : Er bestaat ook duidelijk een manifest tekort aan goede ministers. Het is ondertussen de 35ste maal dat we over deze thematiek debatteren. (*Opmerkingen*)

Ten gronde zijn er echter ook een aantal manifeste lacunes, vooral voor de harde materies. Dit wordt gestaafd door een aantal statistieken. De inschrijvingen van studenten voor de opleiding tot industrieel ingenieur is tussen 1985 en 1995 gedaald met 35 percent. In diezelfde periode nam de instroom van burgerlijk ingenieurs af met 25 percent, in die mate dat de minister-president zich nog niet zo lang geleden in één of andere toespraak afvroeg of dat niet moest worden verholpen en of deze instroom niet moest worden vergemakkelijkt. Het gaat immers om een manifest tekort. Er is ook een tekort aan goede geschoolde vaklui uit een opgevoerd – het woordgebruik is bijna versleten – technisch en beroepsonderwijs. Het is de hoogste tijd dat men eens iets aan die opwaardering doet.

Mijnheer de minister, nu spreek ik in alle ernst : uw oplossing is fout. Het eerste punt van de remediëring is van principiële aard : in het onderwijs moet ten gronde iets gebeuren. De instroom naar studiekeuzemogelijkheden moet worden aangepakt. We moeten eindelijk eens ophouden te doen alsof alles wat met ingenieursopleidingen te maken heeft, stinkt. Deze opleidingen hangen immers samen met economie en economische groei. In plaats van de mensen te oriënteren naar de zachte sector, wil ik pleiten voor een oriëntatie naar de zogenaamde zware sectoren.

Ik heb hier reeds verschillende leden horen spreken over de noodzaak van een voorbereiding op de kennismaatschappij. Tien jaar geleden impliceerde die kennismaatschappij – omdat deze een zee van vrije tijd inhield – meer japanologen, sinologen,

Vandenbroeke

kunstenaars en dergelijke. Nu betekent dit echter het cultiveren van de harde wetenschappen en opleidingen : daaraan moet op de eerste plaats iets gebeuren.

Een tweede opmerking is dat het eigenlijke teveel aan artsen, kinesisten en tandartsen eigenlijk relatief is. Dit wordt ons vooral voorgehouden door de sociale zekerheid : het teveel aan practici zou kunnen leiden tot ontsparingen.

De voorzitter : De heer Van Mechelen heeft het woord.

De heer Dirk Van Mechelen : Mijnheer Vandenbroeke, ik wil principieel opmerken dat ik me tegen uw stelling verzet. U hebt gelijk, er zijn misschien inderdaad te veel pedagogen, psychologen en historici, maar ik verzet me tegen de idee van waste of. Ik vind dat een universitaire vorming, om het even welke, een meerwaarde betekent voor een persoon, die zich nadien ontwikkelt in de maatschappij. Ik kan u een voorbeeld geven. De heer Coens was erbij toen we drie weken geleden EDS hebben bezocht. Het blijkt dat historici bij uitstek geschikt zijn om te worden omgevormd tot informatici, omdat ze beter dan wie ook analytisch kunnen denken.

Ik verzet me tegen het feit dat we de keuze van een opleiding willen sturen en bepalen. Ik vind dat iedereen die een universitaire opleiding wil volgen, de kans moet krijgen om die opleiding te kiezen die hem interesseert. Uiteindelijk hangen de slaagkansen af van de interesse. Door een bepaalde opleiding te volgen, verwerft men een bepaalde kennis, die het nadien mogelijk maakt om zich in de maatschappij te ontwikkelen. Ik kan veel voorbeelden geven van plaatsen waar historici tegenwoordig werken. Het is verkeerd om een verband te leggen tussen de opleiding en het beroep of vak dat men nadien uitoefent. Ik vind het volgen van de opleiding zelf belangrijk.

Ik volg nu het tweede deel van uw redenering. Het feit dat men geneeskunde studeert, is op zich een goede zaak. De vraag is alleen waarom alle studenten geneeskunde moeten terechtkomen in de artsenpraktijk. Misschien kunnen ze hun diensten op een heel andere manier aan de maatschappij bewijzen, in het binnen- of buitenland. Vergeet niet dat er op wereldvlak een schrijnend tekort aan geneesheren is. Misschien kunnen we daar eens over praten en nadenken.

Ik verzet me, samen met mijn fractie en de heer Sannen, tegen de idee om mensen op voorhand uit te sluiten van een opleiding die ze willen volgen. Ik wijs niet alleen op de sociale handicaps van leerlingen uit een arbeidersmilieu, maar ook op die van jongeren uit een middenstandsgeslacht die tijdens hun humaniora in de zaak hebben meegewerkt en daardoor mindere resultaten hebben behaald op school, maar die nadien aan de universiteit bewijzen dat ze het wel aankunnen. Ik pleit daarom voor een heel grote voorzichtigheid en voor een betere oriëntatie voor en na de universitaire studies.

De voorzitter : De heer Coens heeft het woord.

De heer Joachim Coens : Ik wil me aansluiten bij wat de heer Van Mechelen zegt. Ik denk dat we ons inderdaad niet alleen mogen vastpinnen op een opleiding. Er zit ook een evolutie in waar men achteraf terechtkomt.

Als men het in een internationale dimensie bekijkt, mag een opleiding zich ook niet enkel richten op ons land, maar moet ze ook op het buitenland gericht zijn. We leiden mensen immers niet alleen voor onszelf op. Daarom steun ik het pleidooi van de heer Matthijs : het is belangrijk dat een proef een juiste selectie inhoudt van de meest bekwame en gemotiveerde mensen.

De voorzitter : De heer Vandenbroeke heeft het woord.

De heer Chris Vandenbroeke : Eerst en vooral wil ik terugkomen op wat de heer Van Mechelen heeft gezegd. Waarschijnlijk heb ik me iets te sterk uitgedrukt met het woordje sturen. Ik ben uiteraard gewonnen voor een maximale kans op opleiding, hoger onderwijs en universiteit – hoe meer hoe liever.

Waar ik wel een beetje voor pleit, is dat we in de toekomst de mentaliteit wijzigen. Dit is mogelijk vanuit het basisonderwijs en het secundair onderwijs door bepaalde beroepsprofielen beter in te schatten. In plaats van een negatieve teneur te laten uitschijnen, moeten we ze werkelijk optimaliseren. We hebben echt nood aan toekomstgericht denken, aan meer hardere opleidingen. Maar wie een andere richting wil uitgaan, zal ik niet tegenhouden.

De voorzitter : De heer Van Mechelen heeft het woord.

De heer Dirk Van Mechelen : Mijnheer Vandenbroeke, zit het probleem van kwaliteitsverlies bin-

Van Mechelen

nen de universitaire opleidingen niet in andere richtingen dan die van burgerlijk ingenieur, die u nu schetst ? Ik meen dat de lat voor die richting hoog blijft liggen. Velen willen onder die lat kruipen en wijken daarom uit naar andere richtingen. Ik kreeg tijdens de paasvakantie bijvoorbeeld bezoek van twee thesisstudenten uit de TEW, die kwamen praten over de sociale zekerheid. Ik ben geschrokken van het niveau van mensen die binnenkort een licentiaatsdiploma ontvangen. Men heeft hier de mogelijkheid de hoge lat van de ingenieursopleiding te vermijden door een andere richting te kiezen binnen dezelfde sector. Ik vrees dat we met een kwaliteitsprobleem zitten, zowel binnen de humaniora als aan de universiteiten. We moeten samenwerken aan een verhoging van het niveau, waardoor een natuurlijke selectie ontstaat.

De heer Chris Vandenbroeke : Mijnheer Van Mechelen, de hogescholen en de universiteiten zullen u hierop direct van antwoord dienen. Ze zullen het probleem van het lage niveau doorschuiven naar het middelbaar onderwijs. Ten tweede, ik ken in het onderwijsdossier slechts één wet, de wet van Postumus. Deze leert me dat over de jaren heen 50 percent van de studenten slaagt. Zelfs als de instroom naar kwaliteit afneemt, blijft men zitten met die wet. Dan krijgt men inderdaad het resultaat waar u naar verwijst.

Hoe dan ook is de voorbereiding, de oriëntering een dwingende zaak, veeleer dan het sturen. Daar moeten we van vertrekken en dat kunnen we perfect binnen onze bevoegdheden.

Ik geef toe, in Vlaanderen zijn er veel artsen. Ik heb hier de precieze en recente cijfers. Per 10.000 inwoners hebben we 13 huisartsen. Dat zijn er veel. In Wallonië zijn er te veel, namelijk 16 per 10.000 inwoners. In Brussel zijn er veel te veel, 20 per 10.000 inwoners. Wat de specialisten betreft, zijn de cijfers nog zorgwekkender. We hebben er vroeger nog over gediscussieerd, mijnheer Matthijs. Nu geef ik u de correcte cijfers. In Vlaanderen zijn er 8 per 10.000 inwoners, in Wallonië 10 en in Brussel loopt dat op tot 20. Dit overaanbod kan tot ontsporing leiden.

Een paar weken geleden werd hier in De Schelp een boek voorgesteld : 101 Vragen over de Sociale Zekerheid. Daaruit blijkt dat een plethora in de geneeskunde inderdaad problemen kan veroorzaken via de sociale zekerheid. Het overaanbod aan practici kan tot een toename van de consumptie leiden. Daar moeten we allen voor betalen. We

hebben hier echter meteen de oplossing. Enkele collega's hebben er naar verwezen. Die oplossing zit in de verdere federalisering. Vooral de plethora van Wallonië en zeker die van Brussel vormen het probleem.

De heer Herman Candries : Mijn vraag is eigenlijk gericht op de mogelijke meerwaarde die gecreëerd is op het medische vlak door dat teveel. Hebben we in dit land inderdaad een betere levensverwachting en een lagere kindersterfte dan in andere landen waar minder dokters zijn ? Is de relatie tussen het aantal dokters en deze cijfers reëel of toevallig ? Men zegt altijd dat er teveel zijn en dat aanvaard ik. Maar als dit een meerwaarde creëert, wat houdt die meerwaarde dan in ?

De heer Chris Vandenbroeke : Ik zou de vraag graag samen met u en met de collega's op een uitputtende wijze bekijken, maar de voorzitter zegt dat ik me moet beperken. Hoe dan ook, we staan in de top vijf wat betreft de levensverwachting. Dat is toch de allersterkste parameter als het gaat over de kwaliteit van de gezondheid.

De gemiddelde levensverwachting in Vlaanderen van de man is 74,6 jaar en van de vrouw 80,8 jaar. Dit betekent dat één op twee vrouwen en één op twee mannen ouder worden. We zitten in de top vijf en scoren heel goed wat betreft kwaliteit. Uit die studie over 101 Vragen over de Sociale Zekerheid blijkt dat als er ontsporingen zijn in de sociale zekerheid, de essentie tweeledig van aard is.

Inzake dit segment kan men inderdaad objectievere elementen aanbrenge. Ten eerste : het medisch aanbod bevindt zich in het bijzonder in Brussel en in Wallonië. Ten tweede : de medische consumptie is in ons land per regio fundamenteel verschillend : in Brussel alsook in Wallonië gaat het om dure specialistenverzorging en in Vlaanderen om eerstelijnszorg.

Men kan in menig opzicht ontsporingen in de gezondheidszorg op basis van dit soort elementen duiden, namelijk verschillen in aanbod en verschillen in consumptie. Als dit de realiteit is – en het is de realiteit – dan is het antwoord : defederaliseren. Dit antwoord werd eensgezind – dit heeft de minister mij al dikwijls bevestigd – door onze Vlaamse regering onderschreven. Het is het standpunt dat we met z'n allen via de commissie voor Staatshervorming onderschreven hebben.

We kiezen tegen het jaar 1999 voor een integrale autonome behandeling van de gezondheidszorg. Dit is binnen twee jaar. Nu voor een oplossing zor-

Vandenbroeke

gen die totaal naast de zaak zou zijn, mijnheer de minister, die u opgedrongen wordt door uw collega Marcel Colla, en die niet beantwoordt aan de eigenheid van dit land, is misplaatst. (*Applaus bij de VU en het VB*)

De voorzitter : Mevrouw Van Nieuwenborgh heeft het woord.

Mevrouw Gracienne Van Nieuwenborgh (*Op de tribune*) : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, uiteraard zal ik op bepaalde punten in herhaling vallen.

De toelatingsproef voor geneeskunde- en tandartsstudenten werd in Vlaanderen ingevoerd om te voorkomen dat jongeren jarenlang voor arts of tandarts zouden studeren en nadien geen toegang zouden krijgen tot het beroep. De federale overheid heeft inderdaad een stok achter de deur gezet in de sociale wet van 29 april 1996 om zo de mogelijkheid te hebben om vanaf 2004 het aantal gediplomeerden in de medische sector, dat het beroep mag uitoefenen, te beperken op advies van een planingscommissie. Het grote aanbod van artsen en tandartsen is inderdaad een maatschappelijk probleem, niet alleen omwille van nefaste effecten op ons stelsel van ziekteverzekering, maar ook, en niet in het minst, omdat de kwaliteit van de zorgversprekking er bedreigd door kan worden. Een toelatingsproef leek ons de meest rechtvaardige manier om vanuit de Vlaamse Gemeenschap tot een oplossing bij te dragen.

Voor de kandidaat-studenten in de genees- en tandheelkunde biedt de proef de voordelen dat zij hierdoor vooraf, zonder enig tijdsverlies, een duidelijk zicht krijgen op hun slaagkansen. Wanneer ze geslaagd zijn, hebben ze bovendien de zekerheid dat zij na hun jarenlange studies het beroep ook werkelijk zullen kunnen uitoefenen. Wanneer het aantal artsen dat afstudeert ongeveer overeenstemt met het aantal artsen dat tot het beroep kan worden toegelaten, zal de impact van de contingenteringsmaatregel immers miniem zijn. De toelatingsproef is dus bedoeld om ongelukkige effecten van de contingentering te vermijden door een selectie van de kandidaat-studenten in te voeren.

Voor de volksgezondheid is het uiteraard belangrijk dat de meest bekwame kandidaten worden geselecteerd. Het is echter niet evident om een rechtvaardige toelatingsproef op te stellen die zo accuraat mogelijk de vereiste potentiële kwaliteiten voor een geneesheer detecteert. Het beroep

zorgt immers voor specifieke uitdagingen, omdat het noch in het verlengde van de eerste studiejaar, noch van een voorbereiding in het secundair onderwijs ligt.

Er werden en worden inspanningen geleverd om een zo rechtvaardig en goed mogelijke proef op te stellen. Om te beginnen werd de invoering van de proef al met een jaar uitgesteld om een grondigere voorbereiding mogelijk te maken. Ook de heer Matthijs heeft dat reeds benadrukt. De minister heeft de commissie die werd aangesteld om de proef op te stellen, vooraf ook een aantal fundamentele opties meegegeven. De proef moest aan de verschillende studierichtingen uit het secundair onderwijs gelijke kansen tot slagen bieden. De mogelijkheid om zich via studie op de proef voor te bereiden, diende zo laag mogelijk gehouden te worden. Er moest veeleer worden gepeild naar inzicht, redeneervermogen en algemene bekwaamheden inzake informatieverwerking, dan naar parate kennis. De commissie is samengesteld uit medici en pedagogen. Ze kreeg de nodige gegevens en inspecteurs van het secundair onderwijs ter beschikking. Nadat er desondanks vragen waren gerezen over de aansluiting van de voorbeeldvragen bij bepaalde studierichtingen van het secundair onderwijs, werd de proef nog eens bijkomend gescreend door leerkrachten en begeleiders uit alle netten. Op basis van deze screening zal de eigenlijke test worden uitgewerkt. Bovendien wordt in een overgangperiode van twee jaar voorzien, waarin niet bij voorbaat wordt vastgelegd hoeveel kandidaten mogen slagen. Op het einde van die twee jaar kan de proef dan op haar doeltreffendheid worden getoetst en eventueel worden bijgestuurd.

We hopen in ieder geval dat een rechtvaardige en accurate selectie via de proef mogelijk en voldoende zal zijn. Dit veronderstelt echter wel dat iedereen zijn verantwoordelijkheid opneemt en mee deze doelstelling tracht te bereiken. Helaas hebben we moeten vaststellen – zoals de heer Guy Tegenbos schreef in *De Standaard* van 18 maart – dat het principe van de toelatingsproef nog maar nauwelijks is aanvaard, of binnen de kortste keren is het hele onderwijs druk in de weer om ervoor te zorgen dat iedereen die aan de proef deelneemt, ook zal slagen. Secundaire scholen en universiteiten organiseren allerhande cursussen om hun aspirant-studenten geneeskunde en tandheelkunde te doen slagen. De RUG is de enige die nog aarzelt. Eén universiteit bracht het zelfs voor elkaar aspirant-studenten geneeskunde aan te raden een jaartje biomedische wetenschappen te studeren om nadien meer kans te maken om te slagen in het toelatingsexamen voor arts.

Van Nieuwenborgh

Terecht wekte dit bij Guy Tegenbos de vraag op waar we toch mee bezig zijn. Hoe kan die toelatingsproef dan nog zorgen voor de beoogde vermindering van het vroegere aantal beginnende studenten ? Wetende, mijnheer de minister, dat u zelf – omwille van de democratisering – helemaal geen voorstander bent van de beperking van de toegang tot het hoger onderwijs, maar dat u in dit specifieke geval wel degelijk uw verantwoordelijkheid heeft willen opnemen, begrijpen we ook dat een en ander u in het verkeerde keelgat is geschoten en dat u op uw beurt als een stok achter de deur met de numerus clausus heeft bedreigd.

We hopen nog altijd dat een numerus clausus overbodig zal blijken. We wensen eerst de effecten van de toelatingsproef af te wachten, uiteraard op voorwaarde dat die dan door alle betrokkenen ernstig wordt genomen.

De voorzitter : De heer Sannen heeft het woord.

De heer Ludo Sannen : Mevrouw Van Nieuwenborgh, ik ben een beetje verrast door uw benadering. U wijst erop dat iedereen zijn verantwoordelijkheid dient op te nemen. Het feit dat iedereen verantwoordelijkheid opneemt om zoveel mogelijk jongeren te doen slagen in deze toelatingsproef, klaagt u blijkbaar aan. U vindt dit blijkbaar een verkeerde houding.

Ik denk dat het de taak is van iedereen die met de scholing en vorming van jongeren bezig is, om die jongeren zo ver mogelijk te brengen en ervoor te zorgen dat ze inderdaad kunnen slagen. Dat lijkt me toch de juiste benadering. Vindt u dat de voor geschiedenis – de verscheidenheid van secundaire opleidingen, de verscheidenheid van scholen, misschien een gebrekkige leraar fysica of scheikunde die men heeft gehad – niet mag worden gecorrigeerd opdat u het beoogde aantal toch maar zou bereiken ? Is dat de benadering die u voorstaat ? Dan is er inderdaad misschien geen numerus clausus meer nodig in uw visie. Maar dan sluit u sowieso reeds jongeren uit die geen eerlijke kans hebben gehad.

De voorzitter : Mevrouw Van Nieuwenborgh heeft het woord.

Mevrouw Gracienne Van Nieuwenborgh : Mijnheer Sannen, ik ben het uiteraard niet eens met uw interpretatie. Zoals ik daarnet reeds zei, is die proef zodanig opgesteld dat iedereen wel degelijk gelijke kansen krijgt om te slagen. Ik ben er geen

voorstander van dat men jonge mensen dan speciaal gaat klaarstomen om toch in die proef te slagen. Dat brengt met zich mee, mijnheer Sannen, dat u in wezen akkoord gaat dat er weer een ongelijkheid ontstaat. Er zijn er immers die dat klaarstomen beter kunnen inkleden en ook beter kunnen betalen dan anderen.

De voorzitter : Mevrouw Vanderpoorten heeft het woord.

Mevrouw Marleen Vanderpoorten : Mag ik u erop wijzen dat deze proef nog maar onlangs – vorig jaar – is goedgekeurd ? En dat de leerlingen die nu deze proef moeten afleggen twee jaar geleden – op het moment dat ze een keuze moesten maken voor de derde graad – niet wisten dat er een proef zou komen voor geneeskunde ? Dat is de reden waarom veel universiteiten en scholen hun leerlingen vooralsnog willen klaarstomen om aan die proef deel te nemen.

De voorzitter : De heer Sannen heeft het woord.

De heer Ludo Sannen : Mevrouw, als u dacht dat u een toelatingsproef zou kunnen invoeren zonder dat er een dynamiek zou ontstaan om jongeren op die toelatingsproef voor te bereiden, getuigt dit van een grote naïviteit.

Ook op de toelatingsproef voor ingenieur worden de jongeren voorbereid. In dit geval wil ik het woord klaarstomen niet gebruiken. Hier liggen de zaken echter anders. Ik weet dat in secundaire scholen extra uren wiskunde worden gegeven om de jongeren voor te bereiden. Het ware doel van een toelatingsproef zou het meten van de slaagkansen moeten zijn. Hier wordt de toelatingsproef echter voor een ander doel gebruikt. Dat is het probleem.

Mevrouw Gracienne Van Nieuwenborgh : Voor een deel is dit wel het geval. De bedoeling is immers om effectief tot een vermindering van het aantal artsen te komen. Dat was de hele filosofie achter deze opleidingsproef. Anderzijds is er, zelfs met een extra voorbereiding op de proef, geen enkele garantie op een hogere slaagkans in de studie zelf. De daaropvolgende jaren zal dat klaarstomen er immers niet meer bij zijn. Dan zal men het zelf moeten doen. Mevrouw Vanderpoorten, net daarom is er achteraf nog eens gepraat met mensen uit de praktijk. Er is een tweede screening gebeurd. De test zal ook in die richting worden aangepast.

Onzes inziens is de numerus clausus totaal voorbarig. We wensen eerst de effecten van de toelatings-

Van Nieuwenborgh

proef af te wachten. We hopen dat de numerus clausus overbodig zal zijn en dat een accurate selectie via de toelatingsproef zal volstaan. (*Applaus bij de SP en de CVP*)

De voorzitter : De heer Strackx heeft het woord.

De heer Felix Strackx : Mevrouw Van Nieuwenborgh, u beweert dat het grote aantal artsen en tandartsen een nadelig effect zou hebben op de volksgezondheid. U bent trouwens niet de enige die dat beweert. U moet mij dat toch eens uitleggen. Ik zie namelijk alleen maar voordelen. Iemand met minder patiënten kan immers per patiënt meer tijd besteden. Hij kan meer opzoeken, meer lezen en zich in hogere mate bijscholen.

Mevrouw Gracienne Van Nieuwenborgh : Mijnheer Strackx, ik ben het niet met u eens. Een arts – en zeker een huisarts – wordt pas een goede arts dankzij zijn praktijk. Hoe meer patiënten hij heeft, hoe meer hij zal leren en ontdekken.

De heer Felix Strackx : U beweert dus dat de artsen hun patiënten beschouwen als proefkonijnen ?

Mevrouw Gracienne Van Nieuwenborgh : Dat is uw interpretatie. Spreekt u daar eens over met een dokter. Die zal het wel degelijk met mij eens zijn.

De heer Felix Strackx : Mevrouw Van Nieuwenborgh, stel dat ik naar de tandarts moet voor een vulling. Als ik dan de keuze heb tussen een tandarts waarbij ik de tweede patiënt ben en een tandarts waarbij ik pas als twintigste aan de beurt kom, dan weet ik toch wel welke ik zal kiezen.

De voorzitter : Mevrouw Avontroodt heeft het woord.

Mevrouw Yolande Avontroodt : Mijnheer Strackx, ik sta versteld van uw opmerkingen. Ervaring is een noodzakelijke vereiste voor een kwaliteitsvolle gezondheidszorg. Men kan geen goed geneesheer zijn zonder een brede ervaring. Het indijken van de plethora is absoluut noodzakelijk om de kwaliteit van de gezondheidszorg verder te kunnen waarborgen. (*Applaus bij de VLD en de CVP*)

De heer Felix Strackx : Mevrouw Avontroodt, u raadt ons dus af om naar een jonge huisarts te gaan ?

De voorzitter : Minister Van den Bossche heeft het woord.

Minister Luc Van den Bossche (*Op de tribune*) : Mijnheer de voorzitter, collega's, er werd hier veel gezegd en vaak zat er veel waarheid in wat er werd gezegd. Door te zeer in algemeenheden te vervallen, dwaalden sommigen af en toe wel af van de waarheid.

Om te beginnen waar we daarstraks geëindigd zijn : wat mevrouw Avontroodt zei, draagt mijns inziens de goedkeuring weg van drie vierde of vier vijfde van de zaal. Dat is een gegeven. De discussie van vandaag is dan ook grotendeels een discussie over methodiek, over verschillende wegen om te komen tot het resultaat waarover u daarstraks sprak. Dat is een zeer nuchtere vaststelling.

Voor de tweede vaststelling onderschrijf ik de analyse van sommige collega's hier. Naar gelang ze gebekt waren, hebben ze dat anders gebracht. De volksgezondheid is tot op heden een federale materie. Ik geef toe dat er op het federale echelon beslissingen worden getroffen die in zekere mate des faits accomplis zijn voor deze assemblee. Derhalve moeten we daarmee leren leven.

De heer Vandebroek heeft een uitermate verstandige manier gevonden om te zeggen dat het niet meer nodig is om te discussiëren over de te nemen weg. In deze assemblee hebben zich toch al duidelijke meerderheden afgetekend in verband met 1999. Zijns inziens is het niet nodig om vandaag al te discussiëren over de te kiezen weg, want over twee jaar kan de discussie anders en actueler zijn. Dit is natuurlijk een mogelijkheid, maar het is wel een beetje een vlucht vooruit. Men ontvlucht vandaag de verantwoordelijkheden, door te zeggen dat we wel zullen zien waar we over twee jaar zullen staan. Dat doet me een beetje denken aan de mentaliteit waarmee men politiek bedreef in de jaren zeventig. Dat is het enige dat mij in die manier van redeneren stoort.

We worden geconfronteerd met een federale beslissing. Ik zal hier in deze assemblee niet ingaan op gemaakte opmerkingen over het al dan niet verstandig zijn van deze beslissing. Ik zal me ook niet uitspreken over het feit of deze beslissing gepaard moet gaan met andere beslissingen. Ik heb daar wel een mening over. Persoonlijk kan ik mij terugvinden in wat sommigen op deze tribune hebben gezegd, namelijk dat een beperking naar boven logisch is op het moment dat men naar onderen een beperking invoert. Ik geloof dat het de heer Matthijs was die daar op wees. Dit is echter een federale materie en is derhalve niet het voorwerp van uitlatingen en discussies van mijnentwege.

Van den Bossche

Ik word dus geconfronteerd met een contingentering. Dit betekent dat ik, behoudens die eerste twee overgangsjaren, met zekerheid weet dat nadien slechts een bepaald aantal afgestudeerden zal worden toegelaten tot het beroep. Wat de heer Van Mechelen daarstraks zei, was niet helemaal onjuist. Het is juist dat de correlatie tussen de studie en het uiteindelijk beroep de laatste twintig of dertig jaar zeer sterk is afgenomen. Tegelijk stel ik vast dat men in dezelfde periode de specialismen juist omgekeerd zijn gaan evolueren.

Gisterennamiddag had ik nog een gesprek met de oud-rectoren Dillemans en De Meyer. Op het ogenblik dat zij hun kandidaturen deden – dat is natuurlijk al enige tijd geleden – gaf een kandidatuur in de Oosterse Talen, mits het afleggen van vier examens, ook recht op een kandidaatsdiploma van de rechten. Een kandidatuur in de wijsbegeerte gaf, mits het afleggen van vier extra examens, recht op een kandidatuur in de rechten, wat toen nog kandidatuur in de letteren en wijsbegeerte, voorbereidend tot de rechten heette. Vijfentwintig jaar geleden bestond een dergelijke mogelijkheid nog steeds, maar was die al wel veel kleiner. Men moest meer examens afleggen om de titel te halen.

Ik stel een tweede evolutie vast : men specialiseert steeds verder. Dit komt overeen met het gegeven dat de wetgever het geheel vastlegde, zoals in de jaren veertig. De wetgever bepaalde geen vakken, maar wel blokken die men moest studeren. Ik herinner me dat in de wet voor het doctoraat in de rechten tien grote blokken stonden opgesomd.

Dat de wetgever zich verder heeft teruggetrokken, is een derde evolutie. Het is nu aan de academische overheid om autonoom haar verantwoordelijkheid te nemen en haar curriculum uit te bouwen. Dat curriculum is erg gespecialiseerd geworden. De heer Van Mechelen heeft gelijk dat het universitair onderwijs of de onderzoeksdiscipline die men er aanleert, makkelijk toelaat om beroepen uit te oefenen die niet rechtstreeks in het verlengde van die studies liggen.

Laat ons eerlijk zijn. Een opleiding Geneeskunde verschilt essentieel van – bijvoorbeeld – een opleiding Geschiedenis. Ik zwijg nog over de uitzonderlijke lengte van zeven of negen jaar. De opleiding Geneeskunde is veel meer beroepsvoorbereidend dan een opleiding Geschiedenis, die veel algemener is. Deze twee zijn op dat vlak niet vergelijkbaar. Dat is het enige zwakke punt in de uitleg van de heer Van Mechelen.

Het is makkelijk om te zeggen dat het niet erg is. Zeven jaar universiteit en dan, wat dan ? Iedereen is erg bekommerd om sociale achtergronden. Ik had bijna de tranen in mijn ogen. Iemand die zeven jaar studeert in een zeer beroepsgerichte opleiding, staat daar dan. Wat kan hij doen ? Hij kan misschien een patiënt uitvinden. Hij kan zijn beroep alleszins niet uitvoeren. Misschien kan hij vertegenwoordiger worden van medicijnen of schoonheidsproducten. En dat is bitter, na zoveel jaar studie.

Ik begrijp niet hoe men de grote sociale bekommernis komt etaleren en dan pretendeert dat een dergelijke opleiding dezelfde mogelijkheid biedt tot inschakeling in een reeks andere beroepen. Bovendien, deze opleiding kost meer aan de gemeenschap en is specifiek.

Mevrouw Nelly Maes : Dat is ook het geval voor dierenartsen.

Minister Luc Van den Bossche : Dat is juist mijn tweede punt. Ik heb gezegd dat ik geen minister van Volksgezondheid ben. Die minister heeft een besluit genomen en de regering heeft hem gevolgd. Daar kunnen we allemaal onze mening over hebben. Ik houd mijn mening voor mij tot ik niet meer in deze verantwoordelijkheid zit. Dat de beslissing is genomen omdat er een financieel probleem bestaat in de sociale zekerheid, is duidelijk.

Het verschil is dat ik hier met een contingentering te maken heb.

De voorzitter : De heer Sannen heeft het woord.

De heer Ludo Sannen : Ik wil even iets zeggen over het feit dat de specialisaties steeds verder gaan. Specialiseert men steeds meer omdat men tot een betere opleiding wil komen, of creëert de omstandigheid waarin men is terechtgekomen, zelf die luxe ?

Minister Luc Van den Bossche : Ik zal onmiddellijk antwoorden. Er is misschien enigszins gealludeerd op de opleidingen in de wetenschappen. Vroeger, 30 of 35 jaar geleden, zaten de studenten van de eerste kandidaturen in de fysica, geneeskunde, farmacie en scheikunde samen in één auditorium. Zij kregen les van dezelfde professor.

Door de aangroei van studenten is men de cursussen gaan ontdubbelen. Eerst in hoofde van dezelfde hoogleraar, daarna van diverse hoogleraren. In de wetenschappen kreeg men een eerste fase waarin organische en anorganische werden gedoceerd.

Van den Bossche

De professoren doceerden naar hun eigen voorkeur. In een tweede fase ging men naar specialisaties. Men onderwees wat belangrijk was voor het verdere curriculum. Nu krijgt men vanaf de eerste of tweede kandidatuur rechten reeds erfrecht voorgeschoteld. Horresco referens ! Dit is niet omwille van het grote aantal studenten. Dit is omdat men van in het begin een gespecialiseerde opleiding wil geven. Zo is de opbouw van de universiteiten op dit moment. Dit heeft het voordeel dat er het laatste anderhalf jaar ruimte ontstaat om de student een eigen pakket te laten samenstellen om zich te specialiseren. Deze ontwikkeling is niet enkel ingegeven door het aantal studenten. Het is ook gebaseerd op een inzicht bij de universiteiten.

De voorzitter : Mevrouw Maes heeft het woord.

Mevrouw Nelly Maes : Ik heb rector De Meyer destijds ervoor horen pleiten dit te herzien. U hebt de heer Sannen verweten dat hij zich met de academische vrijheid bemoeide, maar ook in die middens weerklinkt een pleidooi om dit standpunt te herzien.

De voorzitter : Minister Van den Bossche heeft het woord.

Minister Luc Van den Bossche : De heer De Meyer was geen parlementslid. Hij reageerde als voorzitter van de VLIR en met mijn steun. Hij stond alleen met zijn standpunt.

De voorzitter : Mevrouw Maes heeft het woord.

Mevrouw Nelly Maes : Kan de discussie nu een nieuwe dimensie krijgen ?

De voorzitter : Minister Van den Bossche heeft het woord.

Minister Luc Van den Bossche : Neen, die discussie is niet nieuw, integendeel, ze wordt al vijftientig jaar gevoerd. Er kan over numerus clausus niks nieuws meer worden gezegd. Ook die denkpiste van de heer Sannen werd aangereikt, werd al ontelbare keren opgevoerd binnen de VLIR. Alle faculteiten Wetenschappen kwamen hiertegen in opstand. Het houdt in dat wie op het einde van de kandidaturen niet slim genoeg is of onvoldoende gerangschikt is om Geneeskunde te volgen, dan maar fysica of biologie of scheikunde doet. Dat zijn dan dus maar tweederangsrichtingen. Het verzet van alle universiteiten hiertegen was ontzettend groot.

Dus we moeten niet doen alsof dit nu dé goede oplossing is die we niet hebben willen aanvaarden. Dat voorstel is wel degelijk in overweging genomen. Er zijn daaraan een aantal voordelen, maar ook nadelen verbonden. Die voordelen zouden pas volledig tot hun recht komen als men een vorm van veralgemeend kandidaturenonderwijs zou creëren. Dat zou zeker het geval moeten zijn voor wetenschappen, waarbij 85 tot 90 percent van de leerstof gemeenschappelijk zou zijn. Maar daarvoor bestaat de wil niet.

Voor zo'n hervorming zou men ontelbare hoogleraren, die echt niet simpel van geest zijn, op zijn weg vinden. Ze zullen onmiddellijk in alle mogelijke vrije tribunes aantonen dat ze geen competitief, bekwaam en goed opgeleide bioloog en fysicus na vier jaren opleiding kunnen afleveren als ze verplicht worden opnieuw het systeem van die algemene kandidaturen in te voeren. Daarbij kunnen ze zich – misschien terecht – verschuilen achter het feit dat wat er aan wetenschap te doceren valt de voorbije twintig jaar enorm is geëvolueerd en toegenomen. Ze zullen stellen dat dit niet meer in een periode van vier jaar kan, als ze zich de eerste twee jaren moeten houden aan een algemene, niet-specialistische opleiding.

De voorzitter : De heer Sannen heeft het woord.

De heer Ludo Sannen : Dat is een invalshoek die door de universitaire wereld wordt verdedigd. Ik kan begrijpen dat de universiteiten zo'n redenering opbouwen. Ik weet ook wel – of ik veronderstel toch – dat u zich niet laat overbluffen door de argumentatie van de universiteitsrectoren.

Maar het behoort tot onze verantwoordelijkheid om over het oriënteringsbeleid te spreken. Ik kan niet aanvaarden dat de oriënteringsverantwoordelijkheid integraal op de schouders van het secundair onderwijs wordt gelegd. De verantwoordelijkheid over een betere oriëntering en een betere aansluiting of overgang van het secundair naar het universitair onderwijs is een gedeelde verantwoordelijkheid. In dat verband kan een groter gemeenschappelijk aanbod in de kandidaturen bijdragen tot een betere oriëntering en overgang. Het is iets te gemakkelijk om alle verantwoordelijkheden naar het secundair onderwijs toe te schuiven.

Minister Luc Van den Bossche : Ik heb daar ook niet voor gepleit. In wezen stond men voor de volgende keuze. Ofwel koos men voor de oplossing die de heer Sannen hier heeft verdedigd, en dat zou de moeilijkheden met zich hebben meegebracht die ik hier heb geschetst ; ofwel koos men

Van den Bossche

voor een toelatingsproef bij de aanvang van de studie. Ik onderken de problemen die dat kan meebrengen ; velen hebben het daarover gehad.

Men mag de vragen echter ook niet te demagogisch-simpel formuleren. Men vraagt onder meer of ik er wel zeker van ben dat men zo de besten zal selecteren om het beroep uit te oefenen. Ik kan met een wedervraag antwoorden : is men wel zeker dat diegenen die gedurende zeven jaren geslaagd zijn voor de examens wel de besten zijn om het beroep uit te oefenen ? Ik ben daar helemaal niet zeker van. Ik kan u dat verzekeren. Ik kan u grote namen noemen, die tijdens hun universitaire studies eerder tot de groep van sukkelaars behoorden. Die studies zeggen uiteindelijk nogal weinig over hoe ze hun beroep zullen belevan, over hun geschiktheid daarvoor, enzovoort. Dat geldt voor de examens, en dat geldt ook voor mijn toelatingsproef. Ik geef dat toe. Het is niet meer dan een momentopname, bij de aanvang van de studies.

Het probleem is wel dat men niet een jaar tijd heeft om het een en het ander weg te werken. De heer Matthijs heeft dat ook gezegd. Een en ander moet dus binnen een korter tijdsbestek gebeuren. Ik ben niet diegene die zal zeggen dat dit de ideale oplossing is. Maar men moet ook niet het omgekeerde verdedigen, en doen alsof heel wijze vragen kunnen worden gesteld over aspecten die heel specifiek zouden zijn voor deze toelatingsproef. De vraag of men het diploma uitreikt aan de meest geschikte voor de uitoefening van het beroep stelt zich telkens opnieuw, bij elke opleiding.

Ik kan die vraag – bijvoorbeeld in verband met de opleiding diergeneeskunde – terugkaatsen naar de heer Matthijs. Is hij er wel zeker zijn dat de studenten die slaagden de beste diergeneeskundigen zullen zijn ? Zou het niet kunnen dat sommigen die niet zijn geslaagd, omwille van de wijze van het afnemen van examens, of omwille van hun grotere stressgevoeligheid, betere diergeneeskundigen zouden kunnen zijn ? Dat is een vraag waarmee men telkens opnieuw wordt geconfronteerd. Men moet dus voor een van beide alternatieven kiezen, en ik voeg er onmiddellijk aan toe dat ik niet enthousiast ben over mijn keuze.

Ik beweer niet dat deze oplossing de meest glorieuze weg is. Ze is het resultaat van de keuze die we hebben gemaakt, wetende dat er een aantal problemen zouden rijzen. Bij het opstellen van de proef moeten we dan ook de nodige zorgvuldigheid aan de dag leggen. Men moet niet doen alsof de vrije

toegang tot het hoger onderwijs een universeel gegeven is. Binnen de Europese Gemeenschap is België namelijk het enige land waar deze vrijheid bestaat.

Deze assemblee slaagt erin om over de toelatingsproef en de numerus clausus te spreken, en te zwijgen over het feit dat er voor de ingenieurs reeds jaren een toelatingsproef bestaat. Ook voor hen is er geen vrije toegang. Ik geef evenwel toe dat er een verschil is tussen een numerus clausus en een toelatingsproef.

De heer Ludo Sannen : Ik heb bewust niet over de toelatingsproef, maar wel over de numerus clausus gesproken.

Minister Luc Van den Bossche : U hebt wel met een tremolo in uw stem gesproken over de vrijheid van onderwijs.

De heer Ludo Sannen : Inderdaad. Bij de ingenieurs heeft iedereen de kans om, op basis van zijn intellectuele vermogen en, uitgaande van de veronderstelling dat hij voldoende wiskundige kennis heeft vergaard, in te stappen in de opleiding voor ingenieur. Studenten die hiervoor in eerste instantie niet klaar zijn, kunnen zich bijscholen en daarna opnieuw de toelatingsproef doen. Deze proef dient alleen om de slaagkansen van de studenten te meten. De toelatingsproef voor de faculteit geneeskunde heeft niets met de slaagkansen te maken. Men wil alleen het aantal studenten beperken.

Minister Luc Van den Bossche : Dit betwist ik niet. Met betrekking tot bepaalde punten ben ik het met u eens. U moet evenwel enige intellectuele discipline aan de dag leggen. Ik geef toe dat er zwakke punten zijn. Het is overdreven om met een trillende stem te spreken over de vrije toegang tot het hoger onderwijs. Voor de studies voor burgerlijk ingenieur is deze vrije toegang al jaar en dag niet gegarandeerd. Men moet dan ook niet beweren dat dit de-democratiserend is. We moeten rekening houden met de resultaten van de statistieken. De faculteit Toegepaste Wetenschappen is het zwaarst gedemocratiseerd en de faculteit Rechten, waar er geen toelatingsproef is voorzien, is meestal het minst gedemocratiseerd.

De heer Ludo Sannen : Mijnheer de minister, deze discussie hebben wij reeds gevoerd. Ik heb steeds gesproken over de gelijke en vrije toegang en over de gelijke kansen.

De voorzitter : De heer Strackx heeft het woord.

De heer Felix Strackx : Mijnheer de minister, er is een fundamenteel verschil. Voor een ingenieur is wiskunde namelijk belangrijk, voor een arts is dit niet het geval. Voor het beroep van arts zijn heel andere vaardigheden vereist die niet in de toelatingsproef voorkomen.

Minister Luc Van den Bossche : Ik heb de indruk dat u op een andere golflengte zit. Ik heb namelijk niet gesproken over de correlatie tussen wiskunde en de toelatingsproef in de faculteit Geneeskunde.

De heer Felix Strackx : U hebt de vergelijking gemaakt.

Minister Luc Van den Bossche : Ik sprak over kippen en nu spreekt u over muizen. Ik heb alleen gesproken over de vrije toegang tot het hoger onderwijs en over het doel van de toelatingsproef voor ingenieurs. Ik heb niet gesproken over de inhoud van deze proef, noch over de correlatie tussen de studie en de toelatingsproef of over de correlatie tussen de toelatingsproef en het beroep.

De heer Herman De Reuse : U vergelijkt ze met elkaar.

Minister Luc Van den Bossche : Ik vind, en daar blijf ik bij, dat men een numerus clausus met uiterste spaarzaamheid moet hanteren. We hebben immers een andere cultuur aangaande de vrije toegang tot het hoger onderwijs dan in de rest van Europa, en die cultuur is veel gevoeliger. De rest van Europa hanteert de numerus clausus met een nooit geziene aisance. Dit is zelfs het geval in Nederland, waar men met gewogen kansen naar een loting gaat. Dat is blijkbaar maatschappelijk volkomen aanvaard. Ook in Spanje en in andere landen komt dit voor.

De heer Johan De Roo : En de rest van de studenten komen naar hier.

Minister Luc Van den Bossche : Uiteraard. Maar zelfs wanneer de rest van Europa dit systeem hanteert, hoeven wij dit niet per se na te volgen.

Wat de cascade betreft, antwoord ik negatief : er mag geen cascade zijn. Dit is echter wel een politiek probleem en een te nemen hindernis. Een invoering leidt echter niet automatisch tot een cascade. Een cascadediscussie is gemakkelijker na een eerste dijkbreuk dan zonder dijkbreuk. Ik heb geen probleem om toe te geven dat er politieke en morele problemen zijn die samenhangen met de invoering van een numerus clausus.

Het gaat hier echter om een noodzakelijke ingreep, en we moeten ook de moed hebben om deze uit te voeren. De toelatingsproef werd voorgesteld, en hierbij werd niet alleen gezegd dat deze in relatie moet staan met de slaagkansen, maar ook dat ze de bedoeling heeft om de instroom en de uitstroom ernstig te beperken. Niemand in deze assemblee is dan ook geschokt, zelfs in tegendeel, wanneer advertenties worden geplaatst waarin staat dat men zal helpen om deze kloof te overbruggen. Anderen gaan zelfs zo ver te zeggen dat diegenen die slagen voor de eerste kandidatuur van biogeneeskunde, met succes zullen deelnemen aan de toelatingsproef. Hierdoor zouden ze immers beter voorbereid zijn en bovendien zouden ze onmiddellijk naar de tweede kandidatuur geneeskunde kunnen overgaan. Een assemblee die graag praat over een nieuwe politieke cultuur, aanvaardt een dergelijk gedrag als perfect moreel. Blijkbaar is er geen probleem. Alles wat de universiteiten doen, wordt aanvaard. Ik stel me daar vragen bij.

De heer Ludo Sannen : We moeten respect hebben voor de academische vrijheid.

Minister Luc Van den Bossche : Uiteraard, ik heb dat ook niet verboden. Ik respecteer die vrijheid, maar ik mag toch mijn mening uiten. Wanneer ik een dromedaris zie voorbijkomen met op zijn rug de naam RUG, dan mag ik zeggen dat die dromedaris er zwart of blauw uitziet in plaats van bruin. De academische vrijheid veronderstelt ook dat buitenstaanders hun mening over het gebruik ervan mogen uiten. Dat is ook eigen aan dit debat : bij een debat over een numerus clausus moet men alle facetten durven bekijken en er rekening mee houden dat deze ook zwakkere punten kan bevatten.

De Franse Gemeenschap heeft haar eigen verantwoordelijkheid. Het gaat mij niet aan hoe zij dit oplost. Indien zij niet voor een sluitende oplossing zorgt, dan ontstaat er een niet-objectief verklaarbare transfer van middelen. Diegenen aan Franstalige zijde die heden hun verantwoordelijkheid niet wensen te nemen, zijn de beste stayers voor het debat van 1999. Het is echter meer dan zeker dat dit maatschappelijke gevolgen zal hebben. Vraag me dan niet daarover een traan te plengen. Maar ik vind al evenmin dat ik mijn politiek gedrag moet afstemmen op het gedrag van de Franse Gemeenschap. Dit is voor mij hoe dan ook geen argument.

Natuurlijk geef ik de heer Vandenbroeke gelijk dat er tegenwoordig meer nood is aan afgestudeerden in de zogenaamde harde sectoren. Maar daaraan iets doen is ook niet zo gemakkelijk. Men kan over een mentaliteitswijziging dromen. Men kan deze

Van den Bossche

boodschap ook doorgeven aan het middelbaar onderwijs. Ik stel echter vast dat de studenten die tegenwoordig naar het hoger onderwijs trekken, de neiging hebben te kiezen voor de zogenaamde zachte sectoren. Dit geldt voor heel Europa. De laatste jaren heeft het aantal studenten wijsbegeerte aan de universiteiten een gigantische stijging gekend. De heer Vandebroeke vergeleek de huidige cijfers met deze van tien jaar geleden. Toen koos men eerder in functie van economische en tewerkstellingsverwachtingen. Nu is de studiekeuze veel meer gebaseerd op interesse. Dit hangt waarschijnlijk samen met het feit dat de zekerheid van werk tegenwoordig kleiner is dan toen.

De analyse van de heer Vandebroeke is correct, maar ze biedt geen oplossing voor het probleem dat nu aan de orde is. Dat probleem is dringend. Bovendien kunnen wij wel betreuren dat we niet bevoegd zijn voor volksgezondheid, maar dat is nu eenmaal zo. Dat betekent dat een andere instantie die contingentering kan opleggen.

Op zich vind ik dit geen goede maatregel. Gezien de gegevens die we hebben en de uitdagingen waarmee we ons geconfronteerd weten, is dit echter de enige correcte wijze waarop we onze verantwoordelijkheid kunnen opnemen tegenover jonge mensen. Ik wil de verantwoordelijkheid dragen voor de beslissing waardoor sommigen die geschikt zouden zijn voor het beroep en die waarschijnlijk zelfs zouden slagen in hun examens, door de numerus clausus geen geneesheer zullen worden. Ik wil er daarentegen niet verantwoordelijk voor zijn dat jongeren zeven tot negen jaar met gunstig gevolg studeren aan een universiteit en hun inspanningen bekroond zien met een diploma, om dan te moeten horen dat dit alles voor niets was, omdat het hun verboden wordt het beroep uit te oefenen.

De voorzitter : De heer Denys heeft het woord.

De heer André Denys : Volgens de minister komt de houding van de Franse Gemeenschap neer op een niet-objectiveerbare transfer. Hij verklaart echter dat we daarover wel zullen praten in 1999. Waarom neemt hij niet het initiatief om dit ter sprake te brengen binnen het overlegcomité ? Daardoor komt de bevoegdheidsverdeling toch ook niet in het gedrang.

Minister Luc Van den Bossche : Ik heb al werk genoeg met mijn eigen bevoegdheden en neem daarvoor mijn verantwoordelijkheid. Ik begrijp dat u zich al wel eens wilt vermaken door wat herrie te

schoppen, maar het antwoord is negatief : ik houd me bezig met mijn bevoegdheden.

De heer André Denys : De minister erkent zelf dat er een bijkomende transfer ontstaat, indien wij deze maatregel alleen nemen.

Minister Luc Van den Bossche : Maar deze transfer bestaat vandaag nog niet. Waarom zou ik daarover zeven jaar op voorhand beginnen te discussiëren ? Ik reken echter op u : in het jaar 2000 zult u dit waarschijnlijk oplossen, met de stoerheid u eigen.

De heer André Denys : De minister maakt er een spelletje van. Hij geeft zelf toe dat deze maatregel is bedoeld om het aanbod in de gezondheidszorg te verminderen. Dit probleem doet zich voor op het federale niveau, maar de federale regering vraagt wel de medewerking van de gemeenschappen.

Minister Luc Van den Bossche : Het is een maatschappelijk probleem. In het kader van de huidige bevoegdheidsverdeling zijn deze bevoegdheden op dit ogenblik verdeeld over de verschillende overheden.

De heer André Denys : Niets belet de minister dat probleem ter sprake te brengen in het overlegcomité.

Minister Luc Van den Bossche : Maar ik heb niets te maken met het overlegcomité. Ik deel mee wat onze verantwoordelijkheid is. Deze vergadering zal beslissen welk antwoord moet worden gegeven op deze maatschappelijke uitdaging en op de beslissing van de federale minister van Volksgezondheid. Ik zei slechts dat er een nieuwe niet-objectiveerbare transfer zal ontstaan, als de andere gemeenschap niet op die beslissing reageert. Ik was ook van oordeel dat dit parlement het erover eens was dat niet-objectiveerbare transfers zeker niet kunnen worden toegelaten.

Als dit in het Frans wordt vertaald, zal de Franse Gemeenschap het misschien lezen, zodat die ook weet welke politieke verantwoordelijkheid ze moet nemen. In de politiek gaat het intussen snel vooruit : 1999 komt er dus sneller aan dan over zeven jaar.

De voorzitter : De heer Sannen heeft het woord.

De heer Ludo Sannen : Mijnheer de minister, ik heb goed naar u geluisterd en ik erken inderdaad dat de contingentering u wordt opgedrongen. Ze dwingt ons om maatregelen te nemen in verband met de uitstroom. De discussie over de methode

Sannen

komt hier dus aan bod, zoals u zelf duidelijk hebt gesteld. U kiest een methode waarvoor u de term dijkbreuk gebruikt. Ik weet dat u een handig man bent, dat u in bepaalde domeinen een sterk beleid kunt voeren en dat u misschien nog wel in staat bent om die dijkbreuk te beheersen.

Ik vrees echter wel dat dit in de toekomst niet meer zo zal zijn. Enkele jaren geleden heeft de regering alles gedaan om dijkbreuken te voorkomen. Ik vind een methode die een dijkbreuk creëert, niet het juiste antwoord. Met mijn voorstel voor meer gemeenschappelijkheid in de kandidaturen plaats ik schotten, maar die schotten voorkomen in elk geval een dijkbreuk.

Minister Luc Van den Bossche : Mijnheer de voorzitter, wat de heer Sannen zegt is juist, maar anderzijds rijst de vraag of de faculteit wetenschappen gelijk heeft – ik heb de neiging om ja te zeggen – als ze beweert dat die methode twee nadelen heeft. Het eerste nadeel is dat de andere studierichtingen als het ware tweedekansrichtingen worden.

Het tweede nadeel is een inhoudelijk nadeel. Binnen de normale studieperiode kunnen we aan de studenten niet meer voldoende kennis overdragen om hen een kwaliteitslabel mee te geven en de arbeidsmarkt op te sturen. Dat tweede nadeel weegt natuurlijk zwaarder door. Dat is een nadeel van uw systeem.

Ik geef wel toe dat uw systeem niet de dijkbreukfunctie heeft in verband met de vrije toegang tot het hoger onderwijs. De twee systemen hebben dus allebei een voor- en een nadeel. Het is dus bijna een discussie over de methode die we gaan kiezen, maar om het even welk systeem we kiezen, is er een nadeel aan verbonden.

De heer Ludo Sannen : Er is een groot risico aan verbonden.

Minister Luc Van den Bossche : Ik denk dat het net het omgekeerde is. In mijn systeem is het risico in de toekomst hypothetisch. Het zal immers gemakkelijker zijn om dit fenomeen in andere sectoren te herhalen. Of het zich zal herhalen, weten we niet.

Uw situatie is daarentegen niet hypothetisch : iedereen die in een van de andere wetenschappelijke richtingen studeert, heeft automatisch het nadeel dat er niet voldoende kennisoverdracht kan zijn tijdens zijn studie. Het gaat hier over de tweede opmerking van de faculteit wetenschappen. Het

nadeel van uw systeem is met andere woorden een zeker nadeel en het heeft betrekking op de kwaliteit van de mensen die men aan de arbeidsmarkt aflevert. Mijn nadeel is een hypothetisch nadeel en houdt enkel verband met een principe dat voor ons belangrijk is.

De voorzitter : De heer Sannen heeft het woord.

De heer Ludo Sannen : Ik denk dat aan die kwaliteit misschien op een andere manier inhoud kan worden gegeven. Dat vraagt dan wel een ander debat. Mijnheer de voorzitter, ik zal naar aanleiding van deze interpellatie een motie indienen.

De voorzitter : Mevrouw De Schamphelaere heeft het woord.

Mevrouw Mia De Schamphelaere : Mijnheer de voorzitter, ik heb enkel een bijkomende informatieve vraag voor de minister. Over het principe van de toelatingsproef met na twee jaar de mogelijkheid van een numerus fixus is natuurlijk al uitgebreid gedebatteerd in dit parlement. Dit is trouwens al een jaar geleden beslist.

We staan nu voor de uitvoeringsfase, een paar maanden voor de eerste afname van de proef. De betrokkenen smeken nu om correcte informatie over die proef omdat er verwarring wordt gecreëerd, ook door de officiële informatie. De brochure die bijvoorbeeld in alle secundaire scholen is verspreid, bevat per vergissing te moeilijke vragen. De minister heeft dit in de parlementaire commissie erkend.

De directeur-generaal van het departement Onderwijs heeft een tweetal weken geleden weer een uitspraak gedaan. Hij heeft verklaard dat nog slechts drie van de vier vakken zouden meetellen, namelijk de drie waarvoor men de beste punten haalt. De scholen vragen zich af of dit nu officiële informatie is of een nieuw verwarrend statement van een betrokkene.

Minister Luc Van den Bossche : Er is niets verwarrend. Voorbeelden zijn slechts voorbeelden. De brochure is van A tot Z juist. Als echter op twintig voorbeelden er drie verkeerd zijn, zal onze maatschappij zich focussen op de drie verkeerde. Ook dit parlement spreekt dan alleen nog over die drie. Maar het bestaan van die drie gevallen betekent niet dat de hele brochure fout zit. We moeten voorzichtig zijn met pars-pro-toto-conclusies. We mogen onze eigen communicatiefouten niet tot waarheid verheffen.

Van den Bossche

Ik weet niet over welke uitspraak van de directeur-generaal u het hebt. Ik durf niet zeggen dat hij dat niet heeft beweerd. Deze mensen moeten mij niet vragen welke uitspraken ze mogen doen. In elk geval heb ik hem dat in De zevende dag niet horen zeggen. Hij is een nauwlettend man. Hij zou me normaal gezien op de hoogte brengen van dergelijke uitlatingen.

Het examenreglement zal eerstdaags klaar zijn en als zodanig verschijnen. Daar valt dan niet meer van af te wijken. Het is voor de studenten bij hun voorbereiding van weinig belang te weten hoe de quotering precies zal geschieden. Zal men twee, drie of vier keer twaalf op twintig moeten halen? Voor een of voor twee onderdelen? Het reglement zal dat verduidelijken. Maar voor de student telt in de eerste plaats de inhoud. Hij moet zijn cursus kennen. Of er drie of vier van de onderdelen meetellen voor het resultaat, is alleen van belang voor de zwakkere studenten.

We moeten ons niet gedragen zoals de vakbonden. Bij een nieuw personeelsstatuut hebben deze de neiging een halve dag of nacht te bekvechten over de onvoldoendes en de tuchtsancties. Dit gaat slechts over marginale gevallen. 99,9 percent van de werknemers krijgt daar nooit mee te maken. Ook bij een toelatingsproef moet men er ten eerste voor zorgen dat de inhoud degelijk is. De wijze waarop men kan testen, is een andere zaak. Men moet nog bekijken welke vragen valabel zijn voor de test. Het examenreglement zal duidelijk zijn. De student zal het op tijd in handen krijgen.

Mevrouw Mia De Schamphelaere : Ik wil alleen maar benadrukken dat juiste informatie over die proef van groot belang is. Wat is ongeveer de aard van de test? De kandidaten voor de studies burgerlijk ingenieur weten bijvoorbeeld al jaren wat hen te wachten staat. We zijn in het laatste trimester van het schooljaar en de kandidaten voor de geneeskundestudies weten nog steeds niet waar ze aan toe zijn.

Minister Luc Van den Bossche : Dit klopt niet, mevrouw De Schamphelaere. Ze weten per vak en per item wat aan bod kan komen. Dat is niet het geval voor de toelatingsproef burgerlijk ingenieur. Ik durf niet beweren dat die proef vorig jaar aan de drie universiteiten op hetzelfde niveau werd afgenomen. Daar is men nog veel minder zeker over de inhoud. Voor de geneeskundeopleiding werd de belangrijkste informatie, de inhoudelijke, al eind januari verspreid. Dat is cruciaal voor de student

en daarom werd de toelatingsproef trouwens een jaar uitgesteld.

De voorzitter : Het aantal sprekers is eigenlijk uitgeput, maar we omzeilen even het Reglement.

De heer Matthijs heeft het woord.

De heer Erik Matthijs : Mijnheer de minister, misschien heb ik u onvoldoende begrepen, maar het is wel duidelijk dat er een evaluatie zal komen, zoals tijdens de bespreking van het ontwerp van decreet is overeengekomen.

Minister Luc Van den Bossche : Na de tweede zitting zal de commissie onmiddellijk haar evaluatie moeten maken en krijgen we een evaluatierapport dat openbaar is.

De voorzitter : Mevrouw Verwimp heeft het woord.

Mevrouw Cecile Verwimp-Sillis : Mijnheer de minister, een van uw argumenten tegen het voorstel van de heer Sannen was dat de professoren in de faculteit Wetenschappen zich tweederangs voelen, doordat de studenten die niet slagen voor het examen geneeskunde dan maar zullen kiezen voor een wetenschappelijk vak. Is nu diezelfde opmerking aan de orde in verband met de studenten die niet slagen in de toelatingsproef voor burgerlijk ingenieur en dan ook kiezen voor een andere afdeling? Voelen die professoren zich tweede keuze? Zal datzelfde probleem zich ook niet stellen wanneer u een toelatingsproef geneeskunde inricht vóór de eerste kandidatuur? Er zullen een aantal studenten niet toegelaten worden en ook zij zullen dan op biologie of scheikunde overstappen. Zullen deze professoren zich dan tweede keuze voelen? In hoeverre geldt uw argument ook voor hen?

De voorzitter : Minister Van den Bossche heeft het woord.

Minister Luc Van den Bossche : Mijnheer de voorzitter, het verschil tussen mij en mevrouw Verwimp is dat ik in een blijkbaar zwakkere intellectuele wereld leef dan zij. Bij haar is alles duidelijk : er is één goede en één slechte oplossing. Bij mij niet. Ik heb de voor- en nadelen van mijn eigen oplossing aangestipt en ook van die van de heer Sannen. Een zwart-witdiscussie wil ik niet aangaan. Daar ben ik niet slim genoeg voor. Ik zeg niet dat mijn oplossing de enige zaligmakende is. Ik heb gezegd waarom ik er uiteindelijk voor gekozen heb. De heer Sannen heeft argumenten om zijn thesis te verdedigen. Ik heb enige argumenten aangereikt om te verduidelijken waarom ik niet geneigd ben zijn

Van den Bossche

thesis te volgen. Maar een zwart-witredenering, geloof me vrij, is niet de manier om dit debat, waarin we goed met elkaar gedialogeed hebben, te beëindigen.

Mevrouw Cecile Verwimp-Sillis : Ik wil graag een antwoord op de concrete vraag of er klachten komen van de professoren. Voelen zij zich inderdaad tweede keuze bij de studenten die niet geslaagd zijn in de toelatingsproef voor ingenieur ? En diezelfde wetenschappers die ertegen zijn dat er een toelatingsproef komt na de tweede kandidatuur, zullen die zich niet tweederangs voelen wanneer de toelatingsproef er komt vóór de eerste kandidatuur ?

De voorzitter : Mevrouw Verwimp, de minister heeft zijn visie toegelicht. Ik denk dat iedereen van elke fractie ruim de gelegenheid heeft gehad om zijn idee naar voren te brengen.

Met redenen omklede moties

De voorzitter : Door de heren Sannen en Denys werden tot besluit van deze interpellatie met redenen omklede moties aangekondigd. Ze moeten uiterlijk 24 uur na de sluiting van de vergadering

zijn ingediend. Ze zullen worden gedrukt en rondgedeeld.

Het parlement zal zich daarover tijdens de volgende plenaire vergadering moeten uitspreken.

Het incident is gesloten.

REGELING VAN DE WERKZAAMHEDEN

De voorzitter : Dames en heren, hiermee zijn wij aan het einde gekomen van onze werkzaamheden voor vandaag.

We komen morgen om 10.00 uur en om 14.00 uur opnieuw bijeen om onze agenda verder af te handelen.

De vergadering is gesloten.

– *De vergadering wordt gesloten om 17.39 uur.*

BLANCO

BIJLAGE

MONDELINGE VRAGEN

MONDELINGE VRAAG (Regl. art. 79)

Commissie voor Leefmilieu en Natuurbehoud

Vergadering van donderdag 6 maart 1997

Mondelinge vraag van de heer Carl Decaluwé tot de heer Theo Kelchtermans, Vlaams minister van Leefmilieu en Tewerkstelling, over het advies van de Mina-Raad betreffende de erkenning van de Bond Beter Leefmilieu*1. Uiteenzetting door de vraagsteller*

Recent werd aan de parlementsleden het briefadvies van de Mina-Raad betreffende de erkenning van de Bond Beter Leefmilieu (BBL) als koepel overgemaakt, alsook het advies betreffende de erkenning van de milieu- en natuurverenigingen.

De Milieu- en Natuurraad Vlaanderen bestaat uit 24 stemgerechtigde en 7 niet-stemgerechtigde leden. Stemgerechtigd zijn onder meer de 12 vertegenwoordigers van de Vlaamse milieu- en natuurverenigingen.

Zowel in het briefadvies betreffende de erkenning van de BBL als koepel, als in het advies betreffende de erkenning van de milieu- en natuurverenigingen was er geen unanimititeit.

De heer Carl Decaluwé stelt daarom volgende vragen aan de minister :

1. Hoeveel stemgerechtigde leden zetelen in de Mina-Raad die ook professioneel actief zijn bij een koepelorganisatie of een milieu- en natuurvereniging, of die als vrijwilliger lid zijn van deze verenigingen ?

2. Hebben betrokken personen ook actief deelgenomen aan de debatten ter voorbereiding van het betrokken briefadvies en advies ?

3. Zo ja, kunnen we hier niet spreken van een rechter-en-partij-situatie en kunnen betrokken adviezen dan wel als volwaardig, laat staan als geldig worden aanzien ?

2. Antwoord van de heer Theo Kelchtermans, Vlaams minister van Leefmilieu en Tewerkstelling

1. In de Mina-Raad zetelen, op grond van artikel 3, paragraaf 3 van het decreet van 29 april 1991 tot instelling van de Milieu- en Natuurraad van Vlaanderen, inderdaad 12 leden met stemrecht als vertegenwoordigers van de natuur- en milieuverenigingen.

Elk lid heeft een plaatsvervanger. Deze twaalf effectieve en twaalf plaatsvervangende leden kunnen worden beschouwd als zijnde verbonden aan natuur- en milieuverenigingen.

In totaal heeft de Mina-Raad 24 stemgerechtigde leden. De andere organisaties die leden voordragen zijn de SERV en de vier groene sectorraden : de Vlaamse Hoge Jachtraad, de Vlaamse Hoge Raad voor de Riviervisserij, de Vlaamse Hoge Raad voor Natuurbehoud en de Vlaamse Hoge Bosraad. De leden die op die manier worden voorgedragen hebben een mandaat van deze organisaties. Het valt niet met zekerheid uit te maken hoeveel van deze leden professioneel dan wel als vrijwilliger verbonden zijn aan een of andere milieu- en natuurvereniging. Een dergelijk eventueel lidmaatschap zal in hun optreden alleszins geen doorslaggevende rol spelen.

2. De adviezen van de Mina-Raad inzake de eventuele erkenning van milieu- en natuurverenigingen worden voorbereid door het bureau van de Raad, dat samengesteld is op grond van artikel 16 van het huishoudelijk reglement goedgekeurd bij besluit van de Vlaamse regering van 16 februari 1993. Het bureau is samengesteld uit de voorzitter van de Mina-Raad, de ondervoorzitter, een lid aangewezen onder en door de leden die de groene sectorraden vertegenwoordigen, en twee leden aangewezen onder en door de leden die de milieu- en natuurverenigingen vertegenwoordigen. Van deze laatste categorie is slechts één zetel effectief ingevuld.

3. Bij de voorbereiding van dergelijke adviezen wordt uitgegaan van de criteria vastgesteld door artikel 11 van het hierboven aangehaalde decreet en de nadere regels die met toepassing van het artikel 16 van dit decreet zijn vastgesteld door het besluit van de Vlaamse regering van 3 juni 1992 tot vaststelling van de bijzondere regelen inzake de erkenning en subsidiëring van de milieu- en natuurverenigingen, het zogenaamde erkenningsbesluit. Meestal wordt bovendien op initiatief van het bureau een ad hoc-werkgroep samengeroepen, waarin personen die vertrouwd zijn met de milieubeweging worden gehoord en waarin elementen worden bijeengebracht voor een door het bureau als ontwerp-advies te bekrachtigen tekst. Het gaat hierbij om drie raadsleden en twee niet-raadsleden of experts.

4. Het erkenningsbesluit stelt in artikel 3, paragraaf 1 dat de erkenning door de bevoegde minister wordt gedaan, nadat daartoe een aangetekende schriftelijke aanvraag werd ingediend bij de administratie. Bovendien wordt gesteld dat de minister

elke vraag tot erkenning voor advies aan de Raad voorlegt. Het advies is niet bindend. Indien de Raad zijn advies niet binnen twee maanden uitgebracht heeft, wordt het geacht gunstig te zijn. In artikel 4 van hetzelfde besluit wordt gesteld dat een erkenning als koepelorganisatie slechts kan gebeuren voor de vereniging die een gunstig advies van de Mina-Raad kan voorleggen met betrekking tot haar erkenning als koepelorganisatie.

Aangezien het om niet-bindende adviezen gaat, is volgens de minister strikt genomen geen sprake van een rechter-en-partij-situatie. De verantwoordelijkheid is duidelijk gedefinieerd als deze van de minister.

Bovendien heeft de Mina-Raad zich bij zijn advisering tot nog toe gebaseerd op de ingediende dossiers, en zich georiënteerd op de in het erkenningsbesluit vastgestelde criteria. In deze adviezen werd overigens over het algemeen geen einduitspraak geformuleerd. Indien het niet zeker was dat een vereniging aan de criteria zou beantwoorden, werd door de Mina-Raad gevraagd dat de administratie bijkomende inlichtingen over het aangemerkte punt zou verzamelen.

Wat het briefadvies met betrekking tot de erkenning van de Bond Beter Leefmilieu als koepel betreft, wil de minister nog vermelden dat de vertegenwoordigers van deze organisatie de raadszaal hebben verlaten bij de bespreking en de stemming over dit briefadvies. Het advies van 3 december 1996 over de vernieuwing van de erkenning van de milieu- en natuurverenigingen werd door de Raad in zijn globaliteit vastgesteld, op basis van de ontwerp-tekst die onder de verantwoordelijkheid van het bureau was voorbereid.

Ten slotte heeft de Mina-Raad in dit algemene advies zelf gesteld dat zijn rol in deze erkenningsprocedure opnieuw en duidelijker zou moeten worden omschreven. Meer bepaald zou de rol van de Raad beperkt moeten kunnen blijven tot een marginale informatieve toetsing op basis van de ingediende documentatie, na een substantiële voorbereidende toetsing door de aangewezen administratieve diensten. Op dit ogenblik wordt volgens de minister onderzocht welk gevolg aan dit advies kan worden gegeven.

– *Het incident is gesloten.*

MONDELINGE VRAAG (Regl. art. 79)

Commissie voor Leefmilieu en Natuurbehoud

Vergadering van donderdag 6 maart 1997

Vaste verslaggever : de heer Bruno Tobback, secretaris van de commissie

Mondelinge vraag van de heer Johan Malcorps tot de heer Theo Kelchtermans, Vlaams minister van Leefmilieu en Tewerkstelling, over de grensoverschrijdende samenwerking inzake milieu met Nederland*1. Uiteenzetting door de vraagsteller*

In het kader van het zogenaamde stappenschema Grensoverschrijdende Milieueffectrapportage Vlaanderen-Nederland werden concrete afspraken gemaakt in verband met de uitwisseling van informatie over milieuvergunningverlening door beide landen, en dit vooruitlopend op de definitieve ratificatie van het ESPOO-verdrag waarin de grensoverschrijdende inspraak wordt geregeld.

In het ontwerp van gewestelijk milieubeleidsplan (MINA-plan 2) gaat men nog een stap verder en wordt onder de hoofding gebiedsgerichte benadering onder meer gepleit voor een geïntegreerde aanpak van de milieuproblematiek in het Antwerpse havengebied. In initiatief 14 van het ontwerpplan wordt in dit verband onomwonden gepleit voor grensoverschrijdende visievorming en samenwerking, bijvoorbeeld door het opzetten van Interreg-programma's voor grensgebieden.

Twee recente feiten die zich op het terrein voordeden, doen volgens de vraagsteller echter in sterke mate afbreuk aan de geest van de goede nabuurschap die men zegt na te streven.

1. Recent vond het openbaar onderzoek plaats inzake de hervergunning van een groot aantal installaties van BASF in het noorden van de Antwerpse haven. Formeel werden de provincies Noord-Brabant en Zeeland hiervan in kennis gesteld. Maar de rechtstreeks betrokkenen, de Nederlandse grensbewoners en de gemeentebesturen van Woensdrecht en Reimerswaal, werden niet tijdig geïnformeerd over de lopende inspraakprocedure en de milieueffectrapportering (MER). Formeel valt de Vlaamse overheid niets te verwijten. Maar tegelijk levert dit volgens de vraagsteller een weinig fraai beeld op van de zo hoog geprezen grensoverschrijdende milieusamenwerking.

Hoe denkt de minister dit soort spijtige incidenten in de toekomst te vermijden ? Zou het niet beter zijn alle betrokkenen reeds van in de fase van de startnota voor een MER te consulteren ?

2. Een tweede kaakslag is volgens de vraagsteller het afspringen van de onderhandelingen rond het opzetten van een Interreg-programma om tot een gebiedsgericht milieuproject voor het Antwerpse havengebied te komen. De bedoeling was om een integraal en grensoverschrijdend beeld te krijgen van de vervuiling veroorzaakt door de verschillende activiteiten in het Antwerpse havengebied. Door de opstelling van de Vereniging van Industriële Bedrijven ten Noorden van Antwerpen (VIBNA) zou het project dat werd voorgesteld door de vertegenwoordigers van de Vlaamse en Nederlandse milieuverenigingen, geen doorgang kunnen vinden.

Wat is de houding van de minister ten aanzien van het door de milieuverenigingen voorgestelde project ?

Welke stappen heeft hij ondernomen om dit, of een soortgelijk project in de geest van de gebiedsgerichte aanpak van het MINA-plan, te helpen realiseren ? Welke stappen zijn daartoe ondernomen ten aanzien van de Nederlandse overheid ?

2. Antwoord van de heer Theo Kelchtermans, Vlaams minister van Leefmilieu en Tewerkstelling

1. Voor milieueffectrapportering over projecten in de nabijheid van de Nederlandse grens met mogelijke grensoverschrijdende milieu-effecten, bestaat er een overeenkomst tussen Vlaanderen en de Zuid-Nederlandse provincies die grenzen aan Vlaanderen, in de vorm van een stappenschema. Bij het uitwerken van dit stappenschema werd uitgegaan van de respectievelijke MER-wetgevingen. Wanneer een kennisgeving voor een MER in Vlaanderen gebeurt, zal dit aan de aangrenzende Nederlandse provincie(s) kenbaar worden gemaakt. Die zullen op hun beurt medelen welke Nederlandse overheden bij de MER-procedure moeten worden betrokken. Dit kunnen de besturen van de aangrenzende gemeenten zijn. Deze besturen zullen daarna rechtstreeks worden aangeschreven met het oog op de bespreking van de startnota en het ontwerp-rapport. Dit komt volgens de minister tegemoet aan de wens die uit de vraag van de vraagsteller blijkt.

Inzake het specifieke geval van BASF Antwerpen NV kan de minister volgende bijkomende informatie verstrekken.

De MER-procedure voor de hervergunningaanvraag van BASF begon te lopen in 1994. De kennisgeving gebeurde op 9 mei 1994. Het stappen-schema Grensoverschrijdende Milieu-effectrapportage Vlaanderen-Zuid-Nederland was dus formeel gezien op dit dossier nog niet van toepassing. De datum van inwerkingtreding van dit schema is immers 1 september 1995.

Toch werd, naar analogie met andere dossiers, niet afgeweken van de praktijk van informatie-uitwisseling inzake projecten met mogelijke grensoverschrijdende milieu-effecten. Aldus werd de terzake bevoegde Nederlandse instantie, namelijk de provincie Noord-Brabant, bij brief van 13 juni 1994 uitgenodigd voor de startnotabespreking, die uiteindelijk op 29 juni 1994 plaats vond. Twee ambtenaren van deze provincie namen deel aan de bespreking. De provincie Zeeland was voor deze bespreking niet uitgenodigd, maar bij brief van 4 juli 1994 werd ze over de gestarte MER-procedure geïnformeerd. Beide provincies werden uitgenodigd voor de bespreking van de ontwerp-tekst op 16 september 1996. Op deze bespreking was een ambtenaar van de provincie Zeeland aanwezig. Vanwege de provincie Noord-Brabant werden enkele schriftelijke reacties op de ontwerp-tekst van het MER ontvangen.

Uit het bovenstaande en uit de verslagen van de besprekingen blijkt volgens de minister duidelijk dat er informatie werd uitgewisseld. Ook inhoudelijk werd met de Nederlandse reacties rekening gehouden. Daarenboven bevat dit MER een afzonderlijk hoofdstuk over de grensoverschrijdende milieueffecten.

Inzake de openbaarheid van dit MER in Vlaanderen stelt de minister dat een MER na de toekenning van het conformiteitsattest steeds op schriftelijk verzoek kan worden geraadpleegd bij de administratie AMINAL. Daarnaast is er de vergunningaanvraag. De openbaarheid in Nederland geschiedt volgens de daar vigerende regelgeving.

Met betrekking tot de mogelijke toekomstige aanpak verwijst de minister naar de resultaten van een evaluatiebijeenkomst die reeds op 23 oktober 1996 werd georganiseerd teneinde het stappen-schema na 1 jaar praktijkervaring te evalueren. Bij dit overleg kwamen de volgende elementen aan de orde :

– Op basis van de beschikbare informatie kan worden gesteld dat in het algemeen het stappen-schema in de huidige vorm voorlopig voldoet, hoewel de

interne werking van bepaalde onderdelen nog kan worden verbeterd.

– Daarenboven zijn er indicaties dat bepaalde aspecten, zoals een soepele informatie-uitwisseling met het oog op effectieve communicatie, voor verbetering vatbaar zijn. Hierop zou reeds kunnen worden ingespeeld door een verduidelijkende nota bij de huidige tekst. Het is wenselijk dat deze nota tijdig beschikbaar zou zijn, dat wil zeggen voor de aanvang van de volgende proefperiode.

– Een definitieve beslissing over het stappen-schema in de huidige vorm is daarom nog niet wenselijk. Dit impliceert dat een verlenging van de proefperiode noodzakelijk wordt geacht, waarbij bovenvermelde aandachtspunten in het bijzonder aan bod moeten komen.

– Op basis van bijkomende ervaringen kan het stappen-schema na een tweede evaluatie op gefundeerde wijze worden aangepast.

– Indien de werkgroep milieubeheer of het bestuurlijk overleg een koppeling aan de proefperiode voor het andere stappen-schema opportuun acht, wordt een overeenstemmende verlenging van de proefperiode voorgesteld. Zo niet wordt, gelet op de nog vrij geringe ervaring met het stappen-schema na één jaar proefperiode, een verlenging van minimaal één jaar voorgesteld.

– Daarnaast wordt het wenselijk geacht het stappen-schema op ruimere wijze bekend te maken, bijvoorbeeld door middel van een brochure.

2. Uit navraag bij het Coördinatiecentrum Benelux Middengebied is gebleken dat het betrokken Interreg-secretariaat op de hoogte is van twee onderscheiden initiatieven die zouden kunnen ressorteren onder de omschrijving die gegeven wordt door de vraagsteller. Omdat de vraagstelling niet geheel duidelijk is, is het volgens de minister onmogelijk na te gaan welke van de twee initiatieven precies wordt bedoeld. Het staat echter vast dat geen van beide initiatieven ooit duidelijke vormen aannam en als project werd ingediend.

Redelijkerwijze kan men volgens de minister niet verwachten dat hij, als niet-betrokkene, op de hoogte is van het bestaan, laat staan de inhoud, van initiatieven die niet tot rijping zijn gekomen. Er zijn te weinig gegevens beschikbaar om te kunnen oordelen over de opportuniteit en/of de kans tot welslagen van het door de vraagsteller bedoelde project.

3. Replieken

Wat de eerste vraag betreft, herhaalt de heer Johan Malcorps dat de Vlaamse overheid formeel niets te verwijten valt. Dit neemt niet weg dat de betrokken Nederlandse burgers te laat werden geïnformeerd over de lopende inspraakprocedure.

Het lid zegt het antwoord van de minister op de tweede vraag te betreuren. Er werd inderdaad nog geen concreet voorstel ingediend om tot een gebiedsgericht milieuproject voor de Antwerpse haven te komen. De reden is dat men het project geen kans wil geven, hoewel het zeer goed past in de gebiedsgerichte benadering van het MINA-plan 2. Over het project werd overleg gepleegd en ambtenaren hebben daaraan deelgenomen. De minister zou volgens de vraagsteller dan ook op de hoogte moeten zijn van het dossier.

– Het incident is gesloten.

MONDELINGE VRAAG (Regl. art. 79)

Commissie voor Leefmilieu en Natuurbehoud

Vergadering van donderdag 6 maart 1997

Vaste verslaggever : de heer Bruno Tobback, secretaris van de commissie

Mondelinge vraag van de heer Ludo Sannen tot de heer Theo Kelchtermans, Vlaams minister van Leefmilieu en Tewerkstelling, over de toepassing van Vlarem II op de Omloop Terlamen

1. Uiteenzetting door de vraagsteller

In Vlarem II bepaalt artikel 5.32.10.2, paragraaf 4 dat de bestaande omlopen van auto- en motorcircuits op maandbasis een evenwicht tussen open en gesloten dagen in de weekends moeten waarborgen.

De Omloop Terlamen heeft aan de minister een uitzondering gevraagd en verkregen via het ministerieel besluit van 22 december 1995.

Een aantal omwonenden is naar de Raad van State gestapt om deze uitzondering, die in hun ogen onwettelijk was, aan te klagen. Op 31 oktober 1996 heeft de Raad van State de klagers gelijk gegeven en de uitzonderingsregel voor Terlamen geschorst.

Op welke manier heeft de minister gevolg gegeven aan dit arrest van de Raad van State en welke initiatieven heeft de minister genomen om ervoor te zorgen dat Terlamen zich naar de regelgeving van Vlarem II zal schikken ?

Is het waar dat de minister een versoepeling van de Vlarem II-reglementering voor auto- en motorcircuits overweegt ?

2. Antwoord van de heer Theo Kelchtermans, Vlaams minister van Leefmilieu en Tewerkstelling

De minister antwoordt dat de Raad van State op 31 oktober 1996 zijn beslissing heeft geschorst wegens het niet naleven van een vormvereiste. De voorwaarden die door middel van de algemene vergunning worden opgelegd, moeten volgens de Raad van State ook worden herhaald in de beslissing die de uitzondering toestaat.

In opvolging van dit schorsingsarrest heeft de minister op 5 maart 1997 opnieuw beslist over de

vraag van de Omloop Terlamen. In deze beslissing werd opnieuw een afwijking toegestaan onder volgende voorwaarden :

– op maandbasis mogen er op het circuit maximaal twee weekends van de A-categorie worden ingericht. Voor de overige weekends van de maand zal het circuit één weekend gesloten zijn ; voor de resterende weekends van de maand worden enkel activiteiten van de B- of C-categorie toegelaten.

– voertuigen met een emissieniveau van meer dan 95 dB(A) die aan B- of C-activiteiten deelnemen, moeten, nadat zij het emissiemeetpunt zijn gepasseerd, tijdens dezelfde ronde het circuit verlaten.

De minister beklemtoont dat over dit dossier heel wat overleg met de betrokkenen werd gepleegd. Uiteindelijk werd een beslissing genomen die zowel de leefbaarheid van de omloop als van de omgeving wil waarborgen. Daarom heeft de minister beslist om, rekening houdend met de opmerkingen van de Raad van State, onder bepaalde voorwaarden opnieuw een afwijking toe te staan.

3. Replieken

De heer Ludo Sannen verwijst naar het verslag van de auditeur van de Raad van State. Daarin wordt volgens het lid niet enkel over vormvereisten gesproken : de auditeur stelt dat een afwijking van Vlarem II enkel mogelijk is wanneer een gelijkaardige bescherming wordt gerealiseerd. Vlarem legt de bestaande inrichtingen op dat er een evenwicht moet bestaan tussen de open en gesloten dagen in de weekends. Dit is volgens de vraagsteller een regeling die de leefbaarheid van de omloop niet in gevaar brengt.

Het lid betreurt dan ook dat de minister opnieuw gedurende drie weekends per maand auto- en motorwedstrijden wil toestaan. Dit brengt de leefbaarheid voor de omwonenden in het gedrang. Deze hebben geen andere keuze dan opnieuw bij de Raad van State beroep aan te tekenen.

De minister verduidelijkt nog dat Vlarem II in de mogelijkheid voorziet om dergelijke afwijkingen toe te staan. Het gaat dus niet om een wijziging van de milieureglementering maar om een afwijking op de hoofdvergunning, die nog tot 1999 loopt.

– *Het incident is gesloten.*

MONDELINGE VRAAG (Regl. art. 79)

Commissie voor Onderwijs, Vorming en Wetenschapsbeleid

Vergadering van maandag 17 maart 1997

Vaste verslaggever : de heer Roland Deswaene, secretaris van de commissie

Mondelinge vraag van de heer Walter Vandenbossche tot de heer Luc Van den Bossche, minister vice-president van de Vlaamse regering, Vlaams minister van Onderwijs en Ambtenarenzaken, over de terbeschikkingstelling van sportinfrastructuur door het gemeenschapsonderwijs in Brussel

1. Uiteenzetting door de vraagsteller

De heer Walter Vandenbossche verklaart dat uit de sportbeleidsbrief die de Vlaamse Gemeenschapscommissie heeft neergelegd, blijkt dat 184 sportclubs – goed voor 10.757 leden -, 25 vrije scholen en 21 gemeentelijke scholen hun sportinfrastructuur ter beschikking stellen. Het gemeenschapsonderwijs is echter totaal afwezig.

Heeft de minister dienaangaande instructies gegeven ? Bestaan er eventueel juridische obstakels ? Zo ja, welke zijn die en hoe kunnen ze aangepakt worden ?

2. Antwoord van de heer Luc Van den Bossche, minister vice-president van de Vlaamse regering, Vlaams minister van Onderwijs en Ambtenarenzaken

De minister antwoordt als volgt. Hij stelt vast dat alle inrichtende machten, en dus ook ARGO, hun beschikbare infrastructuur maximaal ter beschikking stellen van de lokale sportwerking. De infrastructuur wordt via de gemeenten (sportdiensten) en verenigingen ingeschakeld voor de realisatie van het sportpromotioneel aanbod.

De praktijk wijst uit dat via een goede samenwerking tussen scholen, gemeenten en verenigingen het gebruik van toch met overheidssteun gerealiseerde infrastructuur kan worden geoptimaliseerd. Dat is een goede zaak.

Voor het gebruik van de infrastructuur van de gemeenschapsscholen voorziet ARGO-centraal in een reglementering die bepaalt dat de schoolinfrastructuur (gaande van braakliggende grond tot een internaat) ter beschikking kan worden gesteld voor het organiseren van activiteiten (normatieve

omzendbrief ARGO/730/N-92-11). Hierin bepaalt ARGO de verenigingen en personen die over de infrastructuur kunnen beschikken en de aard van de toegelaten activiteiten, zoals allerlei sociale, culturele, jeugd-, sport- en turnactiviteiten. De lokale raden bepalen autonoom of zij hun infrastructuur ter beschikking stellen en tegen welke tariefstructuur. Deze tariefstructuur moet eenvormig zijn voor alle gelijke gevallen en berusten op een verantwoorde prijsbepaling.

Het probleem is echter dat heel weinig gemeenschapsscholen in Brussel over een fatsoenlijke sportinfrastructuur beschikken. Van de 11 athenea en 4 middenscholen van het gemeenschapsonderwijs zijn er slechts 2 die over een sporthal beschikken, m.n. het Koninklijk Atheneum Etterbeek en het Koninklijk Atheneum Sint-Jans-Molenbeek. Het K.A. Etterbeek stelt zijn sportinfrastructuur ter beschikking van het Rijkstehuis Internaat Etterbeek, van de Stichting Vlaamse Schoolsport en van verenigingen (mini-voetbal, basketbal). De sporthal van het K.A. Sint-Jans-Molenbeek is één avond ter beschikking van een minivoetbalclub.

De andere Gemeenschapsscholen hebben in het beste geval een turnzaaltje te hunner beschikking dat nauwelijks voldoet voor de eigen L.O.- en sportactiviteiten.

K.A. Sint-Pieters-Woluwe : klein turnzaaltje (werkhuis) ; wordt gebruikt door een schermclub ; is ter beschikking.

K.T.A. Jette : kleine sporthal 20 x 20 (te klein) ; momenteel niet ter beschikking gesteld ; aanvraag is mogelijk.

K.A. Ukkel : turnzaal in Alseberg (eenmaal opgeknapt mogelijkheid tot verhuur) ; ter beschikking voor sportverenigingen (mini-voetbal, judo) ; is ter beschikking.+ turnzaaltje (laag plafond).

K.A. Brussel 2 : urnzaal (voldoet niet aan de normen) + klein turnzaaltje voor basisonderwijs).

K.A. Schaarbeek : turnzaaltje in kelder, momenteel niet ter beschikking gesteld ; aanvraag is mogelijk.

K.T.A. Anderlecht : turnzaaltje (werkhuis) ; momenteel niet ter beschikking gesteld ; aanvraag is mogelijk.

K.A. Koekelberg : noodturnzaal op verdieping + overdekte speelplaats als turnzaal ; momenteel niet ter beschikking gesteld ; aanvraag is mogelijk.

K.T.A. Sint-Agatha-Berchem : polyvalente zaal (met pilaren).

De Kunsthumaniora Muziek en Woord van het Gemeenschapsonderwijs in de Moutstraat heeft reeds herhaaldelijk haar sportzaal verhuurd aan de Vlaamse Gemeenschapscommissie en heeft de intentie dit te blijven doen.

– Het incident is gesloten.

MONDELINGE VRAAG (Regl. art.. 79)

Commissie voor Cultuur en Sport

Vergadering van maandag 17 maart 1997

Vaste verslaggever : mevrouw Riet Van Cleuvenbergen, secretaris van de commissie

Mondelinge vraag van de heer Patrick Lachaert tot de heer Luc Martens, Vlaams minister van Cultuur, Gezin en Welzijn, over de aanwerving van de intendant van de Vlopera*1. Uiteenzetting door de vraagsteller*

De heer Patrick Lachaert stelt dat op 31 juli 1996 in de pers ontstellende berichten over de aanwerving van de intendant van de Vlopera waren verschenen. Volgens die berichten zou de Vlaamse regering op 23 maart 1996 een openbare oproep hebben gepubliceerd in het Belgisch Staatsblad voor kandidaten voor de functie van intendant bij de Vlopera. Blijkbaar waren de voorwaarden reeds op maat geschreven van de intendant van de Vlaamse Operastichting (Vlos), namelijk de heer Marc Clémeur. Als voorwaarde werd immers gesteld dat de kandidaat drager diende te zijn van een universitair diploma, bij voorkeur musicologie en/of theaterwetenschappen. Marc Clémeur studeerde aan "Die Philosophische Fakultät der Universität zu Köln" en behaalde de titel "Magister Artium in dem Hauptfach Theaterwissenschaft sowie in den Nebenfächern Musikwissenschaft und Niederländische Philologie".

De spreker verduidelijkt nog dat de kandidaturen aangekend moesten worden verstuurd, uiterlijk op 8 april 1996. Er was zijns inziens dus niet veel tijd om een behoorlijk dossier samen te stellen. In de vakliteratuur werd er geen gewag gemaakt van deze aantrekkelijke en belangrijke vacante betrekking.

Volgens de artikelen in de pers zou het Ministerie van Onderwijs getwijfeld hebben of de opleiding van Clémeur gelijkwaardig is met een Vlaams universitair diploma. Om die reden werden in het Belgisch Staatsblad van 24 mei 1996 de toelatingsvoorwaarden voor de functie van intendant gepubliceerd. Ze refereren aan een besluit van de Vlaamse regering van 16 april 1996, dit is acht dagen na de uiterste datum om de kandidatuur in te dienen. Hier is plots niet langer sprake van een universitair diploma, bij voorkeur musicologie en/of theaterwetenschappen. Er wordt wel gestipuleerd dat de kandidaat over een diploma of getuigschrift moet

beschikken dat overeenkomt met de vacante betrekking. De spreker wil bij deze vraagstelling niets afdoen aan de artistieke kwaliteiten van de heer Marc Clémeur.

Hij wijst er nog op dat niet alleen bij de aanwerving van de intendant van de Vlopera kritische vragen rijzen. Ook de operatie rond het overhevelen van het personeel van de Vlos naar de Vlopera is blijkbaar niet op een correcte manier verlopen. Zo werden alle personeelsleden opnieuw aangeworven en werd er niet voor geopteerd om na een grondige evaluatie beter gekwalificeerd personeel aan te werven. Bovendien heerst er een grote onduidelijkheid over het statuut van het personeel.

De heer Patrick Lachaert stelt de minister de volgende vragen :

1. Moet een instelling die onder het toezicht staat van de overheid geen objectieve aanwervingscriteria hanteren ? Welke zijn de gevolgen wanneer een instelling die onder toezicht valt van de Vlaamse overheid, verzuimt objectieve aanwervingscriteria te hanteren ?
2. Om welke redenen werden de toelatingsvoorwaarden inzake het gewenste profiel van intendant gewijzigd door de publicaties in het Belgisch Staatsblad van 16 april en 24 mei 1996 ?
3. Hoeveel kandidaturen waren er voor de functie van intendant van de Vlopera op 8 april 1996 ?
4. Op welke wijze werden deze kandidaturen voor de functie van intendant behandeld ?
5. Hoeveel "externe" kandidaturen waren er voor de andere functies binnen de Vlopera ?
6. Op welke wijze werden deze "externe" kandidaturen behandeld ? De spreker vernam namelijk dat "externe" kandidaten niet werden opgeroepen voor een sollicitatiegesprek.
7. Wat is het statuut van het personeel van de Vlopera ? Hoeveel personeelsleden hebben het statuut van ambtenaar en hoeveel zijn contractueel verbonden ?
8. Waarom werd er niet gekozen voor het voeren van een open aanwervingspolitiek waarbij iedereen, dus ook de niet-personeelsleden van de Vlos, zich kandidaat kon stellen ?

9. Waarom werd niet geopteerd om na een ernstige evaluatie beter gekwalificeerd personeel aan te werven ?

2. *Antwoord van de heer Luc Martens, Vlaams minister van Cultuur, Gezin en Welzijn*

De minister wenst er vooraf de aandacht op te vestigen dat de oprichting van de Vlaamse Opera als paracommunautaire instelling een rechtstreeks gevolg is van het arrest van de Raad van State van 15 september 1992. Dit Rechtscollege kwam tot de vaststelling dat de vzw Vlos die werd opgericht op voorstel van toenmalig minister van Cultuur, de heer Patrick Dewael, een onrechtmatig bestaan leidde. De vzw Vlos had immers geen decretale onderbouw zoals voorzien in artikel 9 van de Bijzondere Wet van 8 augustus 1990 tot hervorming van de instellingen. Bovendien konden de steden Antwerpen en Gent buiten elke wet om het beheer van een gedeelte van het gemeentelijk belang niet onderbrengen in een vereniging als dit geen intercommunale is in de zin van de wet van 22 december 1986.

Aangezien de Intercommunale Opera voor Vlaanderen op 29 juni 1988 werd ontbonden, behoorde het niet tot de mogelijkheden deze intercommunale opnieuw op te richten. Het brengen van kwaliteitsvolle operaproducties binnen een wettelijk en een budgettair beheersbaar kader stond voorop bij de oprichting van de nieuwe opera-instelling.

De minister geeft in de volgorde van de gestelde vragen de volgende antwoorden :

1. Een Vlaamse openbare instelling moet vanzelfsprekend objectieve aanwervingscriteria hanteren. Het besluit van de Vlaamse regering van 16 april 1996 bepaalt de toelatingsvoorwaarden voor de aanwerving van de intendant die in de uitgebreide functiebeschrijving nader worden gespecificeerd.

Voor de andere personeelsleden zijn de toelatingsvoorwaarden vastgesteld bij besluit van de Raad van Bestuur van 5 maart 1996 houdende organisatie van de Vlaamse Opera en de regeling van de rechtspositie van het personeel. Ook voor deze personeelsleden worden de nadere specificaties vastgelegd in de functiebeschrijving.

2. De toelatingsvoorwaarden en de gevraagde vaardigheden die vermeld staan in de functiebeschrijving en de oproep tot de kandidaten voor de functie van intendant zoals die werd gepubliceerd in het Belgisch Staatsblad van 23 maart 1996 werden niet gewijzigd door het besluit van de Vlaamse

regering van 16 april 1996 tot vaststelling van de toelatingsvoorwaarden voor de aanwerving van een intendant bij de Vlaamse Opera. Aanvankelijk golden de toelatingsvoorwaarden zoals bepaald in het besluit van de Raad van Bestuur van 5 maart 1996 houdende organisatie van de Vlaamse Opera en de regeling van de rechtspositie van het personeel ook voor de intendant. Evenwel bleek dat de Raad van Bestuur weliswaar bevoegd was om de arbeidsvoorwaarden voor de intendant vast te stellen, maar dat de toelatingsvoorwaarden door de Vlaamse regering moesten worden bepaald.

Derhalve heeft de Vlaamse regering deze vergissing rechtgezet bij besluit van 16 april 1996 waarbij de toelatingsvoorwaarden voor de functie van intendant, die initieel werden vastgesteld bij besluit van de Raad van Bestuur, letterlijk werden overgenomen in dit besluit.

Aangezien de functiebeschrijving van de intendant en de oproep tot de kandidaten voor de functie van intendant reeds werden gepubliceerd in het Belgisch Staatsblad van 23 maart 1996, werd aan voormeld besluit van de Vlaamse regering van 16 april 1996 terugwerkende kracht gegeven tot 22 maart 1996, zonder dat ook maar enige wijziging werd aangebracht aan de vereisten die werden gesteld in deze functiebeschrijving.

De functiebeschrijving van intendant werd op 23 maart 1996 in het Belgisch Staatsblad gepubliceerd omdat zijn benoeming noodzakelijk was om de andere personeelsleden tijdig te kunnen aanwerven. Statutair maakt de intendant immers verplicht deel uit van de aanwervingsjury's. Teneinde het nieuwe operaseizoen feilloos van start te kunnen laten gaan, moest de aanwervingsprocedure van de overige personeelsleden uiterlijk op 15 juli 1996 beëindigd zijn.

3. Er werden twee kandidaturen voor de betrekking van intendant ingediend.

4. Vooreerst werd de ontvankelijkheid van de kandidaturen onderzocht door de Raad van Bestuur van de Vlopera, hierin geadviseerd door de administratie van de Vlaamse Gemeenschap, m.n. de juridische dienst van het departement WVC, en dit op basis van de formele vereisten die in de oproep aan de kandidaten werd geformuleerd. Gezien de beide kandidaturen voor de functie van intendant ontvankelijk waren, werden de beide kandidaten uitgenodigd voor een individueel gesprek met een uitgebreide delegatie van de Raad van Bestuur van de Vlopera. Deze gesprekken hadden plaats respectievelijk op 11 en 18 april 1996. Omwille van

de eenduidigheid van de beoordeling werden de gesprekken met de beide kandidaten gevoerd, enerzijds aan de hand van een beleidsnota die door hen werd opgesteld, anderzijds aan de hand van een lijst van 7 kernindicatoren die voor de functie van belang werden geacht. Deze kernindicatoren waren : de artistieke visie, de leidinggevende capaciteiten, de ervaring op het vlak van public relations, de impact van de kandidaat, de strategische visie m.b.t. de relatie tussen artistieke visie en financiële middelen, de leerbereidheid en de openheid op de actualiteit. Van de beide gesprekken werd een verslag gemaakt. Op basis van deze verslagen bracht de Raad van Bestuur een gemotiveerd advies uit aan de Vlaamse regering, waarin de heer Marc Clémeur werd voorgedragen als intendant van de Vlaamse Opera. De Vlaamse regering besliste op 23 april 1996 om de heer Marc Clémeur te benoemen tot intendant van de Vlaamse Opera.

5. In totaal stelden 332 personen zich kandidaat voor 263 vacante functies. Na de sluitingsdatum van de kandidaturen, 17 april 1996, werden nog 2 kandidaturen ontvangen. Deze kandidaturen waren ongeldig omwille van het overschrijden van de sluitingsdatum. Van de geldige kandidaturen waren er 259 van personeelsleden van de Vlos vzw en 73 van andere belangstellenden. Van het totaal werden in de preselectie 49 kandidaturen niet weerhouden, omwille van non-conformiteit met de criteria. Zij werden niet uitgenodigd voor een interview. Drie in de preselectie weerhouden kandidaten boden zich niet aan voor het interview. Uiteindelijk werden 257 personeelsleden aangeworven.

6. Alle tijdig ontvangen kandidaturen voor de vacante functies werden op dezelfde wijze behandeld en dit volledig volgens de procedure die in het personeelsstatuut voorzien is. Vooreerst werd ontvankelijkheid ervan getoetst aan de hand van de in de oproep gestelde criteria, vervolgens werden de ontvankelijk verklaarde kandidaturen via een persoonlijk gesprek getoetst aan de inhoudelijke func-

tievereisten. De jury van deze gesprekken was samengesteld uit vertegenwoordigers van de Raad van Bestuur van de Vlopera en van de Vlaamse Gemeenschap, samen met de intendant en de administratief-financieel directeur van de Vlopera, zoals voorzien in het statuut van het personeel. De personen van wie de kandidatuur niet ontvankelijk was verklaard, werden uiteraard niet voor een sollicitatiegesprek uitgenodigd.

7. Het statuut van het personeel van de Vlaamse Opera is geregeld bij het reeds aangehaald besluit van de Raad van Bestuur van 5 maart 1996 houdende organisatie van de Vlaamse Opera en de regeling van de rechtspositie van het personeel.

In de personeelsformatie zijn er 29 statutaire betrekkingen voorzien. Teneinde de operationaliteit van deze nieuwe instelling te verzekeren werd echter in een overgangperiode van 6 maanden voorzien waarbij alle werknemers bij arbeidsovereenkomst werden aangeworven. Van zodra een contractueel personeelslid dat thans een statutaire betrekking blokkeert afvloeit, wordt het vervangen door een statutair personeelslid dat wordt aangeworven door middel van een vergelijkend aanwervingsexamen ingericht door het Vast Wervingssecretariaat.

8. De aanwervingsprocedure is correct en open verlopen. De vacatures werden met een functiebeschrijving aangekondigd in het Belgisch Staatsblad van 23 maart 1996 wat de intendant en de administratief-financieel directeur betreft en in het Belgisch Staatsblad van 21 mei 1996 wat al de andere betrekkingen betreft. Vervolgens werden nog een aantal functies vacant verklaard in het Belgisch Staatsblad van 19 oktober 1996.

9. Alle aanwervingen gebeuren via een objectieve en strenge selectieprocedure zodat enkel de beste kandidaten worden aangeworven. De kwaliteit van het personeel staat overigens niet ter discussie.

– *Het incident is gesloten.*

MONDELINGE VRAAG (Regl. art. 79)

Commissie voor Cultuur en Sport

Vergadering van maandag 17 maart 1997

Vaste verslaggever : mevrouw Riet Van Cleuvenbergen, secretaris van de commissie

Mondelinge vraag van de heer André Van Nieuwkerke tot de heer Luc Martens, Vlaams minister van Cultuur, Gezin en Welzijn, over de Vlaamse Hoge Raad voor de Sport*1. Uiteenzetting door de vraagsteller*

De heer André Van Nieuwkerke stelt dat de Vlaamse regering tijdens de vorige jaren haar algemeen beleid inzake advisering heeft gespecificeerd. Na een eerste inventaris en evaluatie van de bestaande adviesorganen volgden in 1993 de algemene criteria voor de evaluatie van alle raden en commissies en in 1994 de principiële goedkeuring aan het voorstel tot oprichting van een Vlaamse Welzijnsraad en een Raad voor Cultuur. Deze regeringsbeslissing concretiseerde de minister in zijn beleidsbrief "Samenspraak". De sport was in de beleidsvoornemens met betrekking tot de structurering van advies en overleg in de sectoren welzijn en cultuur niet opgenomen.

De vraagsteller brengt aan dat de minister een half jaar geleden de Vlaamse Hoge Raad voor de Sport uitnodigde om van gedachten te wisselen over de wenselijkheid om de adviesfunctie met betrekking tot sport te integreren in de Raad voor Cultuur. Er was toen geen sprake van een verplichting tot integratie en de minister was bereid naar de Hoge Raad te luisteren. De Hoge Raad besliste, bij meerderheid van stemmen, om niet op het voorstel van de minister betreffende de aansluiting bij de Raad voor Cultuur in te gaan.

Het decreet van 23 juli 1992 houdende oprichting van een Vlaamse Hoge Raad voor de Sport bepaalt de samenstelling van de Hoge Raad en legt tevens vast dat het mandaat 4 jaar duurt en hernieuwbaar is. De laatste Hoge Raad werd met ingang van 1 januari 1993 benoemd (Ministerieel Besluit van 13 januari 1993). Het mandaat van de leden van deze Raad is geëindigd op 31 december 1996. Momenteel is er dus geen Vlaamse Hoge Raad voor de Sport.

De spreker meent dat elke overheid verplichtingen heeft met het oog op inspraak en advies bij de voorbereiding en uitvoering van het cultuurbeleid.

Bovendien moeten kortelings een aantal adviezen gegeven worden met betrekking tot de sport. Zo moet de Hoge Raad in het kader van het decreet van 5 april 1995 voor 31 maart 1997 advies verlenen over de erkenning van de sportdiensten en heeft de minister zelf de Hoge Raad om dringend advies gevraagd over het voorontwerp van decreet van de Raad voor Cultuur, Jeugd en Sport.

De heer André Van Nieuwkerke vraagt wanneer de minister de Hoge Raad voor de Sport opnieuw zal samenstellen en benoemen.

2. Antwoord van de heer Luc Martens, Vlaams minister van Cultuur, Gezin en Welzijn

De minister antwoordt dat de Hoge Raad voor de Sport op dit ogenblik nog wel is samengesteld en de volle bevoegdheid heeft. Het mandaat werd verlengd met het oog op een definitieve regeling voor de installatie van de Raad voor Cultuur. De Hoge Raad voor de Sport voor een korte periode van enkele maanden terug samenstellen, zou dan ook zinloos zijn. Deze gang van zaken werd reeds aan de voorzitter en de leden meegedeeld via een brief van 18 december 1996.

Hij stelt dat hij ondertussen reeds naar vele organisaties, waaronder de Hoge Raad voor de Sport, geluisterd heeft over hun standpunt ten aanzien van de Raad voor Cultuur. Tot op vandaag zijn daar uiteraard nog vele onzekerheden over. Vermits de minister enkel een voorstel kan doen, kan pas duidelijkheid daarover geschapen worden wanneer het Vlaams Parlement zich daarover heeft uitgesproken. Hij benadrukt dat hij de Raad voor Cultuur niet van bovenaf wil opleggen, maar samen met de verschillende sectoren wil opbouwen.

De minister zou het op prijs stellen indien de Hoge Raad voor de Sport zich vandaag meer zou toespitsen op de inhoudelijke opdrachten die voorliggen en niet op de structurele.

3. Repliek

De vraagsteller vraagt of er inzake de adviesopdracht geen procedurele moeilijkheden kunnen ontstaan als het mandaat wordt verlengd.

De minister antwoordt dat de spreker formeel gelijk heeft, maar dat niemand baat heeft bij eventuele moeilijkheden. Hij vertrouwt erop dat men de huidige situatie om in een overgangsfase te komen tot een definitieve regeling voor de Raad voor Cultuur, aanvaardt. Hij doet dan ook een

beroep op een zekere redelijkheid bij de betrokkenen.

Hij wijst er bovendien op dat de Hoge Raad voor de Volksontwikkeling al meer dan 10 jaar niet meer opnieuw is samengesteld. Dit mandaat werd telkens verlengd. Deze verlenging heeft de werking van de Hoge Raad voor de Volksontwikkeling zeker niet beperkt.

Hij engageert zich ertoe om nog voor het zomerreces van dit jaar een ontwerp van decreet betreffende de Raad voor Cultuur aan het Vlaams Parlement voor te leggen.

– *Het incident is gesloten.*

MONDELINGE VRAAG (Regl. art. 79)

Commissie voor Staatshervorming en Algemene Zaken

Vergadering van maandag 17 maart 1997

Vaste verslaggever : de heer Joris Van Hauthem, secretaris van de commissie

Mondelinge vraag van de heer Pieter Huybrechts tot mevrouw Wivina Demeester-De Meyer, Vlaams minister van Financiën, Begroting en Gezondheidsbeleid, over het gebouw van het internaat van de Hogere Zeevaartschool aan het Burchtse Weel

1. Uiteenzetting door de vraagsteller

De vraagsteller legt uit dat de Hogere Zeevaartschool in 1981 een internaat opende aan het Burchtse Weel. Dit internaat werd in 1993 gesloten. De spreker wijst erop dat dit internaat momenteel op de lijst van de over te dragen gebouwen staat en dat noch het Vlaams Gewest, noch de federale overheid willen investeren om het gebouw te renoveren. Voor de federale Regie der Gebouwen is het gebouw boekhoudkundig afgesloten en is het dossier nu de verantwoordelijkheid van de Vlaamse Gemeenschap. Maar het Vlaams departement van Vermogensbeheer zegt niet te mogen investeren in het gebouw omdat het nog geen eigendom is van het Vlaams Gewest. Het resultaat is volgens de spreker dat het 142 miljoen kostende gebouw al jaren staat te verkommeren. In dit verband legt hij volgende vragen voor aan de minister :

- (1) Wie is momenteel verantwoordelijk voor het onderhoud van het gebouw ?
- (2) Wie is verantwoordelijk voor het herstel van de reeds aangerichte schade ?
- (3) Wat is de kost van de renovatie van het gebouw ?
- (4) Wat is de juiste datum van de overdracht van het gebouw door de federale overheid aan het Vlaams Gewest ?

2. Antwoord van mevrouw Wivina Demeester-De Meyer, Vlaams minister van Financiën, Begroting en Gezondheidsbeleid

De minister stelt in haar antwoord dat het gebouw momenteel nog geen eigendom is van de Vlaamse Gemeenschap, al bestaat er weinig twijfel over dat dit gebouw uiteindelijk moet worden overgedragen

aan de Vlaamse Gemeenschap. Dat de federale staat dit gebouw nog niet heeft overgedragen is volgens de minister te wijten aan het feit dat artikel 92bis, §4 van de BWHI van 8 augustus 1980 bepaalt dat de gemeenschappen over de aangelegenheden die betrekking hebben op de Zeevaartschool te Antwerpen en Oostende, dit wil zeggen het zeevaartonderwijs, een samenwerkingsakkoord moeten sluiten. Dit akkoord, dat volgens sommigen evenwel niet noodzakelijk zou zijn, is tot nu toe niet bereikt. Als gevolg daarvan heeft de overdracht van het gebouw naar de Vlaamse Gemeenschap nog niet plaatsgevonden, al wordt dit wel verwacht.

De minister legt verder uit dat aan de administratie de opdracht werd gegeven om een agendering op het Overlegcomité voor te bereiden. Daar zou worden voorgesteld om de federale staat toe te laten om dit gebouw, en de gebouwen in Oostende die zich in een soortgelijke situatie bevinden, te verkopen, onder voorbehoud van al de rechten van de Vlaamse Gemeenschap en zonder enige erkenning in welke zin ook. Verder zou worden voorgesteld om de opbrengst daarvan op een geblokkeerde rekening te storten in afwachting van een omvattende oplossing voor het probleem. Op die manier zou volgens de minister kunnen worden vermeden dat het gebouw waardeloos wordt doordat de huidige eigenaar, de federale staat, er niet meer wenst in te investeren en de Vlaamse Gemeenschap er niet kan in investeren omdat zij nog geen eigenaar is. De minister stipt in dit verband wel aan dat de Vlaamse Gemeenschap als toekomstige eigenaar niet zinnens is om het gebouw in haar patrimonium te behouden. Naar verluidt zou ook de Regie der Gebouwen op basis van deze voorwaarden tot verkoop van het gebouw willen overgaan omdat zij niet langer de verantwoordelijkheid wil dragen.

Op de eerste concrete vraag antwoordt de minister dat de federale staat, meer bepaald de Regie der Gebouwen, in principe verantwoordelijk is voor het onderhoud van het gebouw omdat hij momenteel nog eigenaar is. In antwoord op de tweede vraag wijst de minister erop dat de federale staat, als eigenaar, verantwoordelijk is voor het herstellen van de aangerichte schade. Wat de derde vraag betreft, stelt de minister dat het moeilijk is om op korte termijn die kost te ramen. Dit is volgens haar ook niet relevant aangezien de Vlaamse minister van Onderwijs reeds vroeger te kennen heeft gegeven het gebouw niet meer te kunnen gebruiken. Ook de afdeling Gebouwen gaf te kennen geen waardige bestemming aan het gebouw te kunnen geven. Vandaar, aldus de minister, het voorstel om het gebouw alvast te verkopen, zodat een maxima-

le opbrengst wordt gerealiseerd en het gebouw zo snel mogelijk opnieuw nuttig kan worden gebruikt. Op de vierde vraag antwoordt de minister ten slotte dat de precieze datum van de overdracht van het gebouw door de federale staat aan de Vlaamse Gemeenschap nog niet bekend is en mogelijk niet meer relevant zal zijn indien er een verkoop tussenkomt.

3. Replieken

De vraagsteller informeert of de minister weet heeft van kandidaat-kopers. Aanvankelijk zag het er naar uit dat het gebouw vrij snel zou kunnen verkocht worden, stelt de minister in haar antwoord, maar door het uitblijven van de samenwerkingsovereenkomst is dat niet kunnen doorgaan.

– Het incident is gesloten.

MONDELINGE VRAAG (Regl. art. 79)

Commissie voor Welzijn, Gezondheid en Gezin

Vergadering van dinsdag 25 maart 1997

Vaste verslaggever : de heer Guy Swennen, secretaris van de commissie

Mondelinge vraag van de heer Jos De Meyer tot mevrouw Wivina Demeester-De Meyer, Vlaams minister van Financiën, Begroting en Gezondheidsbeleid, over de toekomst van de ziekenhuis-campus Sint-Anna te Beveren*1. Uiteenzetting door de vraagsteller*

De v.z.w. Algemeen Ziekenhuis Maria Middelaars Sint-Niklaas kreeg met het fusieplan van 1991 van de toenmalige bevoegde minister de toelating tot exploitatie van de fusie op twee campussen. In 1996 vroeg A.Z. Maria Middelaars de bevoegde minister om de functies en bedden gepland op de campus Sint-Anna te Beveren, te mogen overbrengen naar de campus te Sint-Niklaas. De regio Beveren verzette zich hiertegen. In onderling overleg, en op vraag van de bevoegde minister, beslisten zij tot de aanstelling van een bemiddelaar. Er werd een consensus bereikt over de toekomst van de campus Sint-Anna, die op 6 maart 1997 aan de diverse beslissende instanties werd voorgelegd. Het huidige aanbod wordt geheroriënteerd naar een gedifferentieerd pakket van ambulante zorg, een nieuw uitgebreid ouderenzorgpakket en een specifieke voorziening voor permanent minder mobiele volwassenen.

De ambulante zorg omvat de poliklinische activiteit, medisch technische diensten, een centrum voor locomotorische en neurologische revalidatie. De huidige hospitalisatiefunctie zal, mits goedkeuring door de bevoegde minister, vervangen worden door een dagziekenhuisfunctie. A.Z. Maria Middelaars verklaart zich bereid met de gemeente Beveren mee te werken aan de uitbouw van een "dringende zorgfunctie" nodig voor het rampenplan.

Ouderenzorg krijgt ruime aandacht : 20 bedden worden omgeschakeld naar subacute (verlengde) hospitalisatie ; er wordt een kortverblijffunctie gecreëerd ; 6 bedden worden omgeschakeld naar een palliatieve eenheid.

De laatste voorziening, nursing home, zoals deze erkend worden door VFSIPH, staat enigszins los van de voorgaande. Het Waasland met zijn 250.000

inwoners beschikt niet over dergelijke opvangvorm.

De voorgestelde heroriëntering van de bestaande ziekenhuiscapaciteit ligt in het verlengde van het huidige overheidsbeleid en houdt rekening met de noden van de lokale bevolking. De timing van de realisatie van voorliggend plan is afhankelijk van de goedkeuring door de bevoegde overheden. Men hoopt dat het hoger geschetste aanbod tegen 2002 operationeel zal zijn.

Hoe beoordeelt de minister het bereikte akkoord ? Kan de minister dit consensusplan onderschrijven ? Is de minister bereid de financiële middelen vrij te maken om dit project volgens de vooropgestelde planning te kunnen realiseren ?

2. Antwoord van mevrouw Wivina Demeester-De Meyer, Vlaams minister van Financiën, Begroting en Gezondheidsbeleid

Met betrekking tot het voorstel voor de toekomst van de ziekenhuiscampus Sint-Anna te Beveren kunnen volgende bedenkingen worden gemaakt.

Ongeveer één jaar geleden werd door het beheer van het fusieziekenhuis geopteerd om alle bedden en functies op één campus over te brengen. Aangezien tegen dit plan in Beveren verzet werd aangekend, werd door het fusieziekenhuis Maria Middelaars en de gemeente Beveren een bemiddelaar aangesteld om een consensus hierover te verkrijgen. De minister wil hieromtrent geen misverstand laten bestaan : het is niet de overheid die hierin een initiatief moet nemen.

In het verslag dat daaruit resulteerde wordt de toekomst beschreven van de ziekenhuiscampus Sint-Anna te Beveren. Het verslag werd recent voor advies bezorgd aan de bevoegde administratie.

In functie van de zorgvraag en de mobiliteit zou het aanbod van de campus Beveren worden geheroriënteerd naar : ambulante zorg, een nieuw uitgebreid ouderenzorgpakket en een specifieke voorziening voor permanent minder mobiele volwassenen. De campus zou dus als locatie voor acute hospitalisatie worden verlaten ten voordele van de campus Maria Middelaars te Sint-Niklaas.

De exploitatie van één centrale campus is alleszins beheersmatig eenvoudiger, goedkoper en het sluit ook aan bij de trend tot schaalvergroting die in alle sectoren waar te nemen is. Het bevordert het aanbieden van de juiste zorg op het juiste moment.

Wanneer de campus te Beveren wordt verlaten als acuut ziekenhuis komt uiteraard veel ruimte vrij waarin alternatieve verzorgingsvormen kunnen worden aangeboden. Zoals hiervoor vermeld, wordt een gedifferentieerd pakket voorgesteld :

Ambulante zorg :

1. Het is zeer aannemelijk dat voor een polikliniek gekozen wordt wanneer de hospitalisatie wordt stopgezet. De infrastructuur is nl. nog aanwezig en op die wijze kan een satelliet uitgebouwd blijven voor de centrale campus. In welke vorm van beheer dit wordt georganiseerd, behoort niet tot de bevoegdheid van de minister, maar de afspraken dienen wel duidelijk en doorzichtig te zijn.

2. Het behoud van sommige medisch-technische diensten kan in het kader van de poli- en de andere vormen van zorgvoorziening die worden voorgesteld, aangewezen zijn ; dit behoort echter tot de verantwoordelijkheid van het beheer.

3. In verband met de oprichting van een dagziekenhuis buiten een acute ziekenhuiscampus kan het volgende gezegd worden. In de ontwerp-normen omtrent de daghospitalisatie die ondertussen enkele jaren oud zijn, en nog steeds niet zijn uitgevaardigd door de federale regering, wordt de mogelijkheid opengelaten om, op campussen die als acuut ziekenhuis verlaten waren, vooralsnog daghospitalisatie toe te laten om op die manier de infrastructuur nog bruikbaar te maken. Het is dus vooralsnog niet toegelaten een dagziekenhuis op te richten los van een ziekenhuis. De administratie is niet geneigd een positief advies te geven voor dit voorstel van het verslag. Het voorstel zal ook bijkomende maatregelen vragen op medisch vlak en qua infrastructuur, wat de voordelen van schaalvergroting tenietdoet.

4. De dringende zorgfunctie kaderend in de rampenplanning behoort niet tot de bevoegdheid van de minister. Er kunnen dan ook geen verwachtingen worden geformuleerd ten aanzien van de Vlaamse Gemeenschap.

5. Voor het Centrum voor locomotorische en neurologische revalidatie kan evenmin een advies worden geformuleerd, aangezien het Vlaams Fonds voor de Sociale Integratie van Personen met een Handicap (VFSIPH) hierover een uitspraak doet.

Ouderenzorg

6. De optie voor subacute (verlengde) hospitalisatie kan de goedkeuring van de minister wegdragen,

met dien verstande dat wanneer geopteerd wordt voor een Sp-dienst (speciaaldienst), deze niet gecatalogeerd kan worden onder ouderenzorg. De gespecialiseerde dienst voor behandeling en revalidatie is immers niet leeftijdsgebonden, wat zijn voordeel heeft. Aangezien de landelijke programmatie voor Sp nog ruimte laat, kan mits inlevering van 1 C, D, G of H-bed 1 Sp-bed ontstaan. De keuze van subdienst locomotorische of neurologische revalidatie wordt overgelaten aan het beheer, hierin geadviseerd door de medische staf. Er dient te worden vermeld dat er wel een duidelijke keuze moet worden gemaakt : of locomotorisch of neurologisch met een minimumcapaciteit van 20 bedden per dienst. De afstand en activiteit van de omliggende Sp-diensten moet ook in overweging worden genomen, aangezien de opnamecriteria voor een locomotorische of neurologische Sp-eenheid heel specifiek zijn.

7. Wat betreft de functie kortverblijf, dit wordt volgens het verslag van het overleg gezien binnen de bestaande rust- en verzorgingsbedden van het OCMW-rusthuis. De minister ziet daarbij geen problemen.

8. Hoewel in het KB van 30 oktober 1996 de programmatie van Sp-bedden voor palliatief gebruik bepaald werd op 360 voor het hele land, zijn nog steeds geen normen uitgevaardigd voor een palliatieve eenheid en zijn tot hiertoe nog geen erkenningen in die zin gegeven. Er zijn wel degelijk bedden in gebruik maar dan onder de kenletter Sp-chronische bestemd voor palliatieve behandeling.

Nursing home

9. De vraag naar een nursing home dient ook gesteld te worden aan het Vlaams Fonds voor Sociale Integratie van Personen met een Handicap.

Voor de voorgestelde wijzigingen aan de bouwplannen, dient de VIPA-procedure te worden gevolgd. Voor alles moet nog een zorg-strategisch plan worden opgesteld conform de vereisten die momenteel op stapel staan in het kader van de vernieuwde investeringsprocedure.

3. Repliek van de vraagsteller

De heer Jos De Meyer besluit dat de minister het consensusplan positief evalueert en dat de bereidheid er is om de opties te onderzoeken waarvoor bijkomende maatregelen nodig zijn.

– *Het incident is gesloten.*

MONDELINGE VRAAG (Regl. art. 79)

Commissie voor Mediabeleid

Vergadering van dinsdag 25 maart 1997

Vaste verslaggever : de heer Carl Decaluwé, secretaris van de commissie

Mondelinge vraag van de heer Marino Keulen tot de heer Eric van Rompuy, Vlaams minister van Economie, KMO, Landbouw en Media, over de weigering tot uitzending van een reclamespot op de televisiezenders*1. Uiteenzetting door de vraagsteller*

De heer Marino Keulen stelt dat de Vlaamse televisiezenders (BRTN, VTM en VT4) geweigerd hebben een reclamespotje uit te zenden van een actiegroep die zich verzet tegen reclame op radio en televisie. Het spotje zou vooral protesteren tegen het gebrek aan kwaliteit van de reclame op radio en televisie.

Deze actiegroep had tegen betaling van het normale tarief voor advertenties dit spotje willen uitzenden, zoals dat blijkbaar reeds in het buitenland gebeurd is.

Het lid vindt het vreemd dat televisiezenders die de vrije meningsuiting hoog in het vaandel dragen en enkele maanden geleden opkwamen tegen de beperkingen in de tabaksreclame nu een reclameboodschap weigeren.

De heer Marino Keulen heeft drie vragen voor de minister :

- 1) Welke houding neemt de minister aan tegenover de weigering om deze reclamespot uit te zenden, er rekening mee houdend dat deze reclameboodschap werd aangeboden tegen de geldende markttarieven ?
- 2) Is deze weigering niet in strijd met de wet op de handelspraktijken ?
- 3) Zijn er reeds initiatieven genomen, en is er bij de Vlaamse televisiezenders reeds aangedrongen om naar een kwalitatieve verbetering van radio- en televisiereclame te streven ? Zo ja, welke ?

2. Antwoord van de heer Eric Van Rompuy, Vlaams minister van Economie, KMO, Landbouw en Media

De minister verklaart dat aan BRTN en VTM gevraagd werd naar de motieven die geleid hebben tot het niet uitzenden van het bewuste reclamespotje van de "Actiegroep tegen reclame op radio

en televisie", hoewel de spot tegen betaling aan het normale tarief zou zijn aangeboden.

Beide omroepen (BRTN en VTM) steunen hun beslissing op de bepalingen in de gecoördineerde mediadecreten.

Eerst en vooral gaat het – volgens beide omroepen – niet om een reclameboodschap in de zin van artikel 2, 14° van de gecoördineerde decreten. Daar wordt reclame als volgt gedefinieerd : "reclame is een door een overheidsbedrijf of particuliere onderneming tegen vergoeding of soortgelijke betaling uitgezonden of doorgegeven boodschap – in welke vorm ook – in verband met de uitoefening van enige commerciële, industriële of ambachtelijke activiteit of van een vrij beroep, met het oog op de bevordering van de levering van goederen of diensten tegen betaling, met inbegrip van onroerende goederen, rechten en verplichtingen".

De aangeboden "boodschap" blijkt niet uit te gaan van een overheidsbedrijf of van een particuliere onderneming, en heeft niet als oogmerk de bevordering van de levering van goederen of diensten tegen betaling.

Er kan dan ook geen sprake zijn van discriminatie tussen adverteerders.

Evenmin kan de boodschap gekenmerkt worden als niet-commerciële reclame, vermits deze wordt gedefinieerd als "collectieve reclameboodschappen die branchebevorderende reclame bevatten en uitgaan van beroepsverenigingen".

Daaruit volgt dat het hier volgens de omroepen niet gaat om een verboden verkoopsweigering in de zin van de wet op de handelspraktijken, vermits het niet gaat om reclame.

De minister benadrukt dat het gaat om een individuele betwisting tussen de media en een kandidaat-adverteerder, die in voorkomend geval door de rechterlijke macht moet worden beoordeeld. Trouwens, de vraag van de heer Marino Keulen alludeert daarop vermits wordt gevraagd of de weigering in overeenstemming is met de federale wet op de handelspraktijken. Die wet bepaalt duidelijk dat inbreuken worden vastgesteld door de voorzitter van de Rechtbank van Koophandel, zodat het niet aan een minister, laat staan een Vlaams minister, toekomt daarover uitsluitsel te geven.

3. Replieken

De vraagsteller vraagt of de minister reeds initiatieven inzette om te streven naar kwaliteitsverbetering van reclame op radio en televisie.

De minister meent dat kwaliteit een zeer subjectief begrip is. Hij stelt dat de omroepen zich moeten houden aan de wetgeving terzake. Maar de minister is van oordeel dat het niet zijn bevoegdheid is om te oordelen of een reclamespot voldoet aan de kwaliteitsnormen.

Het lid repliceert dat dit een technische reactie is. Hij vindt dat het van een zekere vorm van onvolwassenheid getuigt van de omroepen – die steeds aandringen op vrije meningsuiting – om vooral uit eigen belang een dergelijk spotje te weigeren.

De minister verklaart dat hij niet ingegaan is op een vraag om in het radioprogramma "Het Vrije Westen" in debat te treden met de bewuste actiegroep. De actiegroep heeft daar wel zijn mening kunnen vertolken. De minister vermeldt dat daarenboven artikel 81 van de gecoördineerde media-decreten duidelijk stelt dat reclame geen politieke, godsdienstige, syndicale, ideologische of filosofische strekking mag vertonen. De boodschap in kwestie vertolkt wel degelijk een politiek standpunt.

– *Het incident is gesloten.*

MONDELINGE VRAAG (Regl. art. 79)

Commissie voor Mediabeleid

Vergadering van dinsdag 25 maart 1997

Vaste verslaggever : de heer Carl Decaluwé, secretaris van de commissie

Mondelinge vraag van de heer Luk Van Nieuwenhuysen tot de heer Eric van Rompuy, Vlaams minister van Economie, KMO, Landbouw en Media, over het doorgeven op de kabel van Télé-Liège in Voeren*1. Uiteenzetting door de vraagsteller*

De heer Luk Van Nieuwenhuysen meent dat men in Voeren hetzelfde verhaal beleeft dat een viertal faciliteitengemeenten rond Brussel enkele jaren terug meemaakten met Télé-Bruxelles. Gesprekken daarover tussen de toenmalige minister van Media, de heer Hugo Weckx en zijn Franstalige collega Anselme resulteerden in een akkoord dat elke gemeenschap de verenigingen erkent voor zijn specifieke regio. In Vlaanderen is vastgelegd dat er één zender per regio mag worden erkend. In Voeren worden echter nog steeds via de kabel twee regionale zenders verspreid : met name TV-Limburg en Télé-Liège. De vraagsteller herinnert aan zijn schriftelijke vraag daarover – gesteld in 1995 – waarop de minister antwoordde dat zijn administratie contact zou nemen met de kabelmaatschappij voor een correcte toepassing van de regelgeving. Begin 1997 heeft de heer Luk Van Nieuwenhuysen een nieuwe schriftelijke vraag gesteld om te informeren naar de stand van zaken. Het antwoord van de minister daarop was nogal laconiek : er is nog geen oplossing gevonden omtrent het op de kabel doorgeven van Télé-Liège in Voeren.

De vraagsteller vraagt welke middelen tot nog toe aangewend zijn om de naleving van de Vlaamse decreetgeving te vrijwaren. Zijn er reeds stappen ondernomen naar de teledistributiemaatschappijen, en naar de Franse Gemeenschap ?

De heer Luk Van Nieuwenhuysen wil ook verduidelijken bij de stelling dat het onmogelijk is om een andere kabelmaatschappij Voeren te laten bedienen.

2. Antwoord van de heer Eric Van Rompuy, Vlaams minister van Economie, KMO, Landbouw en Media

Het doorgeven van de omroepprogramma's van Nederlandstalige omroepen in Voeren is lang een

probleem geweest. Het dateert nog uit de periode dat de heer Patrick Dewael minister van Cultuur was in de Vlaamse regering en financiële middelen moest vrijmaken om het eerste VTM-omroepprogramma in Voeren te krijgen.

Intussen heeft de betrokken kabelmaatschappij InterMosane een heel andere houding aangenomen en heeft ze zonder enige tussenkomst van de Vlaamse overheid, haar Nederlandstalig programma-aanbod met de nieuwe Vlaamse omroepen TV-Limburg en Kanaal 2, uitgebreid. Ze geeft intussen ook de drie omroepprogramma's van de NOS door.

Aan de kabelmaatschappij is reeds herhaaldelijk gevraagd om het regionaal omroepprogramma Radio Télévision Liège niet meer door te geven omdat Télé-Liège erkend is voor een specifieke regio buiten het Vlaamse grondgebied.

Op 20 maart 1997 heeft InterMosane nog medegedeeld dat ze wat de programmatie betreft, steeds een politiek heeft gevoerd ten dienste van haar gemeentelijke vennoten. Het programmaschema is zo opgevat dat het aangepast is aan de wensen van de aangesloten gemeenten en, meer in het bijzonder, aan die van haar abonnees. Om het programma-aanbod aan te passen aan de vraag van haar abonnees behoudt InterMosane de verdeling van Télé-Liège in Voeren. InterMosane gewaagt van een juridische onzekerheid na het arrest van 10 september 1996 van het Hof van Justitie van Luxemburg, waarin de aanmeldingsprocedure voor buitenlandse omroepen werd veroordeeld (de zaak VT 4). De bepaling dat de kabelmaatschappijen uitsluitend omroepprogramma's van de Franse Gemeenschap mogen doorgeven die zich richten tot de hele gemeenschap werd niet in vraag gesteld.

De minister verklaart dat hij aan de kabelmaatschappij zal mededelen dat het arrest geen enkele wijziging meebrengt ten aanzien van het doorgeven van programma's van Télé-Liège en dat hij erop rekent dat de Vlaamse regelgeving integraal wordt toegepast. Het is correct dat de afdwingbaarheid van de Vlaamse regelgeving thans niet mogelijk is. Nu kan alleen de erkenning worden ingetrokken of kunnen door de rechtbanken strafsancities worden opgelegd.

De minister verklaart ten slotte dat hij de verplichte adviezen over een voorontwerp van decreet houdende het statuut van de Vlaamse Mediaraad en tot oprichting van het Vlaams Commissariaat voor de Media ingewonnen heeft. De minister

hoopt dat de Raad van State spoedig advies zal uitbrengen zodat in deze commissie dit ontwerp van decreet – dat in een verscheidenheid van en meer evenredige sancties voorziet -, kan besproken worden.

– *Het incident is gesloten.*

MONDELINGE VRAAG (Regl. art. 79)

Commissie voor Mediabeleid

Vergadering van dinsdag 25 maart 1997

Vaste verslaggever : de heer Carl Decaluwé, secretaris van de commissie

Mondelinge vraag van de heer Carl Decaluwé tot de heer Eric van Rompuy, Vlaams minister van Economie, KMO, Landbouw en Media, over het redactiestatuut van Netwerk Televisie*1. Uiteenzetting door de vraagsteller*

De heer Carl Decaluwé vraagt aandacht voor 'Netwerk Televisie', naast lokale radio en regionale televisie, het jongste mediafenomeen. Netwerk Televisie heeft als doelstelling dat om de drie tot vier maanden in alle bussen van een gemeente een gratis videocassette wordt aangeboden. Deze cassette bevat een opgenomen programma met plaatselijk nieuws, doorspekt met video-advertising en reclamespots die de financiële haalbaarheid moeten verzekeren. Met deze vorm van televisie wordt volop geëxperimenteerd in Meulebeke en Tielt. Het zou de bedoeling zijn om dit jaar in een tien tot vijftien gemeenten in West-Vlaanderen dit experiment uit te breiden. Uit enquêtes blijkt dat reeds 70 percent van de televisiebezitters over een videospeler beschikt. Dit initiatief zou een volwaardig alternatief kunnen zijn voor plaatselijke of regionale televisie.

Omdat men geen gebruik maakt van de kabel en er ook geen straalverbindingen gebruikt worden, resorteert dit initiatief niet onder de huidige mediawetgeving. De vraagsteller constateert dat er een aantal controverses zijn ontstaan over de inhoud en de kwaliteit van de aangeboden programma's. Er worden een aantal thema's behandeld en er wordt duidelijk aan journalistiek gedaan. Netwerk Televisie wil in de nabije toekomst een studio uitbouwen en een volwaardige redactie installeren. Maar daar waar aan regionale televisie een redactiestatuut wordt opgelegd in het kabeldecreet, is zulks voor Netwerk Televisie niet het geval omdat men niet gevat is door enige vorm van mediawetgeving.

De heer Carl Decaluwé heeft in dit verband drie vragen :

1) In welke mate acht de minister het opportuun dat de initiatiefnemers van Netwerk Televisie beschikken over een redactiestatuut ? Dit initiatief

heeft hoe dan ook een journalistieke inslag en kan beschouwd worden als een vorm van videokrant.

2) Welke maatregelen kan de minister nemen om de journalistieke deontologie te waarborgen voor dit nieuwe medium en kan de minister ook een redactiestatuut opleggen ?

3) Is de minister bereid deze problematiek aan te kaarten bij de journalistenbond, met het verzoek om te voorzien in maatregelen ?

2. Antwoord van de heer Eric Van Rompuy, Vlaams minister van Economie, KMO, Landbouw en Media

De minister antwoordt dat de Vlaamse Gemeenschap bevoegd is voor de radio-omroep en de televisie, met uitzondering van de mededelingen van de federale overheid.

Ondanks de naam, kunnen de activiteiten van Netwerk Televisie, in geen geval als 'omroepactiviteiten' beschouwd worden. De wetgeving is duidelijk : omroepen is het oorspronkelijk uitzenden via de kabel of draadloos, via zendapparatuur op aarde of aan boord van een satelliet, al dan niet in gecodeerde vorm, van voor ontvangst door het publiek bestemde programma's.

Het verspreiden van videocassettes, al dan niet tegen betaling, en onafgezien van de inhoud ervan, kan onmogelijk als een omroepactiviteit gezien worden, en behoort derhalve niet tot zijn bevoegdheid.

Het feit dat de bedoelde videocassette een journalistieke inslag heeft, verandert niets aan het feit dat dit medium geen omroepactiviteit is. De Vlaamse Gemeenschap is hier dan ook totaal onbevoegd, met inbegrip van het redactiestatuut.

3. Replieken

De heer Carl Decaluwé herhaalt zijn vraag om dit probleem voor te leggen aan de journalistenbond. De minister is op de hoogte ervan dat tijdens de voorbije gemeenteraadsverkiezingen in bepaalde gemeenten (onder meer de gemeente Evergem) bepaalde meerderheden een videocassette hebben gemaakt met de realisaties van hun bestuursperiode. Deze cassettes werden inderdaad van deur tot deur in de gemeente verspreid en nadien terug opgehaald.

De minister herhaalt dat hij niet kan optreden tegen een dergelijke videocassette. Het betreft geen omroepactiviteit zoals bepaald in de regelgeving.

– *Het incident is gesloten.*

MONDELINGE VRAAG (Regl. art. 79)

Vergadering van donderdag 27 maart 1997

Vaste verslaggever : mevrouw Riet Van Cleuvenbergen, secretaris van de commissie

Mondelinge vraag van de heer Felix Strackx tot de heer Luc Martens, Vlaams minister van Cultuur, Gezin en Welzijn, over de politieke jongerenbewegingen

1. Uiteenzetting door de vraagsteller

De heer Felix Strackx verwijst naar zijn interpellatie van 26 februari 1997 over de representativiteit van de Jeugdraad voor de Vlaamse Gemeenschap. Hij vroeg toen aan de minister of de politieke jongerenbewegingen regelmatig controle ondergaan, wat de resultaten daarvan waren en in hoeverre met die bevindingen werd rekening gehouden.

De spreker citeert het volgende uit het antwoord dat de minister daarop gaf : "De financiën en de werking van de partijpolitieke jongerenbewegingen worden jaarlijks gecontroleerd. Deze controles vinden plaats op het secretariaat van de bewegingen en kenden hun normale verloop in 1994 en 1995. Er werd vastgesteld dat de politieke jongerenbewegingen absoluut voldeden aan de voorwaarden, zodat er niet moest worden opgetreden."

De spreker gelooft echter niet dat de inspectieverslagen van de politieke jongerenbewegingen correct zijn omdat een efficiënte controle van zoveel activiteiten onmogelijk is. Hij heeft ook vragen bij de grootte van de subsidiebedragen omdat deze nogal sterk van elkaar verschillen.

Hij stelt daarom de volgende vragen :

– Op welke wijze en door wie gebeuren de controles ? Is de controle een louter administratieve procedure ? Moeten de activiteiten van tevoren worden gemeld ? Verifieert men de activiteiten ter plekke ?

– Is men niet rechter en partij ? Welke garanties bestaan er tegen willekeur ?

– Krijgt het parlement inzage in de jaarverslagen en/of evaluatierapporten ?

– Hoe wordt het subsidiebedrag van de politieke jongerenbewegingen bepaald ?

2. Antwoord van de heer Luc Martens, Vlaams minister van Cultuur, Gezin en Welzijn

De minister antwoordt dat de controle gebeurt door de inspecteurs van de Afdeling Jeugdwerk. Deze gebruiken daarbij het decreet van 22 januari 1975 houdende erkenning en subsidiëring van het landelijk georganiseerd jeugdwerk als leidraad. Bij de inspectie en de opmaak van het inspectieverslag worden de erkenningsvoorwaarden die daarin zijn opgenomen, steeds voor ogen gehouden. Dit is dus een objectief gegeven waar de inspecteurs inhoudelijk niet kunnen in tussenkomen.

In dit decreet is niet bepaald dat de activiteiten vooraf moeten worden meegedeeld. Dit geldt enkel voor de kadercursussen die men organiseert. Ook dit zijn formele gegevens die niet voor interpretatie vatbaar zijn.

De administratief verantwoordelijke geeft de opdracht aan de inspecteurs voor controle. Deze verantwoordelijke verricht dus zelf geen controles, zodat men niet tegelijkertijd rechter en partij is. Het is dan ook deze persoon die het dossier finaliseert en tot een voorstel van beslissing komt.

De minister stelt dat hij ervan moet uitgaan dat deze beëdigde ambtenaren hun functie ook correct uitvoeren tot het tegendeel is bewezen. Dit is nodig om in vertrouwen met hen te kunnen samenwerken. Als zou blijken dat dit niet zo is, dan zal hij daartegen optreden. Hij heeft daar echter geen aanduidingen voor.

Iedereen die dit wil kan op basis van het recht op de openbaarheid van bestuur de dossiers inkijken. Hij nodigt de vraagsteller dan ook uit om zich tot de betrokken dienst te wenden en inzage te vragen.

De berekening van het subsidiebedrag gebeurt eveneens op objectieve gronden. Er wordt voor iedere organisatie in een gelijke basistoelage voorzien. Daarnaast krijgt men op basis van artikel 7 van het decreet een personeelstoelage, en op basis van artikel 9 een werkingstoelage. Ook hier kan zich dus geen vertekening voordoen. Hieraan zijn trouwens nog een aantal voorwaarden verbonden zoals het stipt indienen van een begroting en gecontroleerde afrekening.

Hij besluit dat als de vraagsteller objectieve vaststellingen heeft gedaan betreffende het niet correct afhandelen van dossiers, hij dit aan de minister moet meedelen. Hijzelf heeft echter geen enkele aanduiding daartoe.

3. Repliek

De vraagsteller brengt aan dat hij geen concrete aanduidingen heeft, maar dat hij wel twijfels heeft. Om ook deze twijfels weg te nemen, zal hij ingaan op de suggestie van de minister om de dossiers ter plaatse te gaan inkijken. Hij wijst er wel op dat het decreet niets zegt over de inhoud van de activiteiten zodat men daar alle kanten mee op kan.

De minister repliceert dat de activiteiten een zeer breed palet uitmaken. Deze activiteiten zijn echter niet vaag, maar worden zeer duidelijk omschreven. Hij heeft bij de voorbereiding van het nieuwe decreet voor het landelijk jeugdwerk zelfs opgemerkt dat deze activiteiten ook kunnen opgedeeld worden in een aantal grote themacategorieën. De jeugdgroeperingen profileren zich ook op een bepaald soort van activiteiten.

– *Het incident is gesloten.*